

వనిత

15.3.1976

పక్ష
వరకు

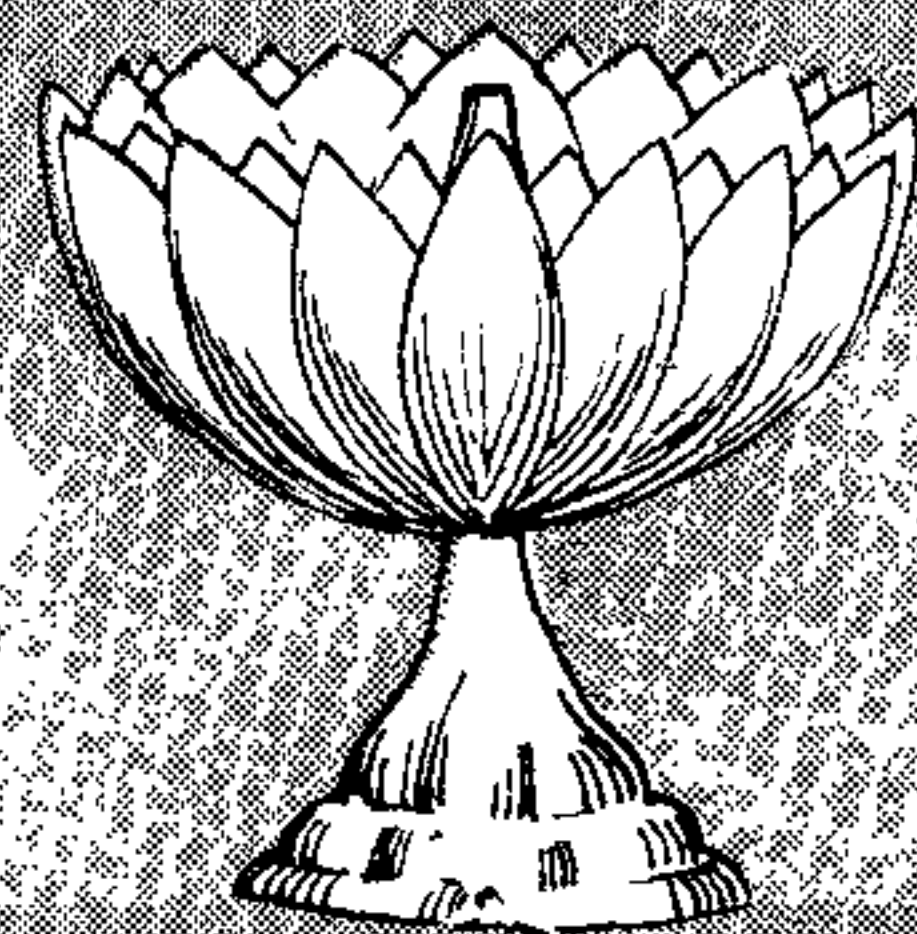
మరి హెడర్ 1976

వెల: ఒక రూపాయి

Wishing our patrons and customers a Happy Ugadi!

**Join our
VBC Monthly
Jewellery Saving
Scheme and
get your
SPECIAL GIFT**

**VUMMIDI
BANGARU CHETTY SONS**

Phone: 39797

JEWELLERS & DIAMOND MERCHANTS

28, N.S.C. BOSE ROAD, MADRAS-600 001

-75 years of acknowledged excellence

కొత్త కొత్త డిజైన్లను అభిలషించే వనితలందరికీ ఉగాది శుభాకాంక్షలు!

మీరు మద్రాసు, తిరుబ్బ, పబ్లికర్నాటం అను నగరాలు పట్టు చేరలు
కానడానికి ప్రశస్తమైన శారదాస్ కు తప్పకుండా రండి!

V. Lakshmi

ఉత్సాహంగా
జరుపుకునే
శుభకార్యాలల్లోకి
అందంచేకోర్చేవి

శారదాస్

పట్టుచేరలు

శారదాస్

పట్టుచేరలకు కాత్త డిజైన్లు రూపొందించడంలో మర్గదర్శకులు

ఛాన్ బిల్డింగ్స్
మాంబరూడ్
మద్రాసు-600002
ఫోన్: 87177

ఎన్.ఎస్.బి.రౌడ్
తిరుబ్బ-620002
ఫోన్: 7077.

ఆరోగ్య బోధిని

ఈ పుస్తకము పిన్నలకు, పెద్దలకు అంగ్లములో అక్షరాభ్యాసము రానివారు కూడా మా ఆంగ్లేయబోధిని సహాయంతో అందరు 60 దినములలో నేర్చుకొనవచ్చును. వెల రు. 10.

తమిళ-తెలుగు స్వబోధిని

ఈ పుస్తకము తమిళ భాషరానివారు 35 దినములలో తమిళ భాషను సులభముగా నేర్చుకొనవచ్చును. ఇందులో గ్రామరు. Essays, Letter Writing వున్నవి. వెల రు. 3.50

హిందీ-తెలుగు స్వబోధిని

హిందీ భాషను అతి సులభముగా 30 దినములలో నేర్చుకొనవచ్చును. వెల రు. 4.

పై వాటికి పోస్టేజి అదనము

బాలసరస్వతి బుక్ డిపో

విద్యావిషయక ప్రచారకులు

6, నుంకురామ చెట్టి వీధి, మద్రాసు - 600 001 ఫోన్: 29868

V

“లోధ్ర” టానిక్ వనితలకు మాత్రం!

ప్రకృతి సిద్ధమైన పద్ధతి ద్వారా ఆరోగ్యంగా ఉండడానికి
నెలలో ప్రతిరోజూ బాధలేని రోజుగా గడపడానికి
“లోధ్ర” టానిక్ తీసుకోండి! ఏ బాధా లేకుండా ఆరోగ్య
మయమైన జీవితాన్ని గడపండి.

75 సంవత్సరాల నుంచి స్త్రీల విశ్వాసానికి
పాత్రమైన టానిక్.

“లోధ్ర” మందుల పాపులలో దొరుకుతుంది.

Sistas

ఉచితమైన వైద్య సలహాలకు క్రింది చిరునామాకు ఈ కూపనును
పూర్తిచేసి, మీ ఉత్తరంతోబాటు జతచేసి పంపండి.

కేశరి కుటీరం (ప్రై) లిమిటెడ్

15, వెస్ట్ కాట్ రోడ్, రాయపేట, మద్రాసు-600 014

విజంట్లు: శీతారామ జనరల్ స్టోర్స్ ఏజన్సీస్, విజయవాడ, సికింద్రాబాదు, బెంగళూరు

పేరు: _____

చిరునామా: _____

_____ PIN _____

ముఖచిత్రం :

ఇటీవల 'పద్మశ్రీ' గౌరవం పొందిన
సుప్రసిద్ధ హిందూస్థానీ గాయని
పర్వీన్ సుల్తానా
[వ్యాసం : 15 వ పేజీలో]

వచ్చే సంచికలో

ముఖచిత్రం :

వసంత కాలం ఆరంభ సందర్భంగా
ప్రపంచ ప్రసిద్ధి చెందిన 'గానకోకిల'
లతా మంగేష్కర్

గోష్ఠి :

సుప్రీమ్ కోర్టులో ప్రభుత్వ న్యాయవాది
శ్యామలా పప్పుతో

వినియోగదార్లకు :

'షాంపూ'లు

(శ్రీమతి కె.)

రెండు కథలు

వాన

(ఉమాశశి)

మహిళలు చేసిన మనిషి

(బి. స్వర్ణాంబ)

వనిత

స్త్రీ జన పక్ష పత్రిక

సంపుటి : 1 సంచిక : 18

మార్చి పదిహేను : 1976

విడి ప్రతి : ఒక రూపాయి

సం||ర చందా : ఇరవైనాలుగు రూపాయిలు

సింహళం : 0. 97 సెంట్స్

మలేసియా : 65 సెంట్స్

అభిప్రాయాలు

'వనిత' పక్ష పత్రికగా కంటే మాన పత్రికగా రూపొంది న్నే. ఎక్కువ వ్యాసాలు కథలు ప్రచురించడానికి వీలుంటుంది. మధ్య పేజీలలో మీరు ప్రచురించే అలంకరణలు-నగలు; దుస్తులు బదులు ఇంకా ఏదైనా ప్రచురిస్తే మంచిది. ఆ బొమ్మలు ప్రచురించటం శుద్ధ దండుగ.

—డి. శ్రీలత, గుడివాడ

పిట్రవరి పదిహేను వనితలోని 'పూజారిణి' కథకు గల చిత్రంలో ఆదేవారి కుడివైపు చివర తెల్ల గడికి బదులు నల్లగడి వేశారు. ఇది చిత్రకారుని తప్పేనా?

—వి. పి. మినాక్షి, హైదరాబాద్

[తప్పుకాదు రైతే.

—వ. సం]

అప్పుడప్పుడు నాట్యభంగిమలను ముఖ చిత్రములుగా వేసి, ఆయా నాట్య పద్ధతుల రీతులను వివరించుచున్న మీకు మా ధన్యవాదములు. 'నిత్యావసర ధరల పట్టిక' అంత ఉపయోగంగా లేదు. దాని బదులు ఏదైనా 'ప్రశ్నావళి' వంటి శీర్షికగాని లేక మెదడుకు మేతనిచ్చే శీర్షిక ఏదైనా ప్రచురించిన బాగుండునని కోరుచున్నాను. బొమ్మ గారి పేజీ ఎంతో ఉపయోగంగా ఉన్నది. కానీ కొన్ని సంచికలలో ప్రచురించడం లేదు.

—గార్ల సరస్వతి, మద్రాసు

[బొమ్మగారి పేజీ-సంచిక విడిచి - సంచికలో వస్తూ వుంటుంది. —వ. సం]

తొలి సంచి 'వనిత' పత్రికకు చిన్న చిన్న వ్యాసాలూ అవీ అందజేస్తున్న చాయా ఆర్య వివరాలు. వీలైతే చెప్పవలసిందని పాఠకులు అడుగుతున్నారు. ఈ సంచికలో కూడా ఆమె 'అందచందాలు' శీర్షికకు (20 వ పేజీ) ఒక వ్యాసం అందజేశారు. అలాగే మధ్య పేజీలలో వున్న 'హింద్ బాగ్స్' గురించీ రాశారు. చాయా ఆర్య బొంబాయిలో వుంటారు. చిన్న తనంలో కాన్వెంట్లోనూ, తర్వాత ఎలిఫిన్ స్టన్ కాలేజీలోనూ చదివి లలితకళలలో మొదటి తరగతిలో పట్టభద్రులైనారు. ఆర్ట్ ఎగ్జిబిషన్స్ లోనూ, నాటకాల్లోనూ ఆమె పాల్గొని చాలా బహుమతులు పొందారు. సుప్రసిద్ధ చాయాగ్రాహకుడు జితేంద్ర ఆర్యను ఆమె వివాహం చేసుకున్న తర్వాత. తర్వాత లండన్ వెళ్లి కొంతకాలం ఆక్కడ వున్నారు. ఆక్కడ వుండగా బి. బి.సి లో వచ్చిన హిందీ కార్యక్రమాల్లో ఎక్కువగా పాల్గొన్నారు; అక్కడ జరిగిన కళాప్రదర్శనలలో కూడా పాల్గొన్నారు. 1960 లో స్వదేశం తిరిగి వచ్చి, ఎక్కువగా కళాప్రదర్శనలు నిర్వహించడం, వివిధ పత్రికలకూ వ్యాసాలు అందజేయడం, పత్రికా విలేజరుల సమావేశాలు ఏర్పాటుచెయ్యడం, బొమ్మలు డిజైనింగ్లో ప్రత్యేక శ్రద్ధ చూపుతూ చేతిపనులు, ఇతర కళలకూ ప్రోత్సాహాలు కలిగేలా పాటుపడడం - చేస్తున్నారు. రేడియోలో వచ్చే హిందీ నాటకాల్లో కూడా ప్రముఖంగా పాల్గొంటూ వుంటారు; వ్యాపార ప్రకటనలు నిర్వహిస్తూ వుంటారు; బొంబాయి డెలివిజన్లో హిందీ వార్తలు చదవడం; ఫిల్మ్స్ డివిజన్వారు తీసే చిత్రాలకు హిందీ వ్యాఖ్యానాలు చెప్పడం కూడా - చాయా ఆర్య ఇతర వ్యాసకాలు.

“నేను కూడా కథలు వ్రాయనా!” భర్త ముఖంలోకి చూస్తూ అడిగింది నిర్మల.

“ఏమిటి!” భార్య ముఖంలోకి ఆశ్చర్యం ప్రదర్శిస్తూ చూశాడు రావు.

“మీకంతా వేళాకోళమే! నేను కూడా కథ వ్రాస్తాను.”

“వ్రాస్తావా!....ఏమిటో వంకాయ కూర తింటాను, అన్నంత తేలికగా చెప్తున్నావు.”

“ఏం వ్రాయలేనని అనుకుంటున్నారా! మనిం టికి వచ్చే జయశ్రీ కథలు వ్రాస్తాను అని చెప్ప గానే, బోల్టా సంతోషపడిపోయి, ఆ అమ్మాయికి మీరు ఎంతో ఎన్కరేంజ్ మెంట్ ఇచ్చేయ్యలేదా!”

“అది వేరే సంగతి....ఆ అమ్మాయి పరాయిది కదా! నీతోలాగే వేళాకోళాలు అడితే, ఇంకే మైనా వుందా!”

“ఏమో....అదేం నాకు తెలియదు. నేను కూడా వ్రాస్తాను. మీరు ఎంత బాగా నాటకాల్లో నటించ గలరో, నేనూ అలాగే కథలు వ్రాయగలను. తెలుసా!” మూతి మూడు వంకరలు త్రిప్పుతూ అంది నిర్మల.

“ఏం చేస్తాం....కలికాలం....కాల మహిమ. ఏమిటో యాభై ఆరు అక్షరాలు సరిగ్గా రానివాళ్ళు కూడా, రచయితలు, రచయిత్రులే!” నీరసంగా మంచం మీద వాలిపోతూ అనుకున్నాడు.

“వుండండి ఇప్పుడే వస్తాను” అంటూ, లోపలికి పరిగెత్తబోయింది.

“ఏమిటి....ఏమిటి? కొంపదీసి నువ్వు వ్రాసి వుంచిన కథను, చదవమనవు కదా!” ప్రక్కనే హేంగర్ కి తగిలించి వుంచిన చొక్కా తీసు కున్నాడు, బయటకు వెళ్ళిపోదామన్న వుద్దేశ్యంతో.

“కాదండీ! కథ అప్పుడే ఎలా వ్రాస్తాను? మీరు కూర్చోండి పదినిముషాలలో వచ్చేస్తాను” అంటూ, వీధి గుమ్మం వైపు చూసింది. “అదుగో జయశ్రీ కూడా వచ్చింది. మీరు కబుర్లు చెప్తూ వుండండి.”

“రండి, రండి! చాలా రోజులకి వచ్చారే” అంటూ ఆహ్వానించాడు రావు.

“పరీక్షలు కదా! అందుకని రావడం లేదు.”

“బాగా వ్రాశారా! అన్నట్లు మీకో దుర్వార్త”

“ఏమిటి?” తెల్లబోతూ అడిగింది జయశ్రీ.

“మీకు పోటీగా ఇంకో రచయిత్రుగారు రచనా రంగంలోకి దుమికి పాఠకలోకాన్ని, పత్రికా సంపాదకుల్ని, కథలనే మారణాయుధాలతో వీల్చి పిప్పిచెయ్యాలని, కంకణం కట్టుకొని వేంచేస్తున్నారు.”

విద్యార్థినుల జీవితం

“ఎవరండీ!” కుతూహలంగా అడిగింది.

“ఇది అంతర్జాతీయ మహిళా దళాభిం కదా! మహిళలు అందరూ కూడా కథలు వ్రాయ గలరు అన్న సిద్ధాంతాన్ని మా ఆవిడ నిరూపిస్తోంది.”

“అంతేకదా!.....నిర్మల కూడా కథ వ్రాస్తోందా!”

“వూ! ఏమిటనుకున్నారు. అటు పాకళాత్మ ప్రవీణురాలిగాను, ఇటు చెయి తిరిగిన కథా రచయిత్రుగాను అయిపోవాలన్న కాంక్షతో.... కదోయ్” భార్యవైపు తిరిగి, కన్నుగీటుతూ అడిగాడు రావు.

“ఆ! మరే....ఆ....మాట్లాడ్తూ వుండండి. పది నిముషాలలో వచ్చేస్తాను” అంటూ, లోపలికి వెళ్ళిపోయింది.

“వ్స....ఏమిటో.....?”

“ఏమిటి అంత నీరసం? అసలు మీ మగ వాళ్ళంతా ఇంతే. పాపం తను కథలు వ్రాయాలని అంటూంటే, ప్రోత్సాహం ఇవ్వక తీసిపారేసినట్లు మాట్లాడతారు.”

“అయితే జయశ్రీగారూ! అందరూ కథలు వ్రాస్తే, ఇంక చదివే వాళ్ళు ఎవరు? కథ వ్రాయటం అంటే అల్లాటప్పా అనుకున్నారా! మీరు రెండు సంవత్సరాల నుండి వ్రాస్తున్నారు కదా! మీ కథలు ఎందులో అచ్చయినాయి చెప్పండి.”

“ఏదైనా కష్టే ఫలి అన్నారు కదండీ!” అంది నెమ్మదిగా!

నిర్మల చేతిలో, రెండు పళ్ళాలతో సాక్షాత్క రించింది.

“ఏమిటో చేసినట్లున్నావే? పెసరట్లా!” అన్నాడు ప్లేటు అందుకుంటూ.

“జయశ్రీ! దీన్ని ఏమంటారో తెలుసా?”— రావు.

“పెసరట్లు....!”

“ఇది కాదండీ....మా ఆవిడ చేసే పనికి. తాను కథలు వ్రాస్తాను అంది కదా! ఈ మొగుడిని అంగీకరింప చెయ్యాలని, సదరు నిర్మలాదేవిగారు చేయు ప్రయత్నంబును ‘కాకా’ అంటారు.”

“వుహూ! నేనేం కాకా పట్టటంలేదు. ఈ రోజు శనివారం తెలుసా!” అంది వెక్కిరిస్తూ!

చాలానేపటి వరకు, జోక్స్ వేసుకుంటూ, మాట్లాడుకున్నారు. చీకటి పడిపోయింది. “ఇంక నే వెళ్ళాస్తాను.” అంటూ, రేచింది జయశ్రీ.

“ఏమండీ! మనం కూడా బజారుకి వెళ్ళాలి కదా!”

రావు అర్థం చేసుకుని, “సరే! రణరంగం లోకి దూకుతున్నావన్నమాట,” అంటూ ముందు నడిచాడు. “రెండు దస్తాల పేపర్లు, ఒక పెన్ను, ఇంక బాటిల్ మొత్తం పది రూపాయలు” అన్నాడు పది రూపాయల కాగితాన్ని తల్చుకుంటూ!

“రేపటినుండి పనిమనిషి వస్తుంది పనిలోకి.”

“పనిమనిషా!....”

“మీకన్నీ ఆశ్చర్యాలే! నేను కథవ్రాయాలా! వ్రాయాలంటే ఎంత ఆలోచించాలి. ఎప్పుడూ ఆ వంటింట్లోనే మగ్గిపోతే, ఇంక తీరిక ఎక్కడిది? చెప్పండి.”

రావు ఏమీ మాట్లాడలేక పడుకున్నాడు. మర్నాడు ప్రొద్దునే, పనిమనిషి కేకతో, స్వప్నా వస్త నుండి మేలుకొన్నాడు.

స్నానం చేసి, “నిర్మలా! ఆ కూరల సంచి ఇలా ఇవ్వు.”

“ఈ రోజునుండి మార్కెట్ కి వెళ్ళనవసరం లేదు రెండీ.”

“ ఏం దీనికి కూడా ఏమైనా ప్రతిక్రియ జనిపెట్టావా ? ” అనుమానంగా అడిగాడు.

“మరే....మన ఎదురింటి వాళ్ళకి, ఒకతను వాడుకగా తెచ్చి ఇస్తున్నాడు. అతని దగ్గరే తీసుకుంటాను. మీరు అంతదూరం నడిచి వెళ్ళి, వచ్చిన వెంటనే గబగబా వురుకులు, పరుగులతో, ఆఫీసుకు వరిగెత్తుతూంటే, నాకు నచ్చలేదు. నేనే గనుక రచయిత్రిని అయిపోతే, మీరు ఎంచక్కా ఒక సైకిలో, స్కూటర్ కోంటాను.”

“అమ్మా తల్లీ! ఎందుకు కొనవూ!
కొంటావు!” నిట్టూరుస్తూ కూర్చున్నాడు.

నెలరోజులు గడిచిపోయాయి. రెండు దస్తాల తెల్ల పేపర్లు నల్లపేపర్లుగా మార్పు చెందాయి. కాని, కథా వస్తువు మాత్రం దొరకలేదు నిర్మలకి. ఏమిటో వ్రాస్తోంది. మళ్ళీతనకే నచ్చక చెత్త బుట్టలోకి విసిరేస్తోంది.

నిర్మల పదే కష్టం చూసి తెగజాలి పడి
పోయాడు రావు.

తర్వాత ఎలాగైతేనేమీ, ఇంకో దస్తా పేషర్లు
ఖరాబు అయ్యాక, ఒకచిన్న పాటి కథవ్రాసి,
వ్రిక్కు పంపించింది.

రెండు వారాలు సాఫీగా సాగిపోయాయి. ఇంక
అక్కడనుండి మొదలయ్యాయి, నిర్మలా దేవిగారి
ఎదురు తెన్నులు. ప్రతిరోజు పోస్ట్‌మాన్‌ని
అల్లంత దూరంలో చూసి, సంతోషపడిపోతుంది.
అతను తమ ఇంటిని చాటిపోగానే నిరాశగా
నిట్టూరుస్తూంది. ఆ విధంగా నలభై రోజులు
ముందుకు సాగిపోయాయి.

అఫీస్ నుంచి ఇంటికి వచ్చిన రావుకి, టేబిల్ మీద, పత్రికనుండి తిరిగి వచ్చిన కథ తాలూకు పేపర్లు, పెరట్లో అంట్లు తోముతున్న నిర్మలా దేవి ప్రత్యక్షమయ్యారు.

“ఓహో; మహిళా సంవత్సరంలో రచయిత్రి: పావం కథ నిన్ను వెతుక్కుంటూ క్షేమంగా ఇంటికి చేరిందా!” గొల్లున నవ్వాడు.

భర్తను చూసి లోపలికి వచ్చింది నిర్మల.
కథను చూసి నవ్వుతున్న భర్తను చూస్తే నిర్మలకు
చద్రున—మర్చిపోయిన కోపం ముంచుకు వచ్చి,
చురచురా చూసింది.

“మహిళా సంవత్సరంలో రచయిత్రిగారూ!”
పుడికినూ, లోపలికి నడిచాను రావు.

ఇ. వి. జయశ్రీ
(బి. కామ రెండవ సంవత్సరం)

యలమ ర్గి సుజాత

రాజమండ్రి గవర్నమెంటు జూనియర్ కళాశాలలో ఇంటర్ (సీనియర్) చదువుతున్నది. గత మూడు సంవత్సరాలుగా 'కళా దర్బార్' నిర్వహించిన నాట్య పోటీలలో, వరసగా మూడు సంవత్సరాలూ ప్రథమ బహుమతులు గెల్చుకున్నది. ఇటీవల రవీంద్ర భారతి (హైద్రాబాదు) లో వై. యమ్. సి. ఎ. వారు నిర్వహించిన పోటీలలో కూడా పాల్గొని, భరతనాట్యం సీనియర్స్ విభాగంలో - మొదటి బహుమతిని గెల్చుకున్నది.

పి. హెచ్. స్వర్ణకుమారి

గుంటూరులోని ఆంధ్ర క్రైస్తవ కళాశాలలో ఇంటర్ (సీనియర్) చదువుతున్న ఈ విద్యార్థిని-యస్. యస్. సి. పరీక్షలలో లెక్కల సబ్జెక్ట్‌లో 'ఫస్ట్ మార్క్' సంపాదించి అగ్రస్థానం పొందింది.

కె. సరళ .

కరీంనగర్ ప్రభుత్వ జూనియర్ బాలికల కళాశాలలో ఇంటర్ (జూ) చదువుతున్న నరళ - కళాశాల వార్షికోత్సవ సందర్భంగా జరిగిన కార్యక్రమాలలో కూచిపూడి వాఙ్మయం చేసి - మొదటి బహుమతి పొందింది.

ସଂ

“బళ్ళారిలోని మా ఎ.ఎస్.ఎమ్. మహిళా కళాశాల వార్షికోత్సవం 22-2-1976 న జరిగింది. జిల్లాధికారియగు శ్రీ చందావర్కర్ గారు వారి సత్తిమణి శ్రీమతి సగుణా చందావర్కర్ గారు ముఖ్య అతిథులుగా విచ్చేసారు. మా ప్రిన్సిపాల్ డా. బసవ్తెగారు జిల్లాధికారి శ్రీ చందావర్కర్ గారిని సభకు పరిచయం చేశారు. కుమారి వీణ కళాశాల నివేదికను చదివి విన్నవించారు. అనంతరం శ్రీచందావర్కర్ గారు మహిళాభ్యుదయార్థి గురించి మాట్లాడుతూ దేశ ప్రగతికి స్త్రీలే కారణమనీ వేడు స్త్రీలు పురుషులతో సమానంగా అన్ని రంగాలలో పనిచేస్తున్నారనీ మాట్లాడారు. కుమారి చంద్రికా విఠల్ (వైసల్ బి. యస్ సి) 1975-76 వార్షిక నివేదిక చదివారు. వ్యాస రచన పోటీలలోను, క్వీజ్ పోటీలలోను ప్రథమ, ద్వితీయ స్థానం పొందిన వారికి, 1975 లో మేథ్ మెడెక్సులో 90 గాతం కంటే ఎక్కువ మార్కులు తెచ్చుకున్న కుమారి లతావలేల్ కు, కుమారి జరీనా వహాబ్ లకు 1975 ప్రీ యూనివర్సిటీ బోర్డు పరీక్షలలో ర్యాంకులు తెచ్చుకున్న కుమారి ఉమామహేశ్వరి (పి. యు. సి. ఆర్ట్స్) ఫస్టియర్ నైంత్ ర్యాంకు) కుమారి భారతి (పి. యు. సి. ఆర్ట్స్ సెకెండియర్ సెవెంత్ ర్యాంకు) లకు శ్రీమతి సగుణా చందావర్కర్ గారు బహుమతులు ప్రదానం చేశారు. అనంతరం సాంస్కృతిక ప్రదర్శనలు జరిగినవి.”

—గుండాల భారతి (పి.యూ సి)

ఎ. యస్. యం. కళాశాల, బళ్ళారి

శ్రీమతి జయప్రద తాగర్జ్య

తీరుతెన్నులను బాగా పరిశీలించిన అనుభవం ఆ మాటల్లో స్పష్టంగా ద్వనించింది.

“నేను ఇంట్లో విశ్రాంతి తీసుకుంటూ సుఖపడాలి అనే రోరణి మన ప్రీలలో ఎక్కువగా వుంది. అది ఏమాత్రమూ ఆరోగ్యదాయకమైన పద్ధతి కాదు. ప్రీకి అధిక స్వాత్రంత్ర్యం లేకపోవడం వల్ల ఇప్పటికే సమస్యలు ఎక్కువయ్యాయి. ఒకరిపై ఆధారపడవలసిన అగత్యం లేకుండా తన వ్యక్తిత్వాన్ని నిలుపుకుంటూ, ఆత్మ విశ్వాసంతో ప్రీ జీవించగలిగినప్పుడే ఆమె జీవితం

“రాజ్యాంగరీత్యా, చట్టరీత్యా - ప్రభుత్వం పురుషులలోపాటు ప్రీలకు సమాన హక్కులు ఇవ్వడంలో - వెనుకబడటం లేదు. ఐతే ఆ హక్కులు, వాటికి సంబంధించిన బాధ్యతలు చాలామంది అర్థం చేసుకుని, తదనుగుణంగా కృషిచేయడం లేదు. మహిళా సంవత్సరాల సంరంభం ఈ విషయంలో కొత్త చైతన్యం కలిగించడానికి బాగా దోహదం చేసింది. ఇప్పుడున్న పరిస్థితుల్లో విద్యార్థికుల బాధ్యత ఎక్కువగా వుంది. వాళ్ళు చదువురాని ప్రీలకు

“మన దేశంలో ఇవాళ చాలామంది వనితలు - ముఖ్యంగా విద్యార్థికులైన అమ్మాయిలు కూడా సమాజాభివృద్ధికి దోహదం చేసే నిర్మాణాత్మకమైన కార్యక్రమాలపట్ల ఆసక్తి చూపకుండా - కేవలం వివాహమే ద్యేయం అనుకుని - గృహిణిగా ఆ నాలుగు గోడల మధ్యే యావజ్జీవితాన్ని గడపడానికి అళవదుతున్నారంటే - అందుకు మూలకారణం - వాళ్ళు పుట్టి పెరిగిన తీరు! మన పెద్దలు కొన్ని శతాబ్దాలుగా - ఏవో పనికిమాలిన ఆచార వ్యవహారాల పేరుతో ఆడ పిల్లలను కూపస్థమండాకాల్లా పెంచడం వల్ల - వాళ్ళలో మానసికచైతన్యం రావడం లేదు. ‘దేశాభివృద్ధికి ఉడతాభక్తిగా మనం ఏం చేయగలం?’ - అని ఆలోచించే రోరణి, ఆ బాధ్యతలను స్వీకరించడానికి చూపవలసిన చొరవ - వనితలకు స్వతహాగా రావాలే కాని, శాసనాలవల్ల ఏ ఉపయోగమూ వుండదు.” అన్నారు శ్రీమతి భవనం జయప్రద - ‘వనిత’ జరిపిన ప్రత్యేక గోష్టిలో మాట్లాడుతూ....

సాంఘిక సేవా రంగంలోను, రాజకీయ రంగంలోను, న్యాయవాద వృత్తిలోను - మంత్రిణిగాను పదవులు నిర్వహించి ప్రస్తుతం - కాబినెట్ మంత్రి హోదాలో ‘కోస్టల్ ఆంధ్రా ప్లానింగ్ అండ్ డెవలప్ మెంట్ కమిటీ’ అధ్యక్షురాలి బాధ్యతను నిర్వహిస్తున్న శ్రీమతి జయప్రద - సగటు వనితల

మెరుగవుతుంది.” అన్నారు శ్రీమతి జయప్రద - వనితల సమస్యల పట్ల తమ దృక్పథాన్ని వివరిస్తూ....

‘ఇండుకు ఎలాంటి కృషి చేస్తే ఫలితాలు లభిస్తాయి’ అన్న ప్రశ్నకు జవాబిస్తూ ఆమె ఇలా అన్నారు.

చదువు చెప్పవచ్చు - ఏమైనా వృత్తుల్లో ప్రావీణ్యం వుంటే వాటిని ఇతరులకు నేర్పించవచ్చును. అర్థం లేని పురాతన సంప్రదాయాలకు, మూఢ నమ్మకాలకు ప్రజల్లో విముఖత కలిగింపజేసి, వాళ్ళకు మానసిక వికాసం కలిగేలా చేయవచ్చును. సాటివారికి ఏదో విధంగా సహాయపడదాం అన్న

అలోచన వాళ్ళలో కలిగినప్పుడు-సమాజానికి ఎన్నో విధాలుగా తోడ్పడడానికి అవకాశాలున్నాయి."

"మీరు రాజకీయరంగంలో ప్రవేశించడానికి ఏ పరిస్థితులు దోహదం చేశాయి?"

"ఆ రోజుల్లో అంటే 1947 లో గుంటూరులో నేను ఇంటర్ చదువుతున్నప్పుడు స్వాతంత్ర్యోద్యమానికి సంబంధించిన నాయకుల ప్రసంగాలు నన్ను ఉత్తేజ పరుస్తూవుండేవి. 'యూత్ కాంగ్రెస్' కార్యక్రమాలలో ప్రముఖ పాత్ర వహించేదాన్ని. మా కుటుంబంలో ఎవరికీ రాజకీయాలలో సంబంధం లేకపోయినా, నాయకుల రచనలు, ప్రసంగాల ప్రభావం నాపై చాలా వుంది. 1956 - మార్చి ఒకటవ తేదీన నాకు శ్రీభవనం వెంకటరామరెడ్డి గారితో వివాహం జరిగింది. వారికి విద్యార్థి దశ నుంచి రాజకీయరంగంలో ప్రవేశం ఉండడంవల్ల - ఆ తర్వాత నా రాజకీయ జీవితానికి వారి

క్రమాలను రూపొందించే ప్రత్యేక కమిటీ అధ్యక్షురాలి బాధ్యతను గత సంవత్సరం ఏప్రిల్ 7 వ తేదీ నుంచి నేను స్వీకరించాను. ఐదు సంవత్సరాల గడువులో ఈ కమిటీ-జిల్లాల అభివృద్ధి బాధ్యతలను నిర్వహిస్తుంది."

"ఎమెన్స్ లిట్" అన్న ఉద్యమం ఇప్పుడు ప్రపంచమంతటా చర్చించబడుతూ వుంది. దీనిపై మీ అభిప్రాయం ఏమిటి?" అన్న ప్రశ్నను ఆమె సమాధానం.

"ఆ పదాన్ని సరిగ్గా అర్థం చేసుకోవడం సాధ్యమని నేను అనుకోవడంలేదు. మనుషులు పరిస్థితుల ప్రభావంవల్ల అనేక మార్పులకు లోనవుతూ వుంటారు. మన సమాజంలో స్త్రీ, పురుషుల అభివృద్ధికి సమానావకాశాలు వున్నప్పుడు - ఎవరి సామర్థ్యానికి తగినట్లు వాళ్ళు ప్రగతి పథంలో పయనించగలిగినప్పుడు - స్త్రీలు ఎవరితో పోరాటం జరపాలి? ఎవరి మీద ఉద్యమాన్ని లేవదీయాలి?"

కళ్ళతో కాకుండా, హృదయంలో చూడగలిగినప్పుడే - ఆ జీవితాలు బాగుపడతాయి; అటువంటి యువకులకు పునరావాసం కల్పించి, వారికి చేయూతనిచ్చే బాధ్యత స్త్రీలకంటే - పురుషులకే ఎక్కువగా వుందని చెప్పాలి."

"రాజకీయ రంగంలో ఎక్కువ బాధ్యతలు నిర్వహించవలసిన మీరు ఇంటి పనులు స్వయంగా చూసుకోడానికి అవకాశం వుంటుందా?"

"శాసన సభకు ఎన్నిక కావడానికి పూర్వం - కొంత 'బిజీ'గా వున్నా. ఇంటిపనులు స్వయంగా చూసుకునేదాన్ని. కాని రాను రాను బాధ్యతలు ఎక్కువ కావడంతో - ఎంత ఇష్టం ఉన్నప్పటికీ సమయం లభించలేదు."

"ఇప్పుడున్న పరిస్థితుల దృష్ట్యా, స్త్రీలకు ప్రత్యేక విద్యా విధానాన్ని నెలకొల్పడంవల్ల ఏమైనా ప్రయోజనం వుంటుందంటారా?" అన్న ప్రశ్నకు శ్రీమతి జయప్రద సమాధానం చెబుతూ ఇలా అన్నారు.

"ఆడపిల్లలకు ఒకరకమైన విద్య, మగపిల్లలకు మరో రకమైన విద్య అని విభజించడంవల్ల ప్రయోజనమేమీ వుండదని నా అభిప్రాయం. ఆడపిల్లలైనా, మగపిల్లలైనా వారి వాగ్వి అభిరుచులనుబట్టి-తగిన చదువులను ఎన్నుకోడానికి అన్ని విధాలా అవకాశాలున్నాయి. గృహసంబంధమైన పనుల్లో కూడా-అన్నీ ఆడవాళ్ళే చేయాలని పురుషులు అనుకోకూడదు. ముఖ్యంగా ఉద్యోగం చేసే స్త్రీలు - ఆఫీసుకు వెళ్ళే ముందు - వచ్చిన తర్వాత ఏ మాత్రం విశ్రాంతి లేకుండా, ఒక ప్రక్క ఇంటి పనులు చేయడం, మరో ప్రక్క పిల్లలకు-ఇంట్లో పెద్దవాళ్ళకు అన్నీ సమకూర్చడం. మధ్యలో భర్త చెప్పే పనులు చేయడం - వీటన్నిటితో చాలా సతమతమైపోతున్నారు. ఇటువంటి సందర్భాలలో భర్త-భార్యపట్ల సహృదయతతో సహకరించకపోతే - ఆమె జీవితం నరకప్రాయమవుతుంది. అంచేత పురుషులు కనీసం కొన్ని విషయాలలోనైనా భార్య బాధ్యతలను స్వీకరించి-ఆమెకు తోడ్పడాలి. నన్నడిగితే హోమ్ సైన్సు మగవాళ్ళు కూడా నేర్చుకోవాలంటాను. ఎంచేతంటే ఇంటిని చక్కదిద్దడంలో ఆడపిల్లకు ఎంత బాధ్యత వుందో-మగపిల్లవాడికి కూడా అంతే బాధ్యత వుంది మరి!"

—జి. కె. కుమారి

ప్రోత్సాహం కూడా లభించింది. '67 లోను, '72 లోను శాసన సభకు ఎన్నుకోబడ్డాను. ఆ విధంగా ప్రజలకు మరింత సన్నిహితమైన వేవచేసే అవకాశాలు నాకు లభించాయి. కోస్తా జిల్లాల అభివృద్ధి ప్రణాళికలో-కొన్ని వెనుకబడిన జిల్లాల అభివృద్ధికి-ప్రయోజనాత్మకమైన కార్య

"పరిస్థితుల ప్రభావంవల్ల వ్యభిచారంలోకి దిగి, పతనమైపోతున్న స్త్రీల పునరావాసం గురించి మీరు చెప్పగలిగే సూచనలు ఏమిటి?"

"స్త్రీ పతిత అయితే - ఆమె ఏ విధంగా పతిత అయిందని ఆలోచించకుండా - సమాజం ఆమెను 'దోషి'గా ముద్రవేస్తూ వుంది. వాళ్ళను

సరోజినీ నాయుడు

శ్రీమతి సరోజినీ నాయుడు 27వ వర్షంతి ఇటీవల [2-3-76] జరిగిన నందర్బంగా ఈవర్ష చిత్రాన్ని, వ్యాసాన్ని పాఠకులకు అందజేస్తున్నాము.

జ్యోతీయోద్యమంలో ముందంజ వేసి, ధైర్యసాహసాలు చూపిన — శ్రీమతి సరోజినీనాయుడు—కవయిత్రిగా కూడా విశ్వవిఖ్యాతి గడించిన మహిళా మణి. కావ్య రచనలోనూ, రాజనీతిని ప్రదర్శించడంలోనూ, అనర్గళంగా ఉపన్యసించడంలోనూ, అంతర్జాతీయ సమన్వయను పరిష్కరించడంలోనూ—ఆమె పేరుకు మంచి 'విలువ' వున్నది. అందుకనే ఆమె వనితా లోకంలో ఒక విశిష్ట వ్యక్తిగా పరిగణింపబడింది.

ఆమె జన్మస్థానం—హైద్రాబాదు. జననం : 19-1-1879. కుటుంబం : బెంగాలీ బ్రాహ్మణ కుటుంబం. సామాజిక వర్ణ విధానాలనూ, పురాతన ఆచార వ్యవహారాలనూ చేదిస్తూ, బంధువులను ఎదిరించి—ఆమె డాక్టర్ గోవిందరాజులు నాయుడును వివాహం (1899) చేసుకున్నది.

సరోజినీదేవి తలిదండ్రులు వరద నుందరీదేవి, అమోరనాథ్ చట్టోపాధ్యాయ—విద్యావంతులు. సంస్కారులు. వారి ప్రభావం చిన్నతనంలోనే సరోజిని మీద పడింది. పదకొండవ ఏటనే ఆంగ్ల భాషలో తన మొదటి రచన చేసింది : పన్నెండవ సంవత్సరంలోనే మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయం మెట్రిక్యులేషన్ పరీక్షలో విజయం సాధించింది.

పదమూడవ ఏట ఆమె ఆంగ్ల భాషలో చేసిన రచనలను చూసి, ఆమె కవితా శక్తికి దిగ్భ్రాంతి చెందిన హైద్రాబాదు నవాబు ఆమెను విదేశాలకు వెళ్ళి విద్యాభ్యాసం చెయ్యవలసిందిగా ప్రోత్సహించాడు. విద్యావేతనాలను తానే భరించాడు. సరోజినీదేవి ఇంగ్లండు దేశం వెళ్ళి—విద్య అభ్యసించింది. 'ది గోల్డెన్ ట్రెషోర్డ్' 'బర్డ్ ఆఫ్ టైమ్' 'ది బ్రోకెన్ వింగ్స్' మొదలైన పలు కావ్యాలు రచించింది.

తన విద్యనూ, సంస్కారాన్నీ జాతి ప్రగతికీ, దేశానికీ అంకితం చేసింది. 1915లోనూ—1916లోనూ జరిగిన కాంగ్రెసు మహాసభల్లో ఆమె ప్రముఖంగా పాల్గొన్నది. అటు తర్వాత భారత దేశం అంతటా పర్యటనచేసి—తన గంభీరోపన్యాసాలతో ముఖ్యంగా—శ్రీ జాతిని మేల్కొల్పింది.

ప్రభుత్వ శాసనాలను దిక్కరించడంలోనూ, ప్రభుత్వ విధానాలను ధుయ్యబట్టడంలోనూ—ఆమె ఎవరినీ లెక్క చెయ్యలేదు. ఆమె చేసిన కొన్ని ప్రసంగ సారాలను ఉపసంహరించుకొమ్మని—ప్రభుత్వం ఒత్తిడిచేసినా ఆమె లక్ష్యపెట్టలేదు. ఒకమూల ఆమె ఆరోగ్యం చెడి పోతున్నానరే—దేశ పర్యటనలు మానలేదు; పోరాటాలూ మానలేదు.

1924లో సరోజినీదేవి దక్షిణాఫ్రికా వెళ్ళి—అక్కడి భారతీయుల హక్కుల కోసం తీవ్రంగా పోరాడింది. 1928లో అమెరికా, కెనడా దేశాలకు వెళ్ళి భారతదేశ దృక్పథాలను అక్కడి ప్రజలకు తెలియజేసింది. '29లో తూర్పు ఆఫ్రికాలో పర్యటన చేసింది.

సత్యాగ్రహ సమరంలో ప్రవేశించి, 1930లో సరోజినీ నాయుడు అరెస్టయింది. 1931లో భారత ప్రతినిధిగా లండన్లో జరిగిన 'రౌండ్ టేబిల్' సమావేశంలో పాల్గొన్నది. 1942లో జరిగిన క్వీట్ ఇండియా ఉద్యమంలో పాల్గొని, '45 వరకూ కారాగార శిక్షను అనుభవించింది.

దేశానికి స్వతంత్రం లభించగానే—సరోజినీనాయుడు ఉత్తర ప్రదేశ్ గవర్నరుగా పదవీ స్వీకారంచేసి, తన కార్యదక్షతను నిరూపించుకున్నది.

సరోజినీనాయుడు హెషా విధానాలనూ, బాల్య వివాహాలనూ ఎదిరించింది. 'పురుషుడితోపాటు స్త్రీకి కూడా సమాన హక్కులున్నాయ'న్నవాదాన్ని గట్టిగా బలపరిచింది. రాజకీయ, సాంస్కృతిక, సాహిత్య రంగాలలో సరోజినీనాయుడుకు వున్న గౌరవం, కీర్తి అనంతమైనవి :

కుట్టుపని: అభ్యాసం

వనిత - డి ప్లొ కుట్టుపని బడి

[కుట్టుమెషిన్లు తయారు చేసే ప్రసిద్ధ సంస్థ 'ఉషా' వారి సౌజన్యంతో]

7. రాత నీరా (నీలం, ఎరుపు):

(ఎ) మరకను వెంటనే చన్నీళ్ళలో జాడించండి. లేదా పాలలో నానబెట్టండి. సబ్బుతోను, కొద్దిగా అమోనియా కలిపిన నీళ్ళలోను ఉతకండి.

(బి) జొన్నపిండి లేదా టాల్కమ్ పొడరును మరకపైన వేసి, నిమ్మరసం కూడా కలిపి ముద్దలాగా చెయ్యండి. తరువాత సబ్బుతోను, కొంచెం అమోనియా చేర్చిన నీటితోను ఉతకాలి.

(సి) గ్లిసరిన్, నీళ్ళు సమపాళ్ళలో కలిపి, మరక పోయేదాకా అందులో నానబెట్టండి.

(డి) తెల్లనూలు, లినెన్ బట్టలకు మాత్రం 'జావెల్' నీళ్ళు వాడాలి.

(ఇ) ఊలు దుస్తులయితే సమపాళ్ళలో పెరాక్సైడు, అమోనియా కలిపి వాడాలి.

(ఎఫ్) ఎర్రనీరా దాగుల్ని సోడియం పెర్ బోరేట్ కొంతవరకు పోగొడుతుంది. అయితే పూర్తిగా పోవాలంటే ఇలానే చాలాసార్లు ఉతకవలసివస్తుంది.

(జి) బట్టపైనుండే మరకకు చిక్కటి సున్నం నీళ్ళు పట్టించి, పూర్తిగా ఆరనివ్వండి. తరువాత సుద్దను చేత్తో తుడిచేసి, నీళ్ళలో ఉతకండి; నీలి నీరా దాగు నిమిషంలో మాయమవుతుంది.

8. పాలు, నెంట్లు: చన్నీటితో అనేకమార్లు ఉతకాలి. బ్రష్ తో మెల్లగా గ్లిసరిన్ ను బట్టలోవలికి పోనిచ్చి, నీళ్ళతో ఉతకాలి.

9. ఇనుము తుప్పు: 3 కేబిల్ స్క్రాప్ వేడి నీళ్ళలో ఒక టీ.చెంచాడు ఆగ్కలిక్ ఆసిడ్ ను కలపండి. మరక పోగానే చన్నీళ్ళలో ఉతకండి.

10. బూజు, పాకుడు: నిమ్మరసంలో ఉప్పు వేసి, బాగా కలిపి మరకపైన వులమండి. ఆనవాలు కనబడకుండా ఉండేటంతవరకూ దాన్ని అలానే ఉంచండి.

11. బురద మరక: మరక బాగా ఎండనివ్వండి. బ్రష్ తో మెల్లగా తుడవండి. అనవరత మయితే సారాయి తో స్పంజి చెయ్యండి.

12. చెమట: కొద్ది చుక్కలు అమోనియా కలిపిన సబ్బు నీళ్ళలో ఉతకండి. ఎండలో ఆరబెట్టండి. లేదా, మరకవద్ద చోటును చన్నీటిలో 30 నిమిషాలనేపు, తరువాత అమోనియా కలిపిన వెచ్చటి నీళ్ళలోను ఉంచి, ఉతకాలి.

13. పొగమారిన మరక: పొగమారిన భాగాన్ని నెమ్మదిగా వెండినాణెపు గరుకు అంచుతో రుద్దండి. హైడ్రోజన్ పెరాక్సైడ్ వాడండి. నీళ్ళలో ఉతికాక, అమోనియాలో నానబెట్టి ఉతకండి.

14. కొవ్వొత్తి మైనం: బట్టపైన ఉండే కొవ్వను కత్తితో గీకి, మరక భాగాన్ని రెండు బ్లాటింగ్ పేపర్ల మధ్యని పెట్టి ఒత్తాలి. మధ్యరకం వేడి గల ఇస్తీరీ పెట్రెతో ప్రెస్ చెయ్యాలి. రంగు ఏదయినా వుంటే పెరాక్సైడ్ దుతో పోగొట్టి, ఆ భాగాన్ని బ్లీచ్ చెయ్యాలి.

15. గడ్డి మరకలు:

(ఎ) మరకను జాగ్రత్తగా తుడిచి, వేడినీళ్ళు, సబ్బుతో ఉతకాలి. మరక పోకపోతే, హైడ్రోజన్ పెరాక్సైడ్ లేదా 'జావెల్' నీళ్ళ వంటి సజలమైన బ్లీచింగ్ సొల్యూషను వాడాలి.

(బి) 1,6 పాళ్ళలో అమోనియాను నీళ్ళలో కలిపి, మరకను స్పంజి చెయ్యండి. తరువాత సబ్బుతోను, చన్నీళ్ళతోను ఉతకండి.

(సి) గడ్డి మరకను జాగ్రత్తగా కనిపెట్టండి. మరకను స్పష్టంగా ఆనవాలు పెట్టుకుని, మెథిలేనెడ్ స్పిరిట్ తో తుడిచి, పూర్తిగా ఎండనివ్వండి.

16. గుడ్డు దాగు:

(ఎ) ఆ భాగాన్ని చన్నీళ్ళతో కడిగి, తరువాత సబ్బుతో ఉతకండి. మరక వదలకపోతే, హైడ్రోజన్ పెరాక్సైడ్ వాడండి.

(బి) మొదట చన్నీళ్ళతోను, తరువాత వేడి నీళ్ళతోను ఉతకాలి. బాగా ఆరిన తరువాత, ద్రవరూపంలో ఉండే మందును 'ప్యాడ్ పద్ధతి'లో ప్రయోగించాలి.

17. వెన్న, ఐస్-క్రీమ్:

(ఎ) వెచ్చటి నీళ్ళలో నానబెట్టి, కార్బన్ టెట్రాక్లోరైడ్ తో స్పంజిచెయ్యాలి.

(బి) స్వచ్ఛమైన నీళ్ళలో నానబెట్టి, తరువాత మెల్లగా ఉతకాలి. ఒకవేళ మరక ఉండిపోతే, దాన్ని క్లోరీన్ తో బ్లీచ్ చెయ్యండి.

18. వండిన పళ్ళు: ముందుగా మరకను సబ్బు ఉపయోగించి, చన్నీళ్ళలో ఉతకాలి. దాగు భాగా పాతదయినా సరే, బట్ట నూలుది లేదా, లినెన్ ది అయినా సరే, మరకను 'జావెల్' నీళ్ళతో బ్లీచ్ చెయ్యాలి. ఇతర రకాల బట్టలకు ఒకమారు ఆక్సాలిక్ ఆసిడ్ తోను, రెండవసారి అమోనియా తోను మార్చి మార్చి, ఉతకాలి.

19. అయోడిన్: అమోనియా కలిపిన సొల్యూషన్ తో స్పంజి చేసి, తరువాత బాగా ఉతకండి.

20. తొమాటో రసం, ద్రాక్ష సారాయి:

(ఎ) మొట్టమొదట నీళ్ళలో ఉతికి, ఏం జరుగుతుందో చూడండి. మచ్చ అలాగే నిలిచివుంటే, బ్రష్ తో గ్లిసరిన్ పట్టించి, తరువాత నీళ్ళతో ఉతకండి.

(బి) మోతాదుగా అమోనియా కలిపిన నీళ్ళలో కాస్సేపు నానబెట్టి, తరువాత నీళ్ళతో ఉతకండి.

పదిహేనవ పాఠం

తప్పు-ఒప్పు-సవరణ

కుట్టుపనిలో గుడ్డ కత్తిరించిన తరువాత చేసే సవరణలు ఎంత తక్కువగా వుంటే అంత గొప్ప అన్నమాట. ఇందుకు ఫిట్టింగ్ సూత్రాలు తెలిసి వుండటం ముఖ్యం.

ఫిట్టింగు సూత్రాలు:—సరిఅయిన ఫిట్టింగ్ లో వదులు సరిపడా వుంటుంది. అనవసరమయిన మడతలూ అవీ ఉండవు. తిరగటానికి స్వేచ్ఛగా

ఉంటుంది. చక్కని దుస్తు ఫిట్టింగుకు అవసరమైనవి :

1. స్టయిల్ వివరాలను గురించి శ్రద్ధ.
2. స్టయిల్ లో ఉండే పొరపాట్లను కనిపెట్టటం.
3. తప్పు వచ్చిన చోట సవరించడం.
4. ఇక గుడ్డ కత్తిరిస్తామనగా, చేయవలసిన సవరణలను ఆఖరున ఒక్కమారు సరిచేయడం.

పొరపాట్లకు కారణాలు :-

1. ఫిట్టింగు పొరపాట్లకు కారణం చాలావరకు కట్టింగులో అజాగ్రత్తే. కాస్తంత జాగ్రత్తగా వుండి, అనుభవం గడిస్తే, తప్పులు తరుచు రావు.
2. మరొక కారణం కొలతలు తీయటంలో అజాగ్రత్త. పైగా, కుట్టించుకునే వాళ్ళ మాట అసలు పట్టించుకోకపోవడం.
3. పొరపాటున లేదా అజాగ్రత్తగా జరిగిన కుట్టుపనివల్ల కూడా తప్పులు వస్తాయి.
4. చిట్టచివరి కారణం - ధరించేవారి చిత్త చాపల్యం. ఇందువల్ల ఎన్నోసార్లు ఎన్నెన్నో మార్పులు చేయవలసి ఉంటుంది.

పద్ధతులు :- ఎక్కువ ముడతలున్నాయంటే, పొడవులోగాని వెడల్పులోగాని గుడ్డ పెచ్చుగా ఉండన్నమాట, రెండు అయిమూల బిందువుల నుంచి లాక్కోవటంవల్ల ఏటవాలు మడతలు రావచ్చు. దీనివల్ల “కృత్రిమపు పొడవు లేదా వెడల్పు” రావచ్చు. వంకరటింకర మడతలు ఎక్కువ పొడవును కనబరుస్తాయి, వీటికి తరుచు వెడల్పు హెచ్చు కావలసివుంటుంది. అడ్డదిడ్డపు కుట్టులో దుస్తు తూకంగా ఉండదు. దుస్తు ధరించి నప్పుడు తక్కిన దుస్తుల మధ్య దీని పొరపాట్లను కనిపెట్టటానికి వీలుకాదు.

తప్పుల సమీక్ష :- దుస్తును ఒక బొమ్మ మోడెల్ కు తొడిగి చూసినప్పుడే తప్పులను సమీక్షించడం సాధ్యమవుతుంది. ఉదాహరణకు, ఒక సూటును సమీక్షించి చూద్దాం :-

కోటు విషయంలో ఈ సంగతులు జాగ్రత్తగా గమనించాలి :-

1. కాలరు ఎత్తును సరిచూడాలి. మధ్యసీము పైభాగాన కాలరు కింద ఏదైనా ముడత పడిందా అని చూచుకోవాలి.

2. పక్కసీమ్ పైభాగాన్నీ, వెనుక ‘నై’ నీ పరీక్షించాలి. ఒక్కొక్కప్పుడు ఈ బిందువు వద్ద గుడ్డ పెచ్చుగా ఉండటం కద్దు.

3. వీపు మధ్య, నడుందగ్గర, సీట్ వద్ద ఫిట్టింగును పరీక్షించండి.

4. కోటు సరిగా ఫిట్ కాకపోతే, దాన్ని నడుం దగ్గర, పిరుదుల వద్ద సవరణ చెయ్యాలన్న మాట.

5. తూకమూ, ముందుకు కదిలేటప్పుడు చులాగ్గా ఉండేలాగా - చేతులు వేలాడటమూ పరీక్షించాలి.

6. చెయ్యి పైకెత్తకుండా పక్కగా ఉన్నప్పుడు - దాని పొడవు సరిగా ఉందా అని చూడాలి.

7. బొత్తాముల ఎత్తు, లేపెల్ యొక్క ఆకారము, ఎడటి అంచుల నడక-వీటిపట్ల శ్రద్ధ పెట్టాలి.

(ఈ సంగతి బుష్-షర్టు విషయంలోనూ, స్పోర్ట్స్-షర్టు విషయంలోనూ కూడా గమనించాలి.)

8. భుజము, వెనుక ‘నై’, పక్కసీము, చంక ఆకారము పరీక్షించండి.

9. ఇప్పుడు - నేత ఉద్దేశమూ, నిర్మాణమునూ అనుసరించి ఆయా భాగాల ఆకారాన్ని పరీక్షించాలి.

షరాయి, పార్ట్స్ విషయంలో :-

1. షరాయి పొడవు, వేలాడటమూ గమనించండి.

2. మోకాలి చిప్పకు మధ్యగా క్రీన్లైను వదాలి.

3. నడుముపైన సీటుపైన ఫిట్టింగుల్ని పరీక్షించండి. అవసరమైనప్పుడు వదులు చేసుకోవటానికి సరిపడినంత గుడ్డ అదనంగా వదిలారా అని చూచుకోవాలి.

4. పై చివరని ఉండే టాక్ ఎత్తును పరీక్షించే తీరాలి. అది క్రచ్ సీమ్ నుంచి విధాయకంగా 2"-2½" కంటే ఎక్కువ ఉండకూడదు.

5. ఇవ్వబడిన కొలతలో కింది భాగపు వెడల్పును పోల్చుచూచి, కొలవండి.

6. పైకి తిప్పటాన్ని గమనించండి. సామాన్యంగా అది 1¼" నుంచి 1½" వరకు ఉంటుంది.

7. ఎక్స్ టెన్షన్ బెల్టునూ, బొత్తాములూ కాజాల అమరికనూ పరీక్షించండి. ఇంతవరకు హెచ్చరికలను నేర్చుకున్నాం గనుక, ఇప్పుడు లోపాలను గురించిన కొన్ని ఉదాహరణలను చర్చించి, వాటి పరిష్కార మార్గాలను తెలుసుకుందాం.

లోపం : 1

కోటు మెడ మరీ ఎత్తు :-

తీరు తెన్నులు ; ఈ లోపం వల్ల కోటు భుజాలు వాలుగా కనిపిస్తాయి. కనుక, ధరించి నప్పుడు ఒంటికి నప్పదు. కాలరు మాటున మెడ చుట్టూ ముడతలు అగపడుతూ వుంటాయి. వెనుకపక్క అవి మరీ స్పృటంగా కనిపిస్తాయి.

కారణం - పరిహారం : పూర్తిగా అవసరం లేకపోయినప్పటికీ, వీపు వేపు భుజాలు మరీ వాలుగా కత్తిరించినా, వీపు దగ్గర ఎత్తు మరీ ఎక్కువగా ఉన్నా, ఈ లోపం వస్తుంది. దీన్ని సవరించాలంటే - భుజం సీముల్ని బయటికి తియ్యండి. భుజాల వాలు, వీపు ఎత్తు తగ్గించండి. బొమ్మలో చుక్కలూ, గీతలూ దీన్ని సూచిస్తాయి. వెనుక భుజం సీమ్ పొడవులో లోటును భర్తీ చెయ్యటానికి ముందర భాగాన్ని, డ్రాఫ్టు మీద చూపిన గీతల-చుక్కల గీతను అనుసరించి మళ్ళీ ఆకారం తీర్చండి.

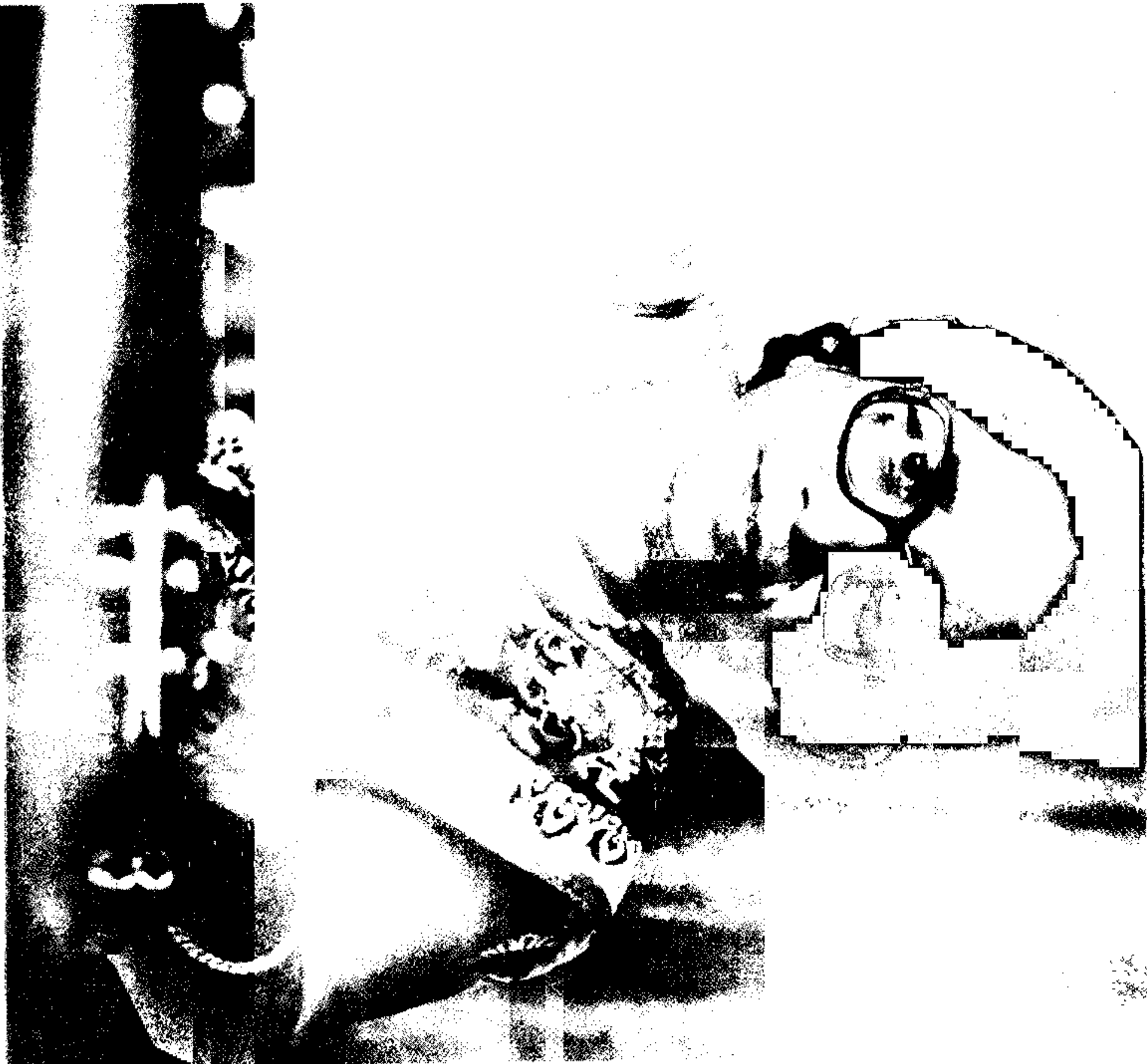
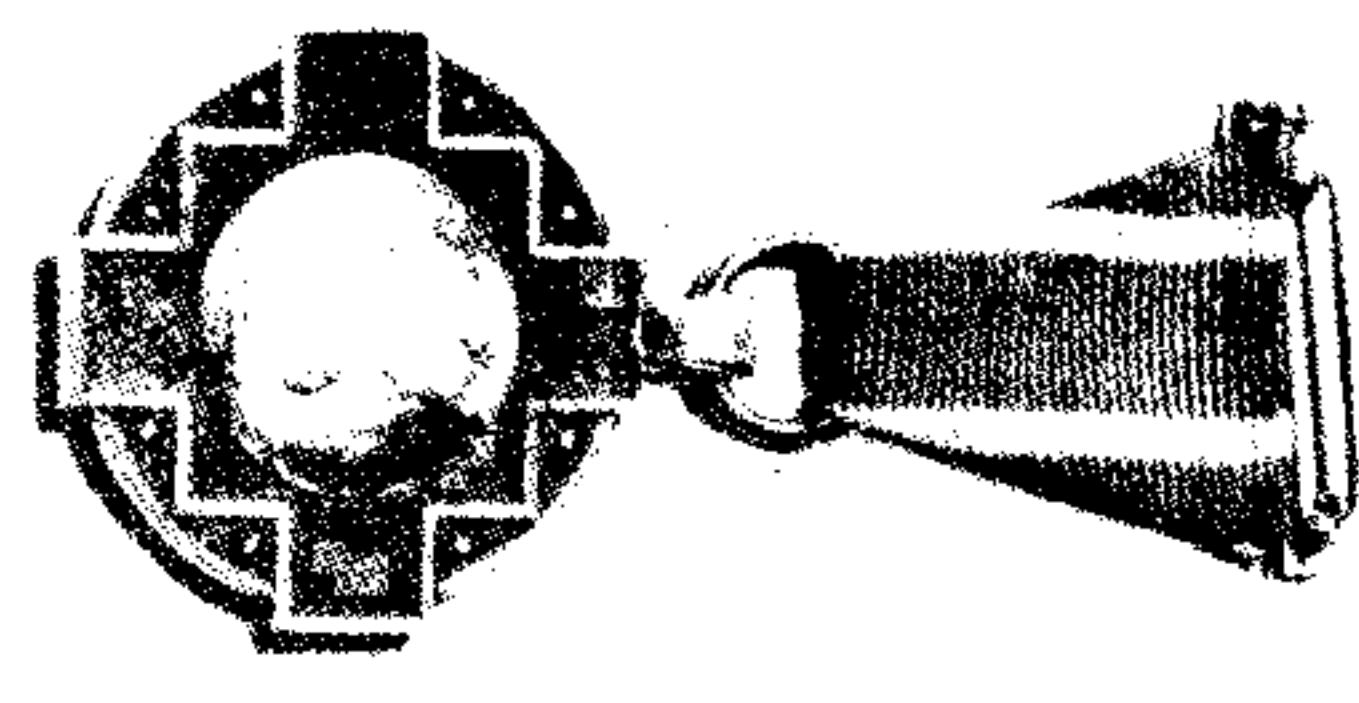
లోపం : 2

గుర్రపు డెక్క మడతలు (షరాయిలో లోపం) :-

వైఖరి : సీట్ యొక్క ఉబ్బెత్తు భాగానికి దిగువనీ, కింది భాగపు పక్క-పక్కల్నీ, పెచ్చుగా ఉండే గుడ్డ ముడతలుగా కూడుకుని వుంటుంది. ఏటవాలు ముడతలు ముందు భాగాన్నించి అయి మూలగా వుంటాయి. కింది పక్కలు కాలి కఫ్ ని వేలాడుతూ వుంటాయి. ఈ లోపాలు వుంటే కూర్చున్నప్పుడు ఫోర్స్ లో ఎంతో ఇబ్బందిగా వుంటుంది.

కారణం - పరిహారం : తొడుక్కున్న వ్యక్తికి తొడలు, పిక్కలు లావుగా ఉంటే, పై లోపం కనిపిస్తుంది. ఈ లోపాన్ని సరిచెయ్యటానికి - కింది పక్క ఫోర్స్ ను బయటికి తియ్యండి. సీట్ సీము పల్లం చెయ్యండి. బ్రౌజర్ బేక్ బొమ్మలో చిన్న చిన్న గీతలతో గుర్తించినట్టుగా పక్కలను బయటికి తియ్యండి.

జాతీయ పతాకం

ముఖచిత్రం మీద
కనిపించే
పర్వీన్ సుల్తానా
ఈ పేజీలో కనిపించే
తంగం ఫిలిప్
ఈ సంవత్సరం రిపబ్లిక్
దినోత్సవ సందర్భంగా
‘పద్మశ్రీ’ యగా
గౌరవించబడ్డ వారిలో
వున్నారు. ఈ ప్రముఖ
పరిశోధకురీ సురించి,
సక్రమేచ్ఛో చంద్రగిరి:

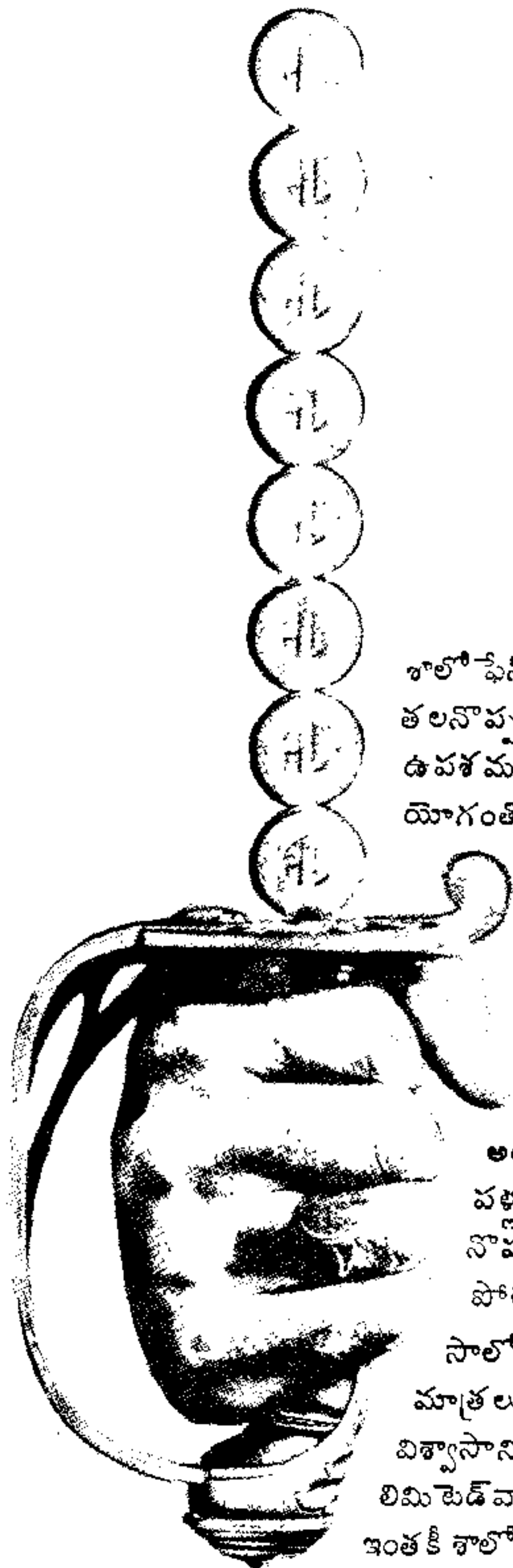
[illegible]

ဒုတိယ ဝယ်ရ

[illegible][illegible]

உய்யுதல் தந்தை

విజయవంతమైన బాధాహారిణి

శాలోఫేన్ బాధా నివారణ మాత్రలు
తలనొప్పలను అతి త్వరగా తగ్గించి
ఉపశమనం కల్గించడానికి ప్రత్యేక
యోగంతో సూక్ష్మీకరించబడ్డాయి.

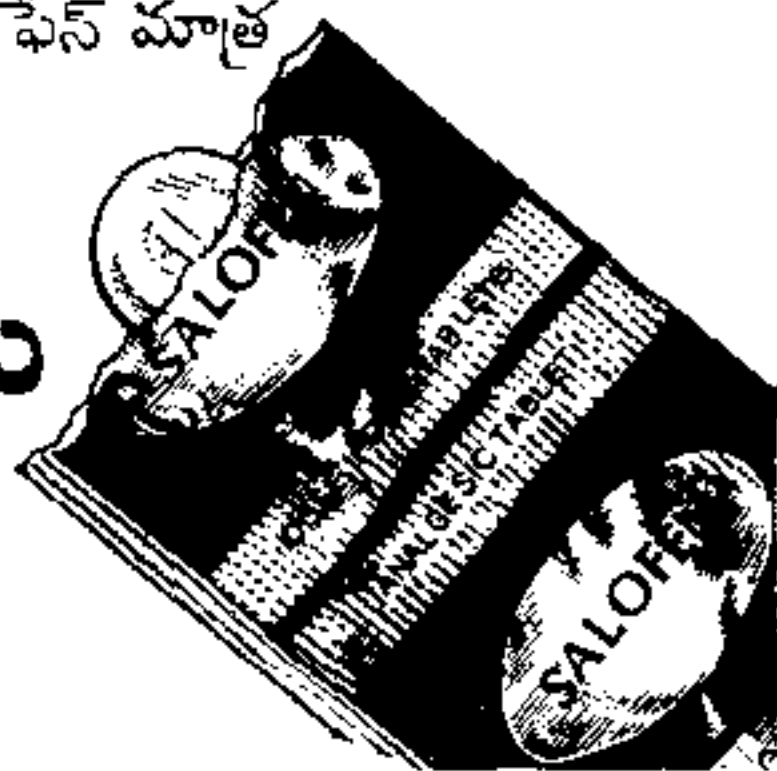
శాలోఫేన్ బాధా నివారణ
మాత్రలలో అతి అమోఘంగా
నొప్పలను పోగొట్టే ఆస్పిర్జన్
ఉంటుంది. ఈ ఆస్పిర్జన్
ఫెనాసిటిన్ తో మరింత
శక్తివంతం చేయబడింది—
అంటే తలనొప్పలు, జలుబులు,
వళ్ల నొప్పి, ప్లూ జ్వరాలు, ఒళ్లు
నొప్పలు అతి త్వరగా తగ్గి
పోతాయి.

సాలోఫేన్ బాధా నివారణ
మాత్రలు ఏళ్లతరబడి ఇంటి మందులకు
విశ్వాసాన్ని ఆర్జించిన అమృతాంజన్
లిమిటెడ్ వారే తయారు చేస్తున్నారు—
ఇంతకీ శాలోఫేన్ మాత్ర
వెల 7 పైసలు మాత్రమే.

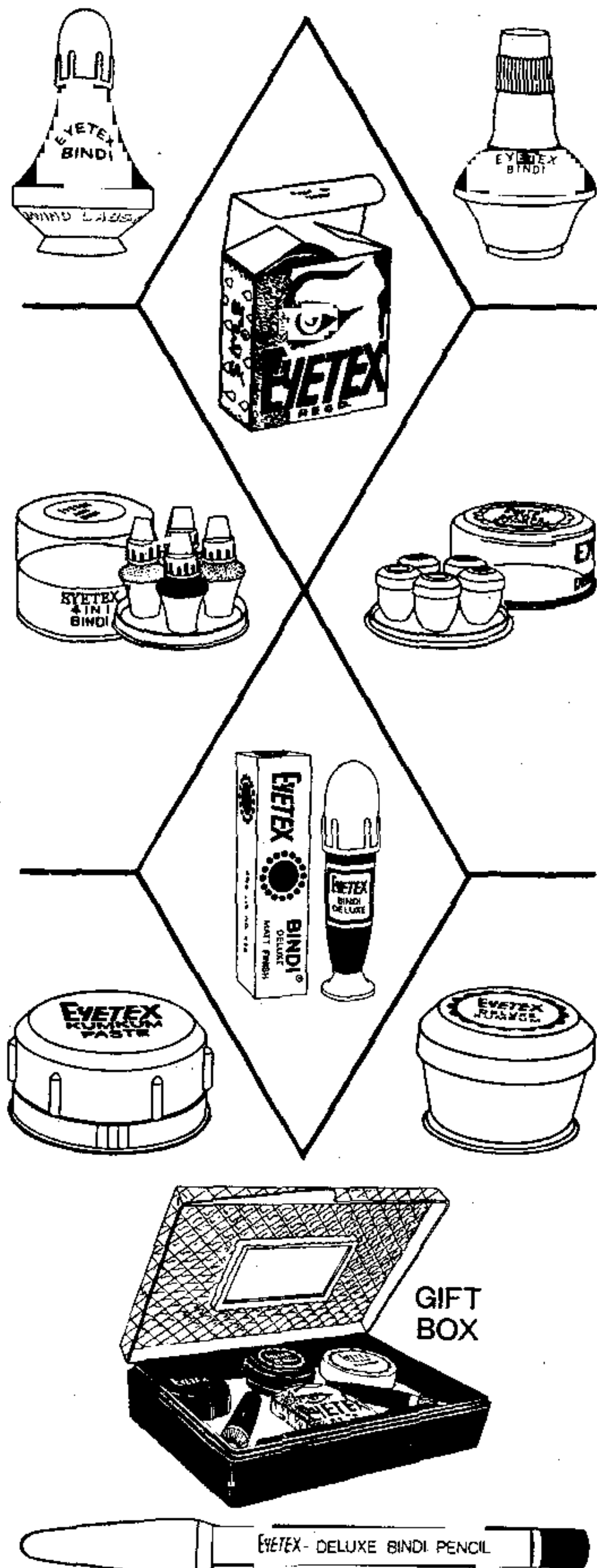
**సాలోఫేన్: అమోఘమగు
నిరపాయకరమైన
నొప్పలనివారిణి**

అమృతాంజన్ లిమిటెడ్ వారి నమ్మకమైన తయారీ

SAA/AMS/1999

ఐటెక్స్
సౌందర్య సాధనములు

ARAVIND LABORATORIES
MADRAS-600 033

మిస్టర్ డిటెక్టివ్ నవలారచయిత్రి అగాథా క్రీస్టీ

ఆమె రాసిన మిస్టరీ నాటకం 'ది మౌస్ ట్రాప్' - ఇరవైనాలుగు సంవత్సరాలుగా ఇప్పటికీ ప్రతిరోజూ లండన్ లోని 'అంబాసిడర్స్ థియేటర్'లో ప్రదర్శింపబడుతూ వుండడం గొప్ప విశేషంగా చెప్పుకోక తప్పదు : 453 మంది ప్రేక్షకులు కూర్చోడానికి సదుపాయం వున్న ఆ థియేటర్ లో 1952 వ సంవత్సరం నవంబరు 25 వ తేదీన 'మౌస్ ట్రాప్' తొలి ప్రదర్శన ప్రారంభమై-ప్రపంచంలోని అన్ని రికార్డులనూ అధిగమించి ఇప్పటికీ ప్రదర్శింపబడుతూ వుంది. ఆ నాటకంలోని ఎనిమిది పాత్రలను ఇంతవరకూ దాదాపు 140 మంది కళాకారులు ధరించారు :

అగాథా క్రీస్టీ రచనల ఆధారంగా పదమూడు సినిమాలు నిర్మించ బడ్డాయి. వీటిలో 'మర్డర్ ఆన్ ది ఓరియంట్ ఎక్స్ ప్రెస్' అన్న బ్రిటిష్ చిత్రం విశేషమైన వసూళ్ళను ఆర్జించింది.

అగాథా రాసిన వుస్తకాలు 40 కోట్లకు పైగా అమ్ముడుపోయాయి. నూటికి పైగా ఇతర భాషల్లో అనువదించబడ్డాయి. అగాథా క్రీస్టీ గొప్ప తనాన్ని గుర్తించి 1971 లో రాణి ఎలిజబెత్ ఆమెను 'డేమ్ కమాండర్ ఆఫ్ ది బ్రిటిష్ ఎంపైర్' గౌరవంతో సత్కరించారు.

“మామూలుగా ఇంటి పనులు చూసుకుంటున్నప్పుడో, చక్కగా వేస్ట్ నిళ్ళ స్నానం చేస్తున్నప్పుడో - ఏదైనా ఆహారం తీసుకుంటున్నప్పుడో, నాకు ఆకస్మాత్తుగా కథాంశాలు తడుతుంటాయి” అనేది ఆమె.

ఆమె సృష్టించిన డిటెక్టివ్ పేరు హెర్క్యులి పొయ్ రట్. అతను హడావుడిగా ఎక్కడికీ పరుగెత్తడు. ఎవరు ఏం చెప్పినా నమ్మడు. వాలు కుర్చీలో కూర్చుని తీవ్రంగా ఆలోచిస్తూ, కేసులు పరిష్కరిస్తుంటాడు. అతనికి కీళ్ళవ్యాధి, హృద్రోగం కూడా వున్నాయి. ఇక్కడో చిన్న విశేషం ఏమిటంటే-అగాథా క్రీస్టీకి కూడా ఆ జబ్బులు వుండేవి :

చివరి రోజుల్లో ఆమె తన రెండవ భర్త సర్ మాక్స్ మాల్లోవన్ తో ఆక్స్ ఫర్డ్ వద్దనున్న 'క్వీన్ ఎన్ హవుస్'లో వుంటూ, సాయం సమయాల్లో తన తోటలో కూర్చుని ఒంటరిగా కాలం గడిపేది.

తన డిటెక్టివ్ పొయ్ రట్ చనిపోయినట్లు 'కరెన్' అన్న నాటకం రాసి, అది తన మరణానంతరం ప్రదర్శింపబడేలా చేయాలనుకున్నది అగాథా క్రీస్టీ. కానీ గత సంవత్సరం ఆ అభిప్రాయాన్ని మార్చుకుని ఆ వుస్తకాన్ని ప్రదర్శనకు విడుదల చేసింది. ఆ నాటకం బ్రహ్మాండంగా విజయవంతమైంది.

ఆమె సృష్టించిన రెండవ డిటెక్టివ్-మిస్ జేన్ మార్పిర్ అనే యువతి: అగాథా మరణానంతరం ప్రచురణ కర్తలకు లభించినవి రెండే రెండు వ్రాత ప్రతులు. ఒకటి ఆమె ఆత్మకథ-రెండవది మరో మిస్టరీ నవల : □

అపరాధ పరిశోధనా సాహిత్యం పట్ల ఆసక్తి వున్న వాళ్ళందరికీ ప్రసిద్ధ ఆంగ్ల రచయిత్రి అగాథా క్రీస్టీ ఇటీవల మరణించిన వార్త చాలా నిరుత్సాహాన్ని కలిగించి వుంటుందనడంలో ఏమాత్రం సందేహం లేదు.

బ్రిటిష్ రచయిత్రి అగాథా 1890 సంవత్సరంలో సెప్టెంబర్ 15 వ తేదీన 'టోర్క్వే'లో పుట్టింది.

చిన్నప్పుడు బడికి వెళ్ళడానికి ఆసక్తి చూపకపోవడంతో వాళ్ళ అమ్మే అగాథాకు చదువు నేర్పించింది. నాలుగవ సంవత్సరం వచ్చేసరికి అగాథా అక్షరాలు చదవడం బాగా నేర్చుకుంది. ఆ తర్వాత తర్వాత ఆమెకు కథలు, నవలలు చదవడం పట్ల ఆసక్తి పెరిగింది. డికెన్సు, జేన్ ఆస్టిన్, కానన్ డయల్ రచనలు అమితాసక్తితో చదివేది అగాథా.

1914 లో ఆమెకు రాయల్ ఫ్రైయింగ్ కోర్ లో కల్చర్ గా పనిచేస్తున్న 'క్రీస్టీ'తో వివాహం జరిగింది. ఆ సమయంలోనే మొదటి ప్రపంచ యుద్ధం ప్రారంభం కావడంతో రోగులకు పరిచర్య చేయడం పట్ల ఆసక్తి చూపించి కొన్నాళ్ళు నర్సుగా పనిచేసింది అగాథా క్రీస్టీ.

ఒక రోజు ఏదో మాటల సందర్భంలో ఆమె సోదరి-అగాథా క్రీస్టీని సవాలు చేసింది. 'నువ్వు ఒక డిటెక్టివ్ కథ కూడా రాయలే' వని : దాంతో ఆమెకు పట్టుదల వచ్చి మూడు వారాల్లో 'ది మిస్టీరియస్ ఎఫైర్ ఎట్ నైటెన్' అనే నవల రాసి ప్రచురణకు పంపించింది. ఆరుగురు ప్రచురణ కర్తలు తిప్పి పంపిన తర్వాత ఏడవ ప్రచురణకర్త ఆ నవలను 1920 లో ప్రచురించి 'అగాథా క్రీస్టీ'ని వెలుగులోకి తీసుకు వచ్చాడు. అప్పటికి ఆమె వయస్సు ముప్పై సంవత్సరాలు :

ఆ తర్వాత 1922 నుంచి ఆమె వరుసగా రచనలు చేయడం ప్రారంభించింది. అగాథా క్రీస్టీ రాసిన ది ఏబిసి మర్డర్స్, మర్డర్ ఇన్ ది క్లౌడ్స్, ది ఫ్రాంచైస్ ఎఫైర్, ది మర్డర్ ఆఫ్ రోగర్ ఎక్రాడ్మ్ మొదలైనవి దాదాపు 70 మిస్టరీ నవలలు, 15 కథల సంపుటాలు. ఆ తర్వాత తన కథల ఆధారంగా రూపొందించిన 18 నాటకాలు ఆమెకు గొప్ప పేరు ప్రతిష్ఠలను, దన సంపదలనూ ఆర్జించి పెట్టాయి.

చిన్నలతో బొమ్మల కలంపు

పి.లక్ష్మీరమణ

సంక్రాంతికి, దసరాకి, దీపావళికి బొమ్మల
కొలుపులు పెట్టే ఆచారం మనవారికి వుంది.
బొమ్మల కొలుపులు వారివారి అభిరుచులనుబట్టి,
కళానైపుణ్యాన్నిబట్టి, వారు నేకరించిన బొమ్మలను
బట్టి వుంటాయి.

నాలుగయిదు తరాలనుండి జమచేసిన బొమ్మల
కొలుపులను చూచాను. అందులో చెక్క-
బొమ్మలు, గంధం చెక్కబొమ్మలు, రాతిబొమ్మలు,
పాలరాతి బొమ్మలు, లోహపుబొమ్మలు, పంచ
లోహాల బొమ్మలు, మట్టిబొమ్మలు, మణులు
కూర్చిన బొమ్మలు చూశాను. అంతే కాదు -
శ్రీమంతుల ఇండ్లలో బంగారు, వెండి నవ
రత్నాలతో చేసిన విగ్రహాలతో అలంకరించిన
కొలుపులు కూడా తిలకించాను. కళానైపుణ్యంగల
కన్యలు కూర్చిన బొమ్మలకొలుపులలో నవీన
పద్ధతిలో బెండుతోనూ, చెక్కతోనూ స్వహస్తాలతో
చేసి అలంకరించిన బొమ్మలనూ చూశాను.
బొమ్మలకొలుపులలో రామాయణ, భారత, భాగవత
కథలు కనులపండువగా బొమ్మలతో కూర్చిన
నేర్పునూ గమనించాను. ఆధునిక పద్ధతిలో స్కూల్
డ్రస్ లో కూర్చిన బొమ్మలు, పుస్తకాలు, క్లాస్
రూమ్సు ప్లే గ్రౌండుస్, విమానాశ్రయాలు,
అనుపత్రులు - అందులో ఆపరేషన్ థియేటర్సు,
పరికరాలు, వివిధ నృత్యభంగిమలలో కూర్చిన
బొమ్మలు అతినైపుణ్యంగా జతచేర్చి తీర్చిన
కొలుపులూ చూసి ఆనందించాను. గుళ్ళు, గోవు
రాలు, పట్టణాలు పల్లెలు - యీ విధంగా బొమ్మల
కొలుపుల్లో మిసీ ప్రపంచాన్నే దర్శించటం జరుగు
తుంది. ఇతే, ఏటేటా ఎన్నెన్నో బొమ్మలకొలుపులు
చూస్తూ, పెడుతూవున్న నాకు - పూలతోకూడా
బొమ్మల కొలుపు ఎందుకు పేర్చకూడదు అనిపిం
చింది. ఈ ఆలోచనకు రూపకల్పన చేసుకొనిదాదాపు
50 నెట్టుగా అలంకరించాలని నిశ్చయించు

కున్నాను. మామూలుగా తొమ్మిది రోజులు,
మూడు రోజులు పెట్టే కొలుపు పూలతో కూర్చటం
వల్ల ఒక్కరోజుకన్నా ఎక్కువగా పెట్టటానికి
అనువుగా అనిపించలేదు. అనాటికి కావలసిన
చిన్న చెట్లు, కొమ్మలు, ఆకులు, పూలు ఎన్ను
కొని ఆయా నెట్టుకు సరిపోయేలా జతపరచటం
జరిగింది. రామాయణంలో వనవాసానికి కావలసిన
బొమ్మలతోబాటు ఓ చిన్న పర్వతాల, లతలు, అడవి
చెట్లు, రాళ్ళు, కొలను, పూలు, బంగారు లేడి - మొద
లైనవన్నీ కలిసి ఒక నెట్ గా తయారైంది.

చిన్న చేసులాగా మూడు రోజుల క్రితమే
మొలిచే విత్తులు నాటి మొలకలు వచ్చాక గట్టు
కట్టి, కాలువలు చేసి, మంచె, దానిపైన పల్లె
పడుచు, చుట్టూ చిన్న పక్షులు, దూరంగా పల్లె
వాతావరణం, గడ్డి పూలు, పశువులు, మొదలైన
వన్నీ కలిసి ఒక నెట్. అదేవిధంగా బృందా

వనంలో కృష్ణుడు, గోపికలు, చుట్టూ చిన్న వనం
పూల పాన్పులు, ఆవులు, నెమళ్ళు మరో నెట్.

పిల్లలను ఎక్కువగా ఆకర్షించే హెన్ సర్
అండ్ గ్రెగర్ కథలలో మట్టాలు, రెడ్ రైడింగ్
హూడ్ అవ్వ ఇంటికి ప్రయాణం, మా షీలా నేనూ
కలిసి తయారు చేశాము. హెన్ సర్ అండ్
గ్రెగర్ కథలో బిళ్ళలు బిస్కెట్లు, కేక్సుకలిపి చిన్న
ఇల్లులా తయారు చేసి దానిచుట్టూ చిన్నతోట
వేశాము. దానిలో పాత్రలన్నీ పంచదారతో చేసినవి.
యే పాత్రరూపం కావాలంటే ఆ పాత్రలో పంచ
దార కూర్చి ఆరబెట్టి లోపల పంచదారను నెమ్మ
దిగా తొలిస్తే ఆ ఆకారంలోని పాత్రలు తయారై
నవి. బిళ్ళలు బిస్కెట్లతో చేయబడ్డ భవనం
ముందు హెన్సర్, గ్రెగర్ ముగ్గులై నిలుచుం
టారు. చుట్టూ పూలతో పండ్లతో నిండినచెట్లు - అది
ఒక నెట్.

ఒక భావాన్ని స్ఫురింపజేసే చిన్న నెట్టు
కొన్ని. అందులో 'నీలాల బాల' ఒకటి. నీలం
రంగు గాజు త్రే కొలనుగా అందులో నీలిరంగుతో
వున్న నీరు, దూరంగా నీలిరంగు ఉమ్మెత్త
పూలలాంటి పూలతో వున్న చెట్లు, నీలిరంగు
హంస, వాటిని తిలకిస్తున్న నీలిరంగు బారిక :
'రోజెస్ ఇన్ వుడ్సు' అన్న అలంకరణలో
వివిధ ఆకారాలలో కోణాలలో చెక్కముక్కల
నుండి వుద్ రోజెస్ గుత్తులుగా పైకి తొంగి చూచి

“ఇకెబానా”

నట్లు ఉంటాయి. చెక్కరంగులో కనిపించే వుడ్ రోజెన్ ఆ చెక్క ముక్కలలో నుండి వుద్బవించాయా అన్నట్లు కనబడేలా కూర్చబడ్డాయి. వెన్నలా ముద్దగా తెల్లగా కనిపించే వెన్నముద్దలనే పూల గుత్తులపైన ఒక రంగురంగుల సీతాకోకచిలుక వారింది. ఆ పూల కూర్పుకు ‘బటర్ అండ్ ది ఫ్లయ్’ (BUTTER & THE FLY) అని కేప్టన్. కావడి మోస్తున్న బాలుని రెండు బుట్టలలో పూలు

పేర్చిన దానికి ‘పూలకావిడి’. పాములా కనిపించే ఒక ఆకు; ఒక పాము చుట్టలావున్న ఇనప కుదురులో కూర్చి దానిని అడిస్తున్న పాములవాని బొమ్మను దాని కెదురుగా పెడితే - ‘పాము - పాములవాడు.’

ఇందులో కొన్ని ఇండస్ట్రియల్ ఎగ్జిబిషన్ లో పూల అలంకరణలో బహుమతులు కూడా పొందినవి.

ఈ నా ‘బొమ్మల కొలువు’ను అయిదారువందల మంది మిత్రులు, బంధువులు వచ్చిచూసి ఆనందించటం నాకు ఎంతో తృప్తి కలిగించింది. □

జిపానీస్ వద్దతి పుష్పాలంకరణ గురించి శ్రీమతి షెజికో యోషిన్ ఉప్పులూరి విజయవాడ ఇన్నర్ వీల్ క్లబ్ సమావేశంలో ఇటీవల వివరించారు. శ్రీమతి ఉప్పులూరి విజయవాడకు చెందిన డాక్టర్ ఉప్పులూరి రామమోహనరావు సతీమణి. ఆయన అమెరికాలో స్టాటిస్టిషియన్ గా ఉంటున్నారు. నెలపు మీద భారతదేశం వచ్చారు.

ప్రపంచ ప్రఖ్యాతి గాంచిన ఈ కళ గుణాల్ని తెల్పుతూ ఆమె రకరకాల పుష్పాలను ఆకులతో పాటు అందంగా పూల కుండీలలో అలంకరించి చూపారు. ఈ పుష్పాలంకరణను జపాన్ లో ‘ఇకెబానా’ అని అంటారు. దీనిని గూర్చి శిక్షణ యివ్వడానికి జపాన్ లోనే కాక ఈనాడు ప్రపంచ వ్యాప్తంగా అనేక పాఠశాలలు ఉన్నాయి.

కొమ్మలతో ఉన్న పుష్పాలను తీసుకుని వాటితో పాటు పొడుగుపాటి ఆకులను కనులకింపయిన రీతిలో సుందరంగా దూర దూరంగా అలంకరించడం ‘ఇకెబానా’ లోని విశిష్టత. వీటిని సాగెట్టు, ఒహెరా, ఇకెబానా, మిసో, సాగా అని అంటూ ఉంటారు. ఒక్కొక్క వద్దతి స్కూలుకు ఒక్కోపేరు ఉంటుంది.

జపాన్ లో బుద్ధ భగవానుడికి పుష్పాలు సమర్పించడం మతాచారంగా ఉండేది. క్రమంగా అది ఒక కళగా రూపొంది జపాన్ అంతటా ప్రచారం పొందింది.

శ్రీమతి షెజికో ఆరు పూల కుండీలు తీసుకుని రోజూ పుష్పాలను ఆకులతోపాటు అందంగా అలంకరించి చూపారు.

ఈ అలంకరణకు కావలసినవి—ఒక మంచి కత్తెర, పుష్పాలు గుచ్చడానికి సన్నని మేకులు గల పాద్, పుష్పాలు ఆకులతో ఉన్న పొడుగు పాటి కొమ్మలు. ఏ రకం పుష్పాలనైనా వాటికి ఆకులు జతపరచి పుష్పాలంకరణ చేయవచ్చు. డ్రాయింగ్ రూమ్, డైనింగ్ హాలు, బెడ్ రూమ్, కిచెన్ లలో ఈ పుష్పాలంకరణ చేస్తే ఇంటికి ఎంతో శోభ వస్తుంది.

భారతీయులకు పుష్పాలంటే ఎంతో యిష్టమనీ, వాటితో వారు రకరకాలుగా సింగారించుకుంటారనీ శ్రీమతి ఉప్పులూరి అన్నారు. పాశ్చాత్య దేశాలలో ఎక్కువ పుష్పాలు ఈ అలంకరణలో ఉపయోగిస్తారనీ, జపాన్ లో తక్కువ పుష్పాలతో అలంకరణ చేస్తారనీ ఆమె చెప్పారు. కార్యక్రమ ప్రారంభంలో క్లబ్ అధ్యక్షురాలు శ్రీమతి జె. కామేశ్వరి శంకర్ స్వాగతం పలికారు.

అంద చందాలు

-భాయాకర్

‘అందంగా కనిపించడం’ అన్నది ఏ కొందరు స్త్రీలకో సంబంధించింది కాదు. అందంగా ఉండడానికి స్త్రీల ఆర్థిక స్తోమతకూ సంబంధంలేదు. అందుచేత ‘నేను చక్కగా కనిపించాలి’ అనుకునే ఏ వనిత అయినా అలా కనిపించడంలో తప్పు కూడా ఉండదు.

అందంగా కనిపించడానికి ఏం చెయ్యాలి? మొదట మీ గురించి మీకు బాగా తెలిసి ఉండాలి. అందం అన్నది మనం కనిపించే తీరునుబట్టి ఉంటుంది కదా. అందువల్ల మొదట ఒక అద్దం (వీయింగ్ నిలుపుటద్దం) ముందు నిలబడి మిమ్మల్ని మీరే బాగా పరకాయించి చూడండి. మామూలుగా అద్దంలో చూసుకొంటే ఎవరి కంటికి వారు

అందంగానే ఉన్నట్టు అనిపిస్తుంటుంది. అలాకాక, తీక్షణంగా అద్దంలో మీ బింబాన్ని పరిశీలించి చూడండి. అలా చూసుకున్నప్పుడు మీ శరీరంలో మీకే అంతగా తృప్తి కలిగించని భాగాలు ఏవైనా కనిపిస్తే వాటి గురించి గుర్తుగా ఒకచోట రాసి ఉంచుకోండి. లావెక్కిన తొడలు, ఆకర్షణ కోల్పోయిన వక్షజాలు వంటివి మీ శరీరంలో కనిపిస్తే వాటి గురించి ప్రత్యేకంగా శ్రద్ధ తీసుకోవాలి. ఇలా శరీరంలో మీకు కనిపించిన లోపాలను సరిదిద్దుకొని, అందచందాలను అభివృద్ధి చేసుకోవడానికి కొన్ని నెలలు పట్టవచ్చు. ఆ కొన్ని నెలలూ అందచందాలను పెంపొందించే కొన్ని నియమాలు పాటించాలి. అంతే!

ఇక మళ్ళీ మొదటికి వద్దాము. ఇక్కడ

మామూలుగా ఆరోగ్యవంతులుగా ఉన్న వనితల శరీర భాగాల కొలతలు, ఉండవలసిన బరువువంటి వాటిని పట్టికల రూపంలో ఇచ్చాము. మీ శరీరంలో ఆ కొలతలన్నీ ఎలా ఉన్నాయో కొలిచి విడిగా రాసి ఉంచుకోండి. తర్వాత మీ ఎత్తుకు తగ్గట్టు పట్టికలో ఉన్న కొలతలనూ, మీ అసలు కొలతలనూ పోల్చి చూడండి. అలా చూసినప్పుడు మీరు ఎక్కడ ఎన్ని అంగుళాలు తగ్గలో, ఎక్కడ ఎన్ని అంగుళాలు పెరగాలో తెలుస్తుంది.

అయితే ఈ కొలతలకూ బరువుకూ సంబంధం లేదు. బరువు కొస్తే ఇటూ అటూ అయినా ఫరవాలేదు. లావుగా ఉండేవాళ్ళు అందంగా కనిపించనట్టే పుల్లలా సన్నగా ఉండేవారు కూడా అందంగా

ఉండవలసిన కొలతలు
(అంగుళాలలో)

ఎత్తు	మెడ చుట్టూ	బుజాల చుట్టూ	చాతీ చుట్టూ	హిడ్డి రొమ్మ చుట్టూ	హిడ్డి చేతిచుట్టూ	మోచేతి చుట్టూ	నడుము చుట్టూ	తుంట్ల చుట్టూ	కొడ చుట్టూ	పిక్క చుట్టూ	మణికట్టు చుట్టూ	చీరమండ చుట్టూ
5 అడుగులు	11½	37½	32	26½	10½	8	22½	34	19	11½	5½	6½
5 అ 1 అం	12	38	33	26½	10½	8	23	34	19½	11½	5½	6½
5 అ 2 అం	12	38½	33½	27	11	8½	23½	34½	20	12	6	7
5 అ 3 అం	12½	39	34	27	11	8½	24	35	20½	12	6	7
5 అ 4 అం	12½	39½	34½	27	11½	8½	24	36	21	12½	6	7½
5 అ 5 అం	13	40	35	27½	11½	9	24½	37	21½	12½	6½	7½
5 అ 6 అం	13	40½	35½	27½	12	9	25	37½	22	13	6½	7½
5 అ 7 అం	13½	41	36	27½	12	9½	25½	38	22	13	6½	8

స గ టు ఎ త్తు - బ రు వు ప ట్టి క

ఎ త్తు	వ య సు లు			
	20 ఏళ్ళ నుంచి 30 ఏళ్ళు	30 ఏళ్ళ నుంచి 39 ఏళ్ళు	40 ఏళ్ళ నుంచి 49 ఏళ్ళు	50 ఏళ్ళు- ఆ తర్వాత
5 అడుగులు	117 పాండ్లు	123 పాండ్లు	130 పాండ్లు	133 పాండ్లు
5 అ 1 అం	119 పాండ్లు	125 పాండ్లు	132 పాండ్లు	135 పాండ్లు
5 అ 2 అం	121 పాండ్లు	127 పాండ్లు	135 పాండ్లు	138 పాండ్లు
5 అ 3 అం	124 పాండ్లు	130 పాండ్లు	138 పాండ్లు	141 పాండ్లు
5 అ 4 అం	128 పాండ్లు	134 పాండ్లు	141 పాండ్లు	144 పాండ్లు
5 అ 5 అం	131 పాండ్లు	138 పాండ్లు	145 పాండ్లు	148 పాండ్లు
5 అ 6 అం	135 పాండ్లు	142 పాండ్లు	149 పాండ్లు	153 పాండ్లు
5 అ 7 అం	139 పాండ్లు	146 పాండ్లు	153 పాండ్లు	154 పాండ్లు

కనిపించరు. కనుక బరువు గురించి అంతగా పట్టించుకోక శరీర భాగాల కొలతలే ప్రధానంగా గ్రహించి అందంగా ఉండే ప్రయత్నాలు చెయ్యాలి.

మామూలుగా స్త్రీలందరూ నాలుగు రకాల వారుగా విభజింపవచ్చు-స్వతహాగానే కొందరు కండపుష్టి కలిగి ఉంటారు. వాళ్ళకు విశాలమైన భుజాలు ఉంటాయి. వాళ్ళకు బరువైన ఎముకలు ఉంటాయి. అలాంటి వారు అంతగా బరువెక్కురు. కాని బరువైన ఎముకలు ఉండడంచేత వాళ్ళు తక్కిన వాళ్ళకన్నా ఐదునుంచి పది పౌండ్లదాకా ఎక్కువ బరువున్నా ఫరవాలేదు.

మరో రకం స్త్రీలకు బాగా ఎదిగిన చాతీ, కురుచగా ఉన్న తుంటి, పొడవైన కాళ్ళు ఉంటాయి. వీళ్ళ ఎముకలు మధ్యస్థంగా ఉంటాయి. అలాగే వీరి బరువు కూడా మధ్యరకానికి చెందే ఉంటుంది. ఈ రకం స్త్రీల బరువు ఎక్కువ కాగలదు. వీళ్ళు అటు పొడుగూ పొట్టి కూడా కాకుండా మధ్య రకంగా ఉంటారు.

ఇక ఇంకొక రకం స్త్రీలకు కురుచ భుజాలు, ఘనంగా ఉన్న తుంట్లు ఉంటాయి: వాళ్ళ చీల మండలు, మణికట్లా సన్నగా ఉండి చిన్న ఎముకలు కనిపిస్తూ ఉంటాయి. ఈ రకం స్త్రీలు కూడా బరువెక్కుతారు. వీళ్ళు పొట్టిగా ఉంటారు.

అందువల్ల వాళ్ళు బరువు గురించి ఎంతో జాగ్రత్త వహించాలి.

ఈ మూడు రకాల స్త్రీలకాక నాలుగో రకం స్త్రీలు కూడా ఉన్నారు. వీరికి కురుచ భుజాలు, కురుచగా ఉండే చాతీ, కురుచ తుంట్లు ఉంటాయి. వీరు తక్కువ తిండి తింటుంటారు కనుక బరువెక్కి ప్రమేయం లేదు.

మొత్తం మీద స్త్రీలందరూ ఈ నాలుగు రకాలలో ఏదో ఒక రకానికి చెంది ఉంటారు. మరో ముఖ్యమైన విషయం-వయసు పెరిగే కొద్దీ బరువులో తేడా వస్తూ ఉంటుంది. వయసు పెరిగే కొద్దీ ఎత్తులో పెద్ద మార్పు రాకపోయినా - బరువులో మాత్రం తేడా వస్తుంది. ఉదాహరణకు పందొమ్మిదేళ్ళ ప్రాయంలో ఉన్నప్పటి బరువుకూ ఇరవై ఆరేళ్ళ ప్రాయంలో ఉన్నప్పటి బరువుకూ తేడా ఉంటుంది. ఈ తేడాకు వయసు పెరిగే కొద్దీ ఎముకల బరువు పెరగడమే కారణం. అయితే వ్యక్తి శరీర భాగాల కొలతలే బరువుకన్నా ముఖ్యమైనవి. అన్ని అంగాలూ ఉండవలసిన కొలతల మేరకు అందంగా కనిపిస్తూ ఉన్నంత కాలం, బరువు గురించి పెద్దగా పట్టించుకోనక్కరలేదు. ఒకవేళ ఏ ఒక్క శరీర భాగమైనా సూచించిన కొలతలకన్నా ఎక్కువో తక్కువో ఉంటే అందుకు తగ్గ ప్రత్యేకమైన ఎక్స్‌పర్‌ నైజులు చేస్తేవారు.

స్త్రీల క్రికెట్ పోటీ

హైదరాబాదు లాల్‌బాద్షార్ స్టేడియంలో తరచుగా క్రికెట్ ఆట ఆడుతూనే వుంటారు. కానీ గత నెల 25 వ తేదీన మాత్రం ఇదివరలో ఇక్కడ క్రికెట్ ఆటమానులు ఎప్పుడూ చూడని స్త్రీల క్రికెట్ ఆటను చాలా ఉత్సాహంగా చూసే అవకాశం ఏర్పడింది. అదీ రెండు దేశాల మధ్య జరిగిన పోటీ! ఈ పోటీలో న్యూజిలాండ్ వసితలు, మన దేశాని చెందిన సాక్‌జోన్ స్త్రీలు పాల్గొన్నారు. మరో విశేషం ఇది ఒకరోజు పోటీ! ఈ పోటీలో ప్రతి బృందం 40 ఓవర్లు బోలు చేయవచ్చు. అంత వరకు ఎదుటి టీమును అవుట్ చేయలేక పోతే! ఈ 40 ఓవర్లలో ఎవరు ఎక్కువ పరుగులు సాదిస్తారో ఆ జట్టు విజయం సాధించినట్టు లెక్క! న్యూజిలాండ్ జట్టు సాక్‌జోన్ జట్టును 102 పరుగుల తేడాతో 40 నిమిషాల ఆట ఇంకా ఆడే అవకాశం వుండగానే ఓడించింది!

ఆ రోజు ఉదయం 10 గం: 30 నిమిషాలకు ఆట ప్రారంభమయింది. న్యూజిలాండ్ జట్టు కాప్ టెన్ పాట్రికా ఆట ప్రారంభించింది. ఈ బృందంలో బార్బరా ఆట అద్భుతంగా వుంది. న్యూజిలాండ్ జట్టు మొత్తం ఆరు వికెట్ల సప్టానికి 40 ఓవర్లలో 223 పరుగులు చేశారు.

సాక్‌ఇండియా జట్టు చాలా విచిత్రంగా ఆటను ఆరంభించింది. మొదటి రెండు వికెట్లు 17 పరుగులకే కోల్పోయారు. శాంత రంగస్వామి, సుదాషా మినహా మన స్త్రీలలో ఆటలో నేర్పు-ముఖ్యంగా పాస్టు బొలింగ్‌ను ఎదుర్కోనే శక్తి లేక పోయింది. మన జట్టులో శాంత రంగస్వామి బాగా ఆడింది. ఆమె చేసిన 61 పరుగులు ఎంతో నేర్పుతో, ఓర్పుతో సాధించినవి. కాపైన్‌గాన్‌పా కూడా బాగానే ఆడి 36 పరుగులు చేసింది. సాయంత్రం 5-05 నిమిషాలకు ముగియవలసిన ఆట న్యూజిలాండ్ 40 ఓవర్లు బోలు చేయటం పూర్తవటంతో 4 గం: 35 నిమిషాలకే ముగిసింది. అప్పటికి సాక్‌జోన్ 8 వికెట్ల సప్టానికి 121 పరుగులు మాత్రమే చేయటంవల్ల న్యూజిలాండ్ 102 పరుగులు అధిక్యతతో గెలిచింది.

మన దేశంలో కూడా స్త్రీలకు ఆటల్లో ముఖ్యంగా ఇంతవరకు పురుషులు మాత్రమే ఆడుతున్న క్రికెట్ పంటి ఆటల్లో ప్రావీణ్యం రావాలంటే సరైన శిక్షణ సదుపాయాలు, పోటీలలో పాల్గొనే అవకాశాలను ప్రభుత్వం బాగా కల్పించాలని ఈ పోటీలు రుజువు చేస్తున్నాయి! — డి. కె. కుమారి

వరకట్నం ఎందుకవ్వది?

‘వరకట్నం ఇవ్వకూడదు’ అని ఇటీవల కొంతకాలంగా గట్టిగా రాయడం, చెప్పడం వంటివి జరుగుతున్నాయి. వరకట్నం పుట్టు పూర్వోత్తరాల గురించి రకరకాల అభిప్రాయాలు ఉన్నాయి. వాటితో మనకు నిమిత్తం లేదు. ఇప్పుడు మనం పట్టించుకోవలసిందల్లా వరకట్న నిషేధం గురించే.

వరకట్నం.-ఆయా కులాలనుబట్టి, వధూవరుల తల్లిదండ్రుల ఆర్థిక స్థితిగతులనుబట్టి ఇవ్వడం జరుగుతున్నది. ఒక కులంలో కట్నం లక్షలలో పలుకుతుంది; మరికొన్ని కులాలలో కట్నం రూపేణా కొన్ని వందలే ఇస్తూ ఉంటుంటారు. వరకట్న నిషేధం జరగాలంటే ఆడపిల్లలకు ఆస్తిలో భాగం ఇవ్వాలనీ వర్ణాంతర వివాహాలను ప్రోత్సహించాలనీ చాలామంది అభిప్రాయపడుతూ ఉన్నారు.

ఆస్తిలో మగపిల్లలకే తప్ప ఆడపిల్లలకు భాగం ఉండదు కనుక ఆడపిల్లలకు చెందవలసినది ఏదైనా ఉంటే-దాన్ని కట్నం రూపంలో ఇవ్వడం సమంజసమే అనేవాళ్ళు ఉన్నారు. అసలు ఆస్తిపాస్తులు లేనివాళ్ళ సంగతి ఏమిటి? ఎవరైనా అమ్మాయి బీదయింట పుడితే ఆమెకు కట్నం ఎలా ఇవ్వగలరు? అలాగే, ఆస్తే లేకపోతే ఆస్తిలో భాగం ఇవ్వడం ఎలా జరుగుతుంది? అంచేత ఆడపిల్లలకు ఆస్తి హక్కు కల్పిస్తే-కొందరు ఆడపిల్లల సమస్యే తీరుతుంది కాని అది అందరికీ అన్వయించదు. మరి ఆస్తిలేని ఆడపిల్లల పెళ్ళిళ్ళు ఎలా అవుతాయి?

ఇక వర్ణాంతర వివాహాల సంగతి చూస్తే అవికూడా అందరు అమ్మాయిలకు అన్వయించడానికి వీలుపడదు. వర్ణాంతర వివాహాలు చాలావరకు ప్రేమ వివాహాలే అనుకోవచ్చు. అయినా, ఇవాళ స్త్రీ పురుషుల ప్రేమలో శారీరకమైన ఆకర్షణే ప్రధానంగా కనిపిస్తుంది. ఒక అమ్మాయి గుణవంతురాలు అయివున్నా, ఆ అమ్మాయి చూడ్డానికి చక్కగా లేకపోతే ఆమెను ప్రేమించి, పెళ్ళాడి ‘త్యాగం’ చెయ్యగల యువకులు మనదేశంలో ఎందరున్నారు? అమ్మాయిలు కూడా ‘హీరో’ లా ఉండి-దబ్బూ దస్కరూ ఉన్న అబ్బాయిని ప్రేమిస్తే ప్రేమిస్తారేమో కాని-దబ్బులేని వాణ్ణి ప్రేమించడం అన్నది అరుదుగా జరుగుతుంది. అలాగే అందవందలు లేని ఆడపిల్లలకూ, మగపిల్లలకూ కూడా పెళ్ళిళ్ళు కావడం కష్టంగానే ఉంది.

‘పిల్ల ఎలా ఉన్నా కట్నం బాగా ఇస్తున్నారు’ అనుకొని పెళ్ళికి ఒప్పుకొనే మగవాళ్ళు ఉన్నారు ఇప్పుడు. కట్నం వైసారాదు అని తేలిపోయాక అలా సర్దుకుపోయే మగవాళ్ళు అరుదు కావచ్చు. అప్పుడు కూడా ఆడపిల్లల పెళ్ళిళ్ళలో వరకట్నం ఒకటే సమస్యకాదు. అదీకాక వరకట్నాల వల్లే ఆడపిల్లలకు పెళ్ళిళ్ళు కావగలేదు అనడం కూడా సమంజసం కాదు.

వరకట్నం నిషేధించిన తర్వాత కూడా అందరు ఆడపిల్లలకూ తగిన వరులు దొరుకుతారని నేను అనుకోను. వరకట్నం ఇచ్చేట్టయితే-కాస్తో కూస్తో చదువుకున్న అమ్మాయిని కూడా అమె అనాకారిగా ఉన్నా సరే-బోలెడంత డబ్బు కట్నంగా పుచ్చుకుని పెళ్ళాడేవారు ఉండవచ్చు. ఆర్థిక లాభం ఏమీ లేనప్పుడు డాక్టర్లుగానో, ఇంజనీర్లుగానో, పెద్ద అధికారులుగానో ఉన్న అబ్బాయిలు అలాంటి అమ్మాయిలను ఎలా పెళ్ళి చేసుకుంటారు? ఈ సమస్య ఎలా తీరుతుంది?

ఆడపిల్లలకు నిర్బంధంగా చదువు నేర్పాలి అని ప్రభుత్వం ఒక గట్టి శాసనం రూపొందించింది. అదీకాక ఆ శాసనం అమలు జరగడానికి తగిన చర్యలు తీసుకోవాలి. ప్రతి స్త్రీ తన కాళ్ళమీద తాను స్వతంత్రంగా నిలబడడానికి అనువైన వృత్తి, లేదా ఉద్యోగం చెయ్యడానికి తగ్గ తీరులో ఆ చదువు ఉండాలి. ఇలా జరిగిననాడు ఆడపిల్లలు తల్లిదండ్రుల గుండెల మీద కుంపట్టా కారు; కాబోయే భర్తల గొంతులకు గుదిబండలూ కారు. అలా ఆడపిల్లలందరికీ స్వతంత్రమైన వ్యక్తిత్వమూ, జీవితమూ లభించే రోజు వచ్చినప్పుడు - వరకట్నాలతోనూ, లాంఛనాలతోనూ నిమిత్తం లేకుండానే పెళ్ళిళ్ళు జరగగలవు.

మొదట వరకట్నాన్ని జయిద్దాము. తర్వాత అంచెలంచెలుగా స్త్రీల అజ్ఞానాన్ని, నిరక్షరాస్యతనూ తొలగించే ప్రయత్నాలు చేద్దాము. అలాంటి పరిస్థితి రానంతవరకూ - స్త్రీకి నిజమైన స్వాతంత్ర్యం లభించనంత వరకూ వరకట్నమే కాదు-మరెన్నో సమస్యలు కూడా ప్రత్యక్షంగానో పరోక్షంగానో స్త్రీ జాతిని వీడిస్తూనే ఉంటాయి :

జి. లలిత, బొంబాయి

ఉన్నవాళ్ళు గొప్పలకు పోయి కట్నం ఇస్తారు. వాళ్ళకు బాధలేదు. నిరుపేదలకు అసలు బాధలేదు. మధ్యతరగతి వాళ్ళు ఇవ్వలేక, ఊరుకో లేక మధ్యస్థంగా నలిగిపోతున్నారు. దీనికి ఎవ్వరూ ఏమీ చెయ్యలేరు. ప్రభుత్వం గట్టిగా ఏదైనా చట్టం చేసినందుకోండి. పెళ్ళి అయింతరువాత కాల్పుకు తింటే ప్రభుత్వం చూస్తుందా? లేదు. ఇహ పెళ్ళిచేసుకొనే అమ్మాయిల వల్లనే మార్పు రావాలి. కాని వాళ్ళేమో తల్లిదండ్రులు ఏదో చచ్చి చెడి చదివించినా, కట్నం ఇచ్చి పెళ్ళి చేసికొని తమ దారిన తాము పోవాలన్న బుద్ధి తప్ప అయ్యో ఇంత చదువుకున్నామే భర్తలో సమానంగా జన్మంతా సంపాదిస్తాం కదా, కట్నం ఎందుకివ్వాలి అని అనుకోరు. తల్లిదండ్రులు అప్పులపాలైనా సరే వాళ్ళకేం పట్టదు. డాక్టర్లు, లెక్చరర్స్ ఇలాంటి వాళ్ళకే యోచన వుండటం లేదు. వాళ్ళ చదువయ్యేటప్పటికే వయసు మించిపోతుంది. ఇహ అప్పుడు అంతకు క్రితం కాలేజీల్లో వాగిన వాగుడు మర్చిపోయి కన్నవాళ్ళ గుండెల మీద కుంపటయి ఎట్లా వదుల్తారా

అనిపిస్తారు. ప్రతి వాళ్లు ఇదే వరస. వయసు అవుతుంటుంది. పెళ్ళి కావాలి. కట్న మిస్తేనేగాని తను చేసే ఉద్యోగం చూసి చేసుకోరు. కట్నం ఇవ్వలేరు. ఇది తెగే సమస్య! ఇహ అబ్బాయి ఎలావున్నా కురూపైనాసరే ఉద్యోగం ఉంటుందిగదా! అంచేత పిల్లచక్కగా రంభలా ఉండి, ఉద్యోగం చేస్తూ ఉన్నా కట్నం చెల్లించాలని అతనూ, అతని వాడూ ఆశిస్తుంటారు.

అలా వాళ్ళు ఆశ పడటం తప్పు కాదనుకుంటాను. ఎందువల్లనంటే ఒకరు కాదంటే, మరొకరు ఇంకా ఎక్కువ ఇచ్చి ఇస్తున్నారనిగదా! అందు వల్లనే ఇలా పెళ్ళి ఒక సమస్య అయింది. ఎవరికివారు అర్హుడైన వరుడు ఉన్నాడని తెలియగానే, ఎవరికి చెబితే ఏం చెడుతుందో అని గుట్టుగా కోరిన కట్నం చెల్లించి సంబంధాలు గుట్టుగా కుదుర్చుకుంటుంటే ఎప్పటికీ బాగు పడతారు? ఈ సమస్య ఎప్పుడు తీరుతుంది? అందువల్ల చేసుకునే అమ్మాయిలే ఆ వరుడి యోగ్యతలు స్వయంగా విచారించి ఆ అబ్బాయి కట్నం ఇవ్వ తగినవాడా, కాదా, లేక అసలు మనం అంత ఇవ్వగలమా? పెళ్ళయ్యాక మిట్టకు సుఖపడేదేముంది—కాదంటే విసుక్కుంటూ, తిట్టుకుంటూ, పెళ్ళికి గుర్తుగా సంతానాన్ని కని జీవచ్ఛవాలలా బ్రతకడం తప్ప! ఆపై కొన్నేళ్ళకు తన సమస్యే తన పిల్లల విషయంలో జరగడం చూసి బాధపడటం తప్ప సుఖమేముంది?

అందంచూస్తో చదువుచూస్తో, ఉద్యోగం చూస్తో, లేక కురూపైతే డబ్బుచూస్తో ఏదో ఒక దానితో తృప్తిపడి పెళ్ళిళ్ళు చేసుకుంటే తప్ప అన్నీ కావాలని చూస్తే ఆడపిల్లల జీవితం విచారకరంగా వుంటున్నది. కేవలం అబ్బాయిలేనా-అమ్మాయిలుమటుకు వరుడికి అన్నిహంగులువుండాలని ఎందుకు అనుకోకూడదు అనుకుంటారు కాని జీవితంలో సగభాగం గడిచిపోతూ భవిష్యత్తు భయంకరంగా తోచి దేనికో ఒకదానికీ తల ఒగ్గి ఎన్ని రోపాలున్నా సరిపుచ్చుకుని దొరికిందే పెన్నిదిగా భావించి పైపెచ్చు కట్నం ఇచ్చి పెళ్ళి చేసుకొనే స్థితిలోనే ఆరునికులు—అంటే నేటి అమ్మాయిలు గూడ వున్నారు.

ఇది చూస్తుంటే వెనుకటి కాలంలోనే మేలుగా వుంది. ఏదో పెద్దవాళ్ళు వాళ్ళకు తోచింది ఇచ్చి పెళ్ళి చేసేవారు. ఇప్పుడు ఎంత చదివినా, అంద చందాలున్నా, ఏమున్నా—డబ్బు లేందే అమ్మాయి గడవడాటే ఆశలేదు. అందువల్ల చేసుకునే ఆడపిల్లలు చిన్న పిల్లలుకాదు గనక, అత్త విమర్శ చేసుకుని మనమేం అంగవైకల్యం ఉన్న వాళ్ళమేం కాదు గదా! అలాంటి వాళ్ళకు ఎలాగూ వేలకువేలు కట్నాలు ఇవ్వందే పెళ్ళి కాదు. మనం శక్తికి మించి కట్నం ఎందుకివ్వాలి? అప్పుడు మనకు ఏం విలువ వుంటుంది? కట్నం ఇచ్చేది లేదు కాకుంటే మానె అనే ఒక అభిమానం, పౌరుషం అమ్మాయిలలో కలగలి. ఒక్కరుకాదు ప్రతి ఒక్కరు అలాగే ఆలోచించాలి! అప్పుడే ఈ సమస్యకు పరిష్కారం వుంటుంది. మన ఒకరితో ఏమయిందని ప్రతివారూ అనుకుంటే ఇది ఇంకా పెచ్చు పెరుగుతుంది. ఇంట్లో వాళ్ళను నొప్పించకుండా పెళ్ళి చూపులు చూచి అప్పటికప్పుడే చెవితే పొగరు అంటారు. తెటరు ద్వారా మాకున్న అర్హతలు ఇవి ఇవ్వం వుంటే చేసుకోండి అని తెలియపరచడమే దీనికి మందు. ఇట్లా అందరు చేయగా చేయగా మార్పు రావాలి గాని అమ్మాయిలు కళ్ళు మూసుకుని కట్నం ఇచ్చి తాళి కట్టిచ్చుకుంటుంటే

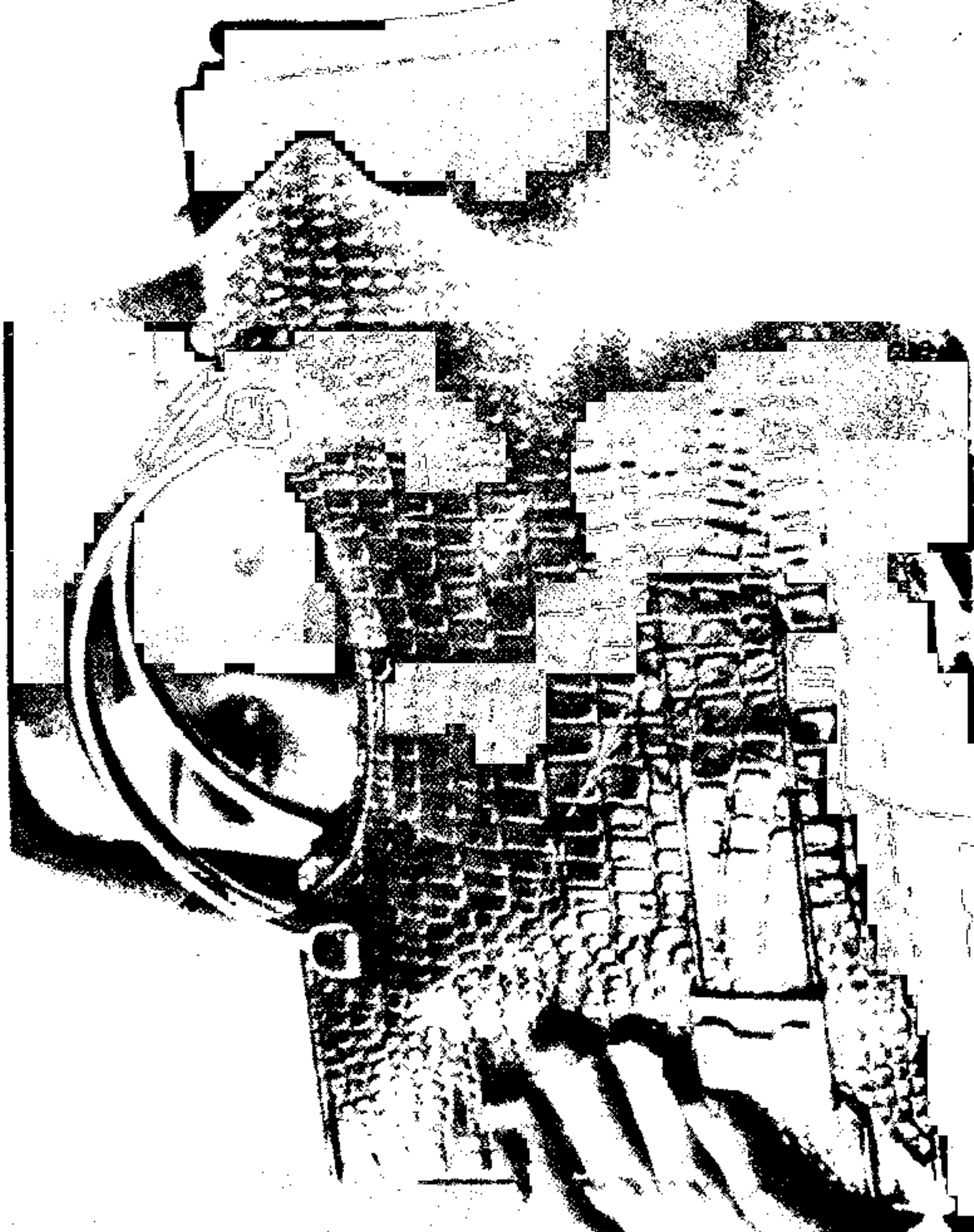
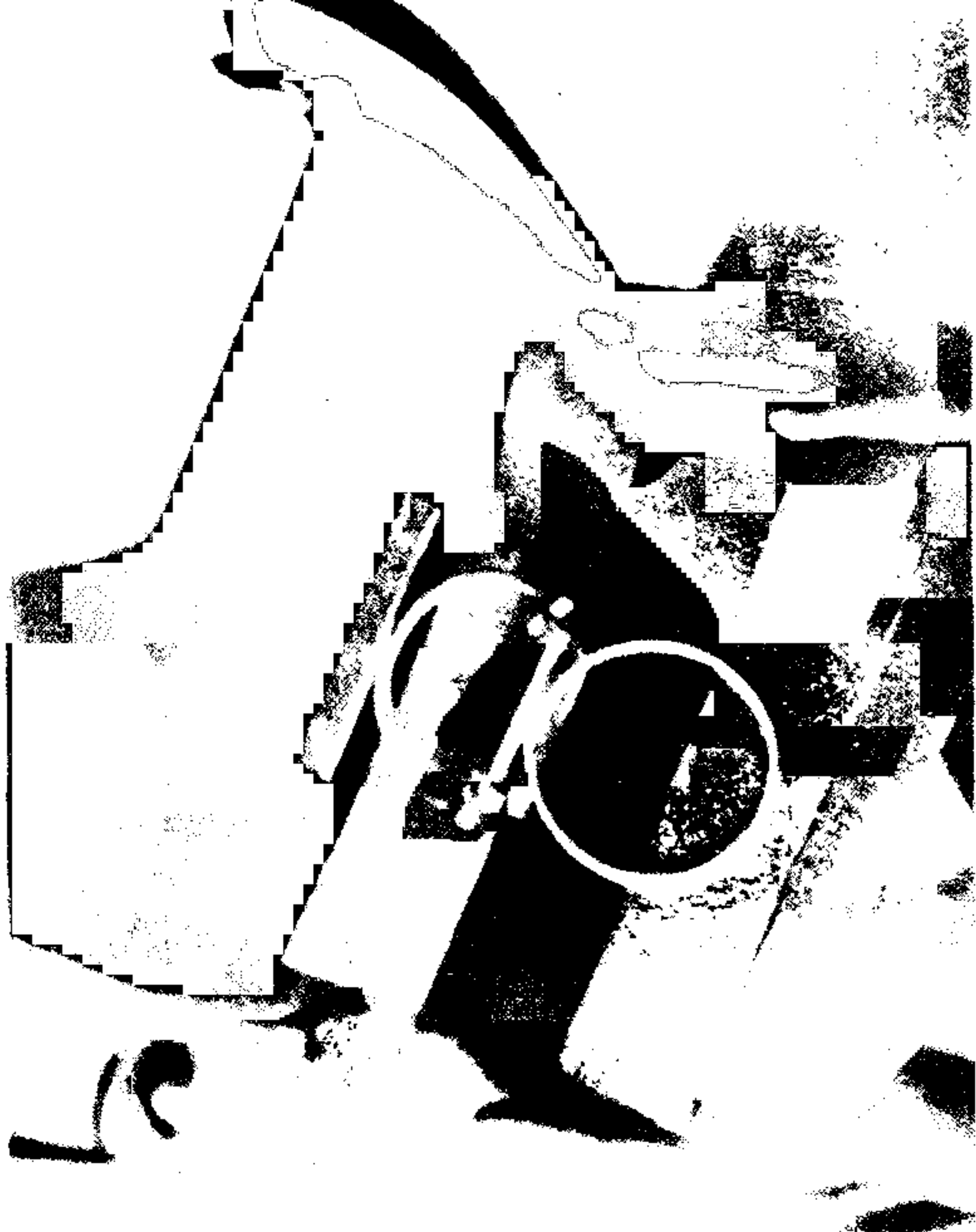
జన్మ జన్మానికి ఈ సమస్య పరిష్కారం కాదు. ఎక్కడికక్కడ అమ్మాయిలు అంతా కలిసి ఒకచోట చేరి దేనికన్నా పనికొచ్చే ఆ రోజునలు చేస్తే బాగుంటుంది. పెద్దల కబుర్లు వింటూ, పాతభావాలే జీర్తించుకొని, సినిమాలు, పుస్తకాలు చదువుతూ కోతలు కోస్తూ తిరిగినందువల్ల ప్రయోజనమేం కలగదు.

సి. హెచ్. సరస్వతి, నకిందాబాదు

ప్రతి యింట్లో అబ్బాయి పుట్టాడంటే ఎంతో సంబరం. ప్రతివారికి అడిగినా, అడగకపోయినా, వాళ్ళకు అబ్బాయి పుట్టినట్లు మరీ మరీ చెప్పి, మితాయి పంచిపెట్టి, తమకున్న దాంట్లో వేడుకచేసి ఆనందిస్తారు. అదే అమ్మాయి పుడితే ఏదో కొంప మునిగిపోయినట్లు వాపోవడం — అది కన్నతల్లి అసమర్థత క్రింద జమకట్టడం వగైరాలు రోజూ చూస్తుంటాం. కాలానుగుణంగా మనుష్యులు మారారా? లేదు. ఆడపిల్ల పుట్టినప్పుడు నిర్లిప్తత దేనికోసం? ఆడపిల్లైతే ఏం? మగపిల్లవాడైతే ఏం? అనే సమానదృష్టి ఎందుకుండదు? ఇద్దరూ తల్లి గర్భం నుంచి జన్మించిన వారేకదా? పుట్టినప్పటినుంచి పిల్లకు కట్నం ఎలా యివ్వాలా? అని ఆలోచిస్తారే కాని—'కట్నం యివ్వకూడదు'—నచ్చినవాడు చేసుకుంటాడనే దీమా పిల్లతండ్రి అలవర్చుకోవడం లేదు. అది అతని బలహీనత క్రింద జమకట్టవలసి వుంటుంది. సంఘంలో కులాచారాలు మానవనిర్మితములు. కాలానుగుణంగా అవి మార్పుచెంది తీరాలి. ఆ చారాలని కాదని దైర్యంగా తనకు తోచింది చేయగలగడానికి మనోదైర్యం కావాలి.

ప్రతివాళ్ళు కట్నం తీసుకొనేవారినే దూషిస్తారుగాని, యివ్వక పోతే తీసుకోవడం వుండదుకదా—అని ఆలోచించరు. అప్పుడు పిల్లలకు పెళ్ళి అవుతుందా? ఎన్ని రోజులని తల్లితండ్రులు వాళ్ళను పోషించగలరని ప్రశ్నించవచ్చు. కట్నం యివ్వనంత మాత్రాన పెళ్ళి జరగక పోదు. ఒకాయన ముప్పై వేలిస్తానంటే మరో పెద్ద మనిషి యాభై వేలిస్తానని ముందుకొస్తుంటే ఎవరు డబ్బుకు ఆశపడరు? కట్నం యిచ్చేవాడిది తప్ప! తీసుకునేవాడిది తప్ప! అని మనం ఆలోచించాలి.

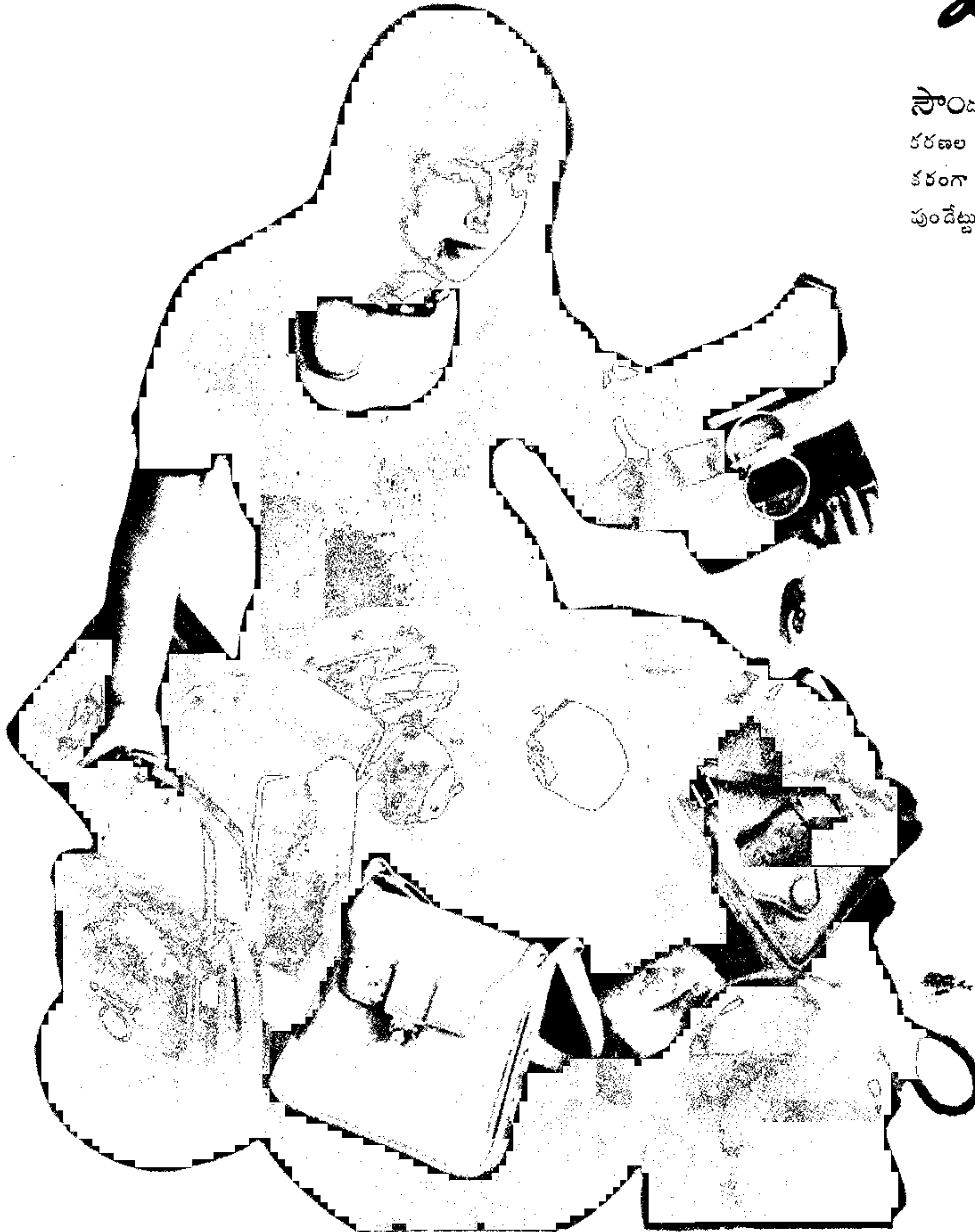
[33 వ పేజీ చూడండి]

హరండ్ బాస్

సౌందర్యాభిలాష వున్న వనితలు మేకప్, వస్త్రాలు, ఆభరణాల అలంకరణల పట్ల మాత్రమే శ్రద్ధ వహిస్తే చాలదు. అవసరానికి ఉపయోగకరంగా వుండే 'హండ్ బాగ్' కూడా - చేతికి అలంకార ప్రాయంగా వుండేట్టుగా చూస్తే అప్పుడు అందం మరింతగా రాణిస్తుంది!

[33 వ పేజీ చూడండి]

[గత సంచిక నుంచి]

‘నిజం చెప్పాలంటే అంతే! ఆమె దగ్గర ఎంత నేపు కూర్చోవాలన్నా నాకు విసుగనిపించదు. మీరు కూడా వచ్చారు కదా అని వెంటనే బయలుదేరాను. కాని, లేకపోతే ఇలా వచ్చేదాన్ని కాదు.’

“ఏమో బాబూ! నాకు అక్కడ కూర్చున్నంత నేపు ముళ్ళమీద కూర్చున్నట్లే అనిపించింది.”

“ఏం?”

“అదేమిటావిడ! సిగ్గు లేకుండా అడ్డమయిన పస్తూ మొగుడిచేత చేయిస్తోంది! పోనీ కాఫీ అదీ అంటే పర్వాలేదు. ఆడవాళ్ళ బట్టలుతికే మగాళ్ళని....అవ్వ! ఎక్కడా చూళ్ళేదు” అని వికవికా నవ్వింది అనసూయ.

నాకు అరికాలిమంట నెత్తికెక్కింది. “ఇందులో సిగ్గుపడాల్సిందేముందండి? మొగుడి బట్టలు రోజూ పెళ్ళాం ఉతగ్గాలేర్పి....అవసరం వచ్చినప్పుడు ఆవిడ బట్టలు ఆయన ఉతకటంలో తప్పేముంది? చేసుకొనేవాళ్ళకు లేని అభ్యంతరం చూసేవాళ్ళ కెందుకు?”

“అంత కర్మే మొచ్చిందసలు? పనిమనిషిచేత చేయించుకోవచ్చుగా!”

“ఎవరి పన్ను వాళ్ళు చేసుకోవటంలో కర్మేమిటో నాకర్థం కావటం లేదు!” చివరి మాట ఒత్తి మరీ పలికాను.

“అంటే, పనిమనిషిచేత చేయించుకోవటం కర్మమనా మీ ఉద్దేశం!”

ఆవిడలా భుజాలు తడుముకోవటంతో నాకంత కోపం లోను నవ్వు వచ్చింది. బలవంతంగా ఆపు కున్నాను. “....అని నేననలేదు. అసలు కర్మ సంగతి నేనెత్తలేదు. వాళ్ళ పనులు వాళ్ళు చేసు కుంటున్నారన్నాను. అది వాళ్ళకి మొదట్నుంచి అలవాటన్నాను. ఇంట్లో జరిగే ప్రతి పని భార్య భర్తలు సరిసమంగా పంచుకుంటారు. లాభాలే కాదు-నష్టాలూను. సుఖాలేకాదు - కష్టాలూను. అదే నేను చెప్పింది. అయినా, వాళ్ళ బాధలేవో వాళ్ళ పడుతున్నారు. మనమెందుకు మధ్య తగవు పడడం?”

నేను సంభాషణ ఎంత కుదించాలని చూస్తున్నానో ఆవిడంత సాగదీయాలని ప్రయత్నిస్తోంది.

“అదేవో ఉద్యోగం చేస్తున్నానండిగా! పది పదిహేను రూపాయలు పెట్టి ఒక పనిమనిషిని పెట్టుకోవచ్చుగా! వచ్చిన డబ్బంతా పెట్టి ఏం చేస్తోందిట? బంగారం కొంటోంది కాబోలు:....”

నాకు ఎళ్ళనీళ్ళు తిరిగాయి. నన్నే ఆవిడన్ని మాటలన్నా నాకంత బాధ కలిగుండేది కాదు!

తన గురించి ఒక్క చెడుమాట కూడా అనని మంచి మనిషిని గురించి ఇన్ని పాప మాట లంటోంది ఆవిడ. అవన్నీ ఆబద్ధాలనీ-అపోహ లనీ నాకు చెప్పాలని వుంది. అరవింద ఎంత ఉన్నత హృదయం కలదో సోదాహరణంగా వివ రించాలని వుంది.

కాని, కేవలం మరది చదువుకోసం, ఆడ వాడు పెళ్ళికోసం ఉద్యోగంలో చేరి తన ఆరో గ్యాన్ని కూడా లెక్క చెయ్యకుండా శ్రమిస్తున్న థ్యాగమయి అరవింద అని అంటే-అనసూయ హఠాత్తుగా తన అభిప్రాయం మార్చుకుంటుందా? తమ కోసం తమ సర్వస్వం దారపోసిన వదినలో వాళ్ళు తల్లిని మించిన తల్లిని చూసుకుంటున్నారని

అంటే అన్ని మాటలు అనవసరంగా అన్నందుకు పశ్చాత్తాపపడుతుందా? అటువంటి అమృతమూర్తిని కొనియాడటానికి నిశుంతువులోని మంచి పదాలన్నీ కలదోసినా చాలవని నేనంటే నిండు మనసుతో అరవింద చేతిని తను అందు కుంటుందా?

లేదు....నాకావిడ మీద అలాంటి సమ్మతం కలగలేదు! అందుకనే నాకాపైన గొంతు పెగల్లేదు!

మర్నాడు మురళి పుట్టిన రోజున అరవింద వచ్చినప్పుడు అందరి కంటే ఎక్కువ ఆనందించింది నేను. ఆమె ఉత్త చేతులతో రాలేదు. మురళికి జహామతి తీసుకు మరీవచ్చింది.

ఆమె తన చేతబెట్టిన పుస్తకాల దొంతరచూసి ఆ పిల్లవాడు మురిసిపోలేదు. ముఖం ముడుచు కున్నాడు. అట్లేనే తినే వస్తువో-ఏ ఆట వస్తువో అయివుంటే వాడి ముఖం ఎంతో విసిరించేదని పాపం, అరవిందకు తెలియదు!

భార్య కోరిక మీద ఆఫీసుకుగానూ తమ ఆఫీసులో పనిచేసే ఓ అమ్మాయిని ముందే పంపారు. ఆమె

చేత ఆయన ఆఫీసులో ఎప్పుడయినా ఇంత ‘పని’ చేయించుకున్నారో లేదో కానీ-అనసూయ మాత్రం పేరంటం పనంతా ఆపిల్లకే అప్పగించేసింది.

ఆవిడ కోరకుండా నాకు ముందటగు చేయాలని పించలేదు. ఆపిల్లపదే శ్రమ అప్పిడి వాళ్ళవరూ గుర్తించినట్లులేదు.

అందరిలాంటిది కాదు అరవింద. అందుకనే, ఆ పిల్లకు తోడుగా తనూ వెళ్ళింది. ఆ యింట్లో పండ్యగ తన చేతుల మీదుగా జరిపించింది.

ఆ హడావిడి అంతా అయిపోయినా మా యింట్లోకి రీసుకుపోయా నామెను! “పేరంటాన్న ఇప్పుడు జరిగింది నా కొడుకు పుట్టిన రోజేమో అనుకుంటున్నారు. కాదమ్మా - అని అందరికీ నచ్చ చెప్పేసరికి నా తల్లి ప్రాణం రోలుకు వచ్చింది....” అన్నాను కోపం తెచ్చుకొని.

“అబ్బ! ఏమో అనుకున్నాను-మాటలతో

అరవింద-గురిపెంద

నువ్వు తినేస్తున్నావు సుమా!” అని నవ్వింది. అరవింద.

“నీ నవ్వు చూస్తుంటే నా ఒళ్ళు మండి పోతుంది. నిన్ను నడుం నొప్పిపెట్టిందని మంచం మీదున్నావు. ఈ వేళ నవ్వు విరుచుకొని ఈ చాకిరీ అంతా ఎవడు చేయమన్నాడు? ఆవిడ మెచ్చుకొని మేం రోలు కష్టపడుతుంటున్నావా? ఆ పిల్లకి ఆయన ఆఫీసుకొని-ఆవిడ ఆఫీసుల్లా ఆ అకార్డీ ఏమిటి? మీరిద్దరూ అరవ చాకిరీ చేస్తుంటే ఆవిడ నడుం మీద చెయ్యేసుకొని దర్జాగా నిలబడి చూసింది తెలుసా!”

“నువ్వీ దృష్టిలో ఎందుకు చూస్తున్నావు వసూ? ఎవరో మంచిని గుర్తించటం లేదని మనలోని మంచి ఆలోచనలు విడిచిపెడతామా? మనం ఏ మంచి పని అయినా ఎందుకు చేస్తున్నాం? ఎవరో మెచ్చుకోవాలనికాదు. మన కది మంచిదని రోచింది కనుక-మనకా మంచి చేయటమే తెల్పును కనుక. ఆ పిల్ల ఒక్కరి అంత శ్రమ పడుతుంటే నువ్వెలా చూస్తూ డిబుకోగరిగావు!

అవిడ వైపు కోపంతో చూస్తూ కూర్చునే బదులు—
ఆ పిల్లవైపు కరుణతో ఎందుకు చూడలేదు?”

సిగ్గుతో బిక్కిచచ్చిపోయాను. “నన్ను
క్షమించు అరవిందా!” అన్నాను.

“మనం ఏ దృష్టి పెట్టుకుంటే మన ఆలో
చనలు అలాగే సాగుతాయి. నీ మనసులో
తియ్యని అనుభూతులుంటాయి. నీ మాటల్లో
కమ్మని భావాలుంటాయి. నీ చూపుల్లో పాల
వెన్నల కురుస్తూంటుంది. అటువంటి వసూనే
నే నెప్పుడూ చూడాలనుకుంటాను. అలా కాక
మరోలా ఉంటే నేను భరించలేను....”

ఇటువంటి మంచి మనిషినా అనసూయ
అవహేళన చేసి మాట్లాడుతున్నది?

ఆ తర్వాత అవిడ వస్తే—అరవిందను గురించి
ప్రస్తావిస్తే—ఆమె అన్న మాటలన్నీ చెబుదామను
కున్నాను. మేరుగిరివంటి అరవిందముందు తానెంత
నలుసులాంటిదో తెలియ చెబుదామనుకున్నాను.
చిత్రం! అవిడ మర్నాడు రానేలేదు. కనీసం
తమ పిల్లాడికి వచ్చిన బహుమతులు గొప్పగా
చూపించటానికి రా లేదు. పోనీ అరవింద
ఇచ్చిన పుస్తకాల మీదయినా ‘కామెంట్’
చేస్తుందనుకుంటే దానికి రా లేదు.

మొదటిసారిగా అవిడ గురించి నా ఊహ
తారుమారైంది.

“చూడండి వసుందరగారూ! వందరూపాయలకి
చిల్లరలేదు. మార్చాక ఇస్తాను....ఓపాతిక ఉంటే
ఇస్తారా?” అంటూ వచ్చింది అనసూయ.

“అలాగే” అని డబ్బు తెచ్చి ఇచ్చాను.

“ఇదిగో ఈ గిన్నె కొన్నాను. పాతిక్కి నష్టం
లేదంటారా! ఒక్కప్పుడు వీధిలోకి అమ్మొచ్చే
వాళ్ళు బహు చవగ్గా ఇస్తుంటాడు....”

ఇంట్లో అటువంటి సామాను బోలెడంత
ఉండగా ఇప్పుడెందుకు కొన్నదో నాకర్థం కాలేదు.
ఆ మాట అనటం, లేనిపోని తంజాషణ పెంచటం—
నాకిష్టం లేదు.

“దాగుంది. తీసుకోండి” అని మాత్రం
అన్నాను—నేనామాట అనకపోయినా తీసుకుం
టందని తెల్పు కనుక! అసలు నేనలా ఆనాలనే
అవిడ అశించి అడిగింది కనుక!

అవిడ తత్వం కొంత అర్థమయింది కనుక
ఇదంతా నాకు వింతేమీ అనిపించ లేదు. ఎంత
నేవూ నలుగురి ఎదుటా తానెంతో ‘ఉన్నదాన్ని’
అని ప్రదర్శించుకోవటమే అవిడకు మక్కువని—
అందుకు ఎంతయినా ఖర్చు పెట్టగలదని
మాత్రమే అనుకున్నాను. కాని, అవిడలో మరో
‘గొప్పతనం’ కూడా ఉందని ఆ మరునాడు కాని
నాకు తెలియలేదు!

ప్రొద్దున్న అఫీసుకి వెళ్ళేటప్పుడు, “ఏమన్నా
డబ్బులిస్తావుదోయ్!” అని అడిగారాయన.
ఉన్న పదినోటు కాస్తా ఆయన చేతిలో పెట్టాను.

ఇంట్లో కొన్ని వంటసరకులు నిండుకున్నాయి.

ఈ పూట అనసూయ తన ‘వందనోటు’ మార్చి
చిల్లరగా ఇస్తుంది కదా—అప్పుడు అవసరమైన
సరుకులు కొనుక్కోవచ్చు ననుకున్నాను. అవిడ
సాయంత్రం అవుతున్నా నాకు ముఖం చూపించ
లేదు. అవిడ ఏ వేళ ప్పుడు బయటకు వస్తుందా
అని ఇటూ అటూ తచ్చాడుతున్నాను కాని—
దైర్యం చేసి తలుపు తట్టలేక పోయాను.

విమలాకామం

అంత 'అనలం'గా అవిడ అప్పు అడగ గిలిగింది. అవసరంలో ఉన్నా - అవిడ దగ్గర ఎట్టుందని తెల్సినా-ఆ అప్పు తీర్చమని నేనడగ లేక పోయాను :

నాలో నేను కొట్టుమిట్టాడుకున్నానే కాని మనస్సు కాలుని కదలనివ్వలేదు. ఉన్నట్టుండి వాళ్ళ తలుపు తెరుచుకొనేసరికి ఆశగా బయటకు వచ్చాను. అవిడ నన్ను చూసినట్టేలేదు. వీధి గుమ్మం లోకి వెళ్ళి ఎవరో కేకవేసింది. అప్పు టికి నా తర్జమయింది వైర్లెస్ పెట్టులాగ- అవిడ చెవులు-అమ్మకం కేకలకే 'ట్యూను' చేసుకు స్థిరమయి ఉంటాయని :

ఎవరో బట్టలమూట నైకిలు మీదనుంచి దింపు కొని వచ్చాడు.

“చూద్దాం రండి!” అని ఆహ్వానించింది అనసూయ.

లేని ఉత్సాహం తెచ్చుకొని అవిడతో పాటు నేనూ బట్టలు చూశాను.

కొందరు అత్యవసరమయినా బట్టలు కొనుక్కోలేదు. అటువంటి వాళ్ళకి అప్పు కావాలన్నా ఇచ్చే వాళ్ళుండరు :

మరి కొందరు ఉన్నవాటిలోనే గడుపుకు పోతుంటారు. వాళ్ళకి అప్పు పుడుతుంది-అయినా కోరికలకి వాయిదా వేసుకుంటారు. మనసులో వాటిని పెరక్కుండా చూసుకుంటారు.

కాని, అనసూయలాంటి 'గొప్పవాళ్ళ' ఉన్నారు. వాళ్ళకి అవసరాలకి మించి అన్నీ ఉన్నాయి. వాళ్ళ నిమంటువులో 'తృప్తి' అన్న పదానికి తావులేదు. ఎన్నున్నా ఇంకా కావాలనే ఉంటుంది; నీతి-నియమం అక్కర్లేదు. వెనకా ముందూ చూడం లేదు. ఎవరేమనుకుంటారో అని జంకు లేదు. అరిసునాయాసంగా అప్పటిగేయగలరు- అంత ప్రీగానూ కనిపించిందల్లా కొనెయ్యగలరు : రేపటి రోజుగురించి వాళ్ళకి భయం లేదు-అప్పటి కేదో ఒక మార్గం కనిపిస్తుందన్న ధీమా వాళ్ళకు ఉందనే ఉంది :

అనసూయ నా తీర్మానమందే వంద రూపాయల నోటు బట్టల వాడికిచ్చింది. వాడు ముప్పయ్యయ్యడు రూపాయలు తిరిగిచ్చాడు. వాళ్ళ పిల్లలకి చెరొక జత తీసుకుంది : పైగా అవి బాగున్నాయని- మంచి బేరం చేశానని - నా చేత 'సర్దిపెట్టు' కూడా తీసుకుంది.

మనసులోని మాట నోట్లోకి రాక ముందే- చకచకా ఇంట్లోకి వెళ్ళిపోయింది. 'కనీసం, ఈ పూట అవసరానికి ఓ పది రూపాయలయినా తిరిగి ఇవ్వండి' అని అడగలేకపోయాను :

అనసూయ నేననుకున్న దానికంటే నిజంగా 'గొప్పది' :

ప్రాణావసరాలు వచ్చినప్పుడు-పైస కూడా చేత లేనప్పుడు-అనసూయ ఏం చేస్తుంది ?

అలాంటి సందర్భం రావాలని నేను శపించ లేదు. అదివచ్చి అవిడ కళ్ళు తెరుచుకోవాలని నేను మొక్కుకోనూలేదు.

కాని, అనుకోకుండా అటువంటి అవసరం అవిడకు అమర్నాడే వచ్చింది :

ఆఫీసరుగా రావేళ ప్రొద్దున్నే మరేదో వూరు కేంపు వెళ్ళారు. మేమంతా చూస్తుండగానే-వాళ్ళ మురళి కాంపౌండు గోడెక్కి పందెంకాసి మరీ క్రిందికి దూకాడు-కాలు విరిగింది. హాస్పిటల్లో చేర్పాల్సి వచ్చింది.

“ఓ వంద రూపాయలుంటే ఇవ్వండి. అర్జంటుగా మందులు తెప్పించాలి. డాక్టరుకు ఇవ్వాలి,” అంది అనసూయ.

“నాదగ్గర ఏమీ లేదండీ....ఉన్న పాతికా మొన్ననే మీకిచ్చాను.” సందర్భం మంచిది కాకపోయినా మనసులోని మాట అనకుండా ఉండ లేక పోయాను. నా డబ్బు నాకు తిరిగివ్వలేదన్న ఉక్రోశంతో ఆమాట అనలేదు. చేతిలో అత్యవస రాలకి కొంచెమయినా ఉంచుకోకుండా-అందులో ఆఫీసరుగారు ఊళ్ళో లేనప్పుడు-కనపడిందల్లా కొని అంతా ఖర్చు పెట్టుకున్నారందన్న కోపం తోనే ఆ మాటన్నాను :

“ప్లీజ్ : మరొకలా అనుకోకండి. ఆయన వచ్చాకి అడీఇడీ అంతా కలిపి ఒకేసారి ఇచ్చేస్తాను!” అంది ప్రాణేయపడుతున్నట్లు. కావాలంటే ఆవిడెంత సౌమ్యంగా నయినా ఉండ గలదని నాకప్పుడే తెల్సింది.

చ : ఒక్క క్షణంలో ఆవిడనంత కిందపరిచా నేమిటి ? నా మీద నాకే కోపం వచ్చింది. “అహా : నిజంగానే నా దగ్గర లేదండీ. ఉంటే తప్పకుండా ఇచ్చేదాన్ని. పోనీ, ఆయన్ని ఆఫీసు నుంచి రానివ్వండి. ఎక్కడయినా అడిగి తెమ్మంటాను.”

“ఆయన రావటం ఆలస్యమవుతుందేమో :

పైగా వచ్చిన వెంటనే ఎక్కడికని వెడతారు :”

అదీ నిజమేననిపించింది. ఇతరుల గురించి కూడా అవిడ ఆలోచించగలదన్నమాట :

“పోనీ, మీ ఫ్రెండు....అదే సంది.... అరవిందగారివ్వగలరేమో :”

ఇన్నేళ్ళ స్నేహంలో ఎప్పుడూ చేయని పని ఇప్పుడీవిడ చేయమంటున్నందుకు కాదు-తానొక పనికిమాలిన మనిషిగా తీసి పారేసిన అరవింద నుంచే అవిడ సహాయం ఆశిస్తున్నందుకూ, నాకు తట్టని ఊహ-అవిడలో పుట్టుకువచ్చినందుకూ నేను నిర్దాంతపోయాను :

ఆ తర్వాత అనసూయ ఏమంటుందో విందామని ఓక్షణం తటపటాయించాను :

“మీరడిగితే కాదనదు :”

మనస్సులో ఎంత గుర్తింపు ?

“నా కోసం మీరీ శ్రమ తీసుకోక తప్పదు.”

మాటల్లో ఎంత మార్దవం :

“మితోపాటు నేనూ వస్తాను. నాకు కొంచెం మాటసాయం కావాలంటే :”

అవును. అత్యవసరం వచ్చినప్పుడు ఎంత మెత్తగా ఉండాలో అవిడకు తెలుసు :

“మీరింతగా చెప్పాలా : అలాగే పదండీ!” అన్నాను.

ఆ పని మీద అరవింద దగ్గరకి వెళ్ళటానికి నాకానందమే అయింది. ఏ వ్యక్తిని పరోక్షంలో కించపరుస్తూ మాట్లాడిందో-ఆ మనిషి దగ్గరికే అవసరం పెట్టుకొని అర్థించటానికి అవిడ వచ్చింది. ఇప్పటికయినా అవిడ మనుషుల విలువలు గుర్తిస్తున్నందుకు నాకు సంరోషమే కలిగింది :

అరవింద మాటలు నాకు క్రొత్త కావు. అరవింద నాకు తెలియంది కాదు. అందుకనే అరవింద చెప్పింది విని నేను ఆశ్చర్యపోలేదు.

కాని, అనసూయ మాత్రం పాక్ తిన్నట్లయి పోయింది :

“....ఈ మాత్రం దానికి మీరింతగా చెప్పాలా : మీకష్టమొరటి నాదొకటీనా ? మరో ఏభయి తీసుకోండి. అవసరానికి చేతిలో ఉంచు కోవటం మంచిది. వైద్య రోపం రాకుండా చూడండి. తిరిగే పిల్లాడు....పాపం ఎంత బాధ సడుతున్నాడో :” అంది అరవింద.

అనసూయ పెదవులు వణికాయి.

“....మీకింకా కావలిస్తే అడగండి. ఎటువంటి సందేహాలూ పెట్టుకోకండి.”

అరవింద మాటలు విని ఆవిడ మాటలు రానిదే అయిపోయింది.

“మరోమాట. మీరు వీలు చూసుకొనే ఇవ్వండి. అన్న రోజుకి వ్వ లేక పోయానే అని బాధ పడకండి.”

అనసూయ కళ్ళల్లో ఎనలేని కృతజ్ఞత కనిపించింది. అదే నాకు చాలుననిపించింది.

తిరిగి వచ్చేస్తున్నప్పుడు ఆవిడ అరవింద గురించి ఒక్కముక్కయినా మాట్లాడలేదు. ఏమీ మాట్లాడకపోవటమే నాకెంతో బాగుంది. ఆవిడ అలా మౌనంగా ఉండటమే ఒక మంచిని పెంచుకొనే భావనని కలిగించింది.

*

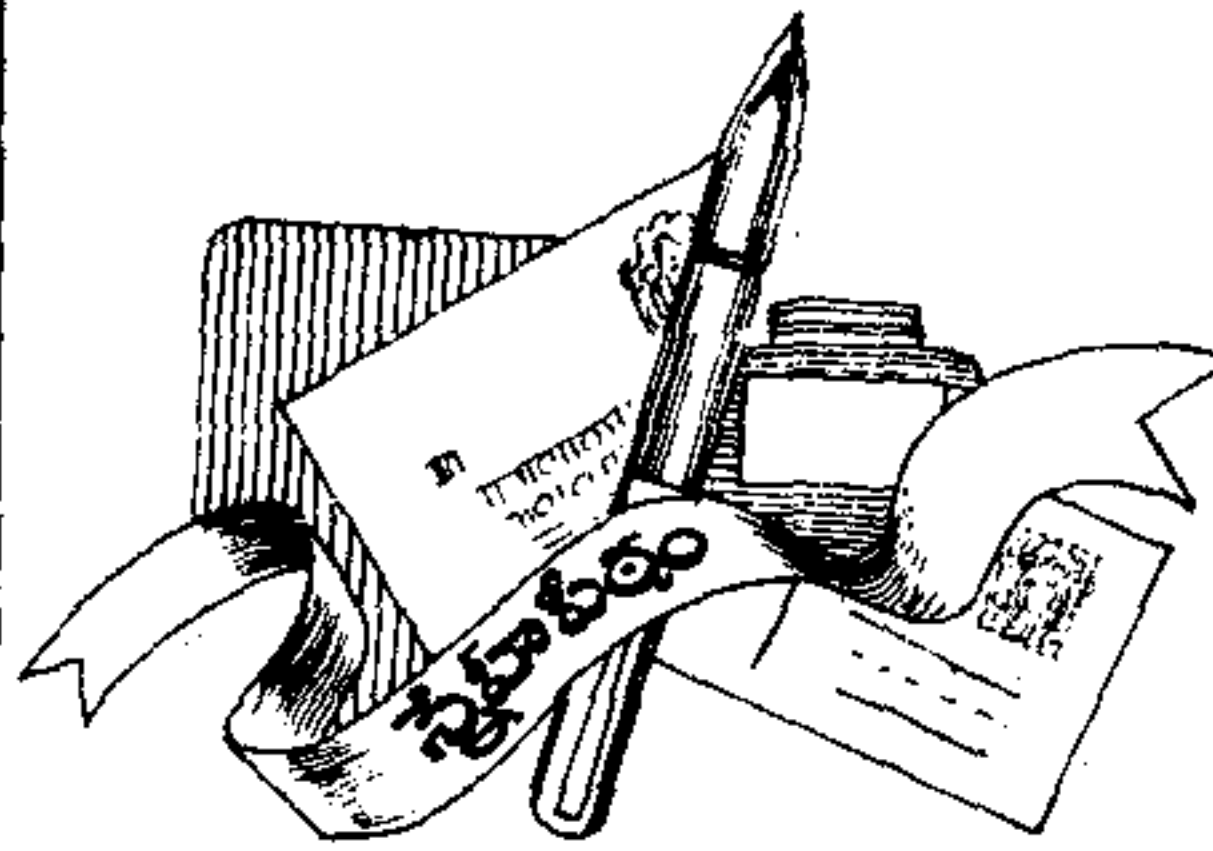
“మంచికోసం మనుషులు మారాలి. అందరిలో మంచిని చూడగలిగేలా మనుషులు తమ దృక్పథం మార్చుకోవాలి.” అంటుంది అరవింద.

అనాడు అరవింద ఇంటి నుండి తిరిగి వెళ్ళేటప్పుడు అనసూయ ఎంతో మారిపోయిందనిపించకపోయినా కొంతయినా మారిందనుకున్నాను. మరికొంతకాలానికి ఎంతో మారగలగటానికి ఇప్పటికింతే చాలనుకున్నాను.

కాని, అనసూయ నిజంగా మారలేదు.... మారాలని అనుకున్నట్టూ లేదు.

మారలేదని ప్రతి పూట చెప్పింది - మారేలా లేదని ప్రతిమాట రుజువు చేసింది.

మురళి మళ్ళీ కాబుమీద నిలవగలిగాడు.... నిలవటమే కాదు త్వరలోనే చకచక నడిచాడు. ఈలోగా అనసూయ చెప్పిన గడువు దాటి పోయింది. ఆ తర్వాత మరోనెల పైనా గడిచింది. కాని, ఆవిడకు అనవసరంగా నానుంచి పుచ్చుకున్న ఒక్క పాతిక సంగతి గుర్తున్నట్లులేదు. అత్యవసరంగా అరవింద నుంచి తీసుకున్న ఆరు పాతికల విషయమూ జ్ఞాపకం వచ్చినట్లులేదు. అరవింద వీలుచూసుకొని ఇవ్వమంది. ఆ వీలింకా ఆవిడకు వచ్చినట్లులేదు - నాకు వంద నోటు మార్పాక ఇస్తానంది. చకచక ఆవిడ చేతుల మీదుగా నిత్యం మారే ఆ నోట్లలో నాకు రావల్సింది ఎప్పుడు చోటు చేసుకుంటుందో నాకు తెలియటం లేదు.

శ్రీమతి తాడి జీవలక్ష్మి

వైస్ ఆఫ్ డాక్టర్ బి. రాజరత్నం, డిప్యూటీ సీనిర్ నర్స్, గవర్నమెంట్ హాస్పిటల్, 20గోలు

35 సం॥లు వయసు. గృహిణి. మంచి స్నేహితులను కాంక్షిస్తున్నారు. విజయవాడ, హైద్రాబాదు రేడియో స్టేషన్స్ నిర్వహించే పనితల కార్యక్రమాల్లో పాల్గొంటూ వుంటారు. పెరట్లో తోటలు పెంచడం, పూల మొక్కలు వెయ్యడం అభిరుచి.

శ్రీమతి కె. జి. వసంత బాబారావు

వైస్ ఆఫ్ శ్రీ కె. జి. బాబారావు, ఆర్టిస్టు, ఏటిఆవల తాండ్రపాడు పోస్ట్; కర్నూలు జిల్లా

గృహిణి. 25 సం॥లు వయసు. స్కూల్ టైసల్ వరకూ చదివారు. చిత్రాలు గియ్యడం, పెయింటింగ్స్ చెయ్యడం తెలుసు. కథలు, గేయాలా రాస్తారు. 'విజయశంఖం' అనే సినీమాలో కూడా ఒక పాట రాశారు. ముగ్గులు వెయ్యడంలో ప్రత్యేక మైన శ్రద్ధ కనబరుస్తారు. అల్లికలు, కుట్లు కూడా తెలుసు. స్నేహితులంటే ప్రాణంగా భావిస్తారు.

శ్రీమతి సి హెచ్. అన్నపూర్ణ

వైస్ ఆఫ్ శ్రీ సి హెచ్. చంద్రారావు, సోవియట్ లాండ్ ఏజెంట్, తణుకు (ప. గో. జిల్లా)

వయసు 28 సంవత్సరాలు. ఉపాధ్యాయునిగా వుద్యోగంలో వున్నారు. “నేను పుట్టింది శుద్ధ వైదిక బ్రాహ్మణ కుటుంబంలో. చేసుకున్నది వర్ణాంతర వివాహము. కులమత భేదాలు అన్న వారిని దూరంగా వుంచుతాను. సంఘానికి ఒదిగి వున్నంత కాలం అది మనల్ని వంచుతూనే వుంటుంది; ఎదురు తిరిగితే అదే దారి చూపుతుంది” అంటారు ఆమె. తన దృక్పథం గల వారితో స్నేహాన్ని కోరుతున్నారు.

[వనిత 'స్నేహ పీఠం' ద్వారా స్నేహితులై - వారి వారి అభిరుచుల మీద, వివిధ విషయాల మీద లేఖలు రాసుకుంటున్న మిత్రులు - వారి లేఖలు పాఠకులకు ఉత్సాహకరంగా వుండగలవని అనిపిస్తే మిత్రులారితో సంప్రతించి. (తొలి నుంచీ వున్న ఇద్దరి ఉత్తరాలనూ) ప్రచురణకు పంపవచ్చును. తగిన స్థాంపులు అతికించిన కవరు కూడా పంపితే, ప్రచురణ కాని పక్షంలో - భద్రంగా తిప్పి పంపిస్తాము. —వ. సం]

కుమారి కోటంరాజు భవానీదేవి బి. ఎ.

డాటర్ ఆఫ్ శ్రీ కె. సత్యనారాయణశర్మ, అడ్వకేట్, బాపట్ల; గుంటూరు జిల్లా

రచనలు చెయ్యడంలో ఆసక్తి వున్నది. జరంపురం 'వికాసం' సంస్థ ఇటీవల నిర్వహించిన కథానికల పోటీలో ఉత్తమ బహుమతి పొందారు. వాటర్ కలర్స్ తో బొమ్మలు వెయ్యడంలో కూడా ప్రవేశి చేస్తున్నారు.

కుమారి వేలూరి సూర్యకుమారి

కేరాఫ్ శ్రీ వేలూరి సత్యనారాయణమూర్తి, బి.ఆర్.టి. 125, విద్యానగర్ కాలనీ, హైద్రాబాదు-500044

పి. యు. సి. చదువుకున్నారు. సిల్లలకు ట్యూషన్లు చెబుతున్నారు. వయసు 24 సం॥లు. రచనలు చెయ్యడంలో ఉత్సాహం వున్నది. కుట్లు, అల్లికలు, చిత్రలేఖనం, వంటలు - మొదలైన వాటిల్లో కూడా వుత్సాహం వున్నది. ఎప్పుడూ సరదాగా మాట్లాడే వాళ్ళంటే - చాలా యిష్టం.

శ్రీమతి పి. రమాదేవి

కేరాఫ్ శ్రీ పి. పార్థసారథి, సెక్యూరిటీ డిపార్ట్ మెంట్; బి. హెచ్. ఇ. యల్. లిమిటెడ్, రామచంద్రపురం, హైద్రాబాదు

గృహిణిగా జీవితం గడుపుతున్నారు. వయసు 29 సం॥లు. పాటలు పాడడంలో, కారమ్స్ ఆడడంలో, కొత్త కొత్త వంటలు చెయ్యడంలో - ఉత్సాహం ఉన్నది. వివిధ అభిరుచులుగలవారిలో 'కలంస్నేహం' చెయ్యడం అంటే ఎంతో ఇష్టం.

ఒక సంగతి మాత్రం అస్తమానం గుర్తుకు వస్తోంది నాకు....అనసూయ మాట నిలకడలేని మనిషిని : మాటేకాదు మనసులో మంచి భావాన్ని కూడా ఆత్మేనేపు ఉంచుకోలేదని :

ఒక్క సంఘటనతోనే నేను ఆ అభిప్రాయానికి రాలేదు. ఒక్క రోజులో అటువంటి అంచనా వేసుకోలేదు. ఆవిడ తర్వాతెంతో తరచి చూశాకనే అలా అనుకోవల్సి వచ్చింది. గడిచే ప్రతి రోజూ ఆ అభిప్రాయాన్నే బలపరుస్తోంది :

పిల్లవాడెలా ఉన్నాడో చూద్దామని మూడు సార్లు వచ్చింది అరవింద. ఆమె చేసిన సహాయానికి కృతజ్ఞతగా ఒక కప్పు కాఫీ కూడా ఇవ్వలేదు అనసూయ. కనీసం, అది గుర్తు చేసుకొని లాంఛనంగానైనా మంచిమాట ఒక్కటి పెదవులపై పలికించలేదు.

పైగా చేయరాని చెడ్డపని కొడుకు చేస్తుంటే చూస్తూ ఉరుకుంది. తానే మంచిదనిపించుకోని పని ఇంకొకటి చేసింది.

ఒకనాడు చినుకులు పడుతుండగా వచ్చిన అరవింద తిరిగి వెళ్ళకముందే కుండపోతగా వర్షం కురిసింది. మా అందరి ఎదురుగా మురళి చేస్తున్నపని చూశాక అరవింద గుండెల్లోనూ చెరువులు నిండాయి :

తాను బహుమతిగా ఇచ్చిన పుస్తకాల్లో కాగితాలు చించి పడవలుచేసి తన కళ్ళముందే వాడు నీళ్ళల్లో వేస్తుంటే అరవింద చూస్తూ ఉరుకుండే తప్ప వల్లెత్తుమాట అనలేదు : అనసూయ కొడుకు చేస్తున్న పనికి ముచ్చటపడిందే కాని ఒక నిండు హృదయాన్ని గాయం చేస్తున్నదని గుర్తించనే లేదు :

నిగ్రహించుకోలేని నేను, “....చదువుకొనే పుస్తకాలలా చింపకూడదు మురళీ!” అని అంటే వాడు నావైపు తలెగలేని నిర్లక్ష్యంగా చూచాడే కాని నా మాట లెక్కచేయలేదు. నేనలా అన్నప్పుడయినా అర్థం చేసుకొని అనసూయ కొడుకుని మందలించవల్సింది. కనీసం, చూసీ చూడనట్లు ఉరుకోవల్సింది. అదేం లేదు సరికి “అల్లరి పెడవ!” అని ముచ్చటగా నవ్వింది :

మరోసారి అరవింద వచ్చినప్పుడు. ఆమె ఎదురుగానే అవసరంలేని వంటింటి సామాన్లు కొని వంద నోటు కరిగించింది అనసూయ. పైగా ఆమెకు చూపించి మెప్పుకూడా పొందింది. చేతుల్లో ఉన్న చిల్లర నోట్లు చూసినప్పుడయినా

అరవింద ఇచ్చిన సొమ్ము సంగతి ఆవిడకు గుర్తు రాలేదు :

చిత్రమేమంటే. అరవింద అ నా రోగ్య పు నూచనలు ఆమె ముఖం చూసి గుర్తించ గలిగింది : “అలా ఉన్నారేం? ఒంట్లో డాగుండలేదా?” అని కూడా అడిగింది.

అబ్బ...ఇన్నాళ్ళ నిరీక్షణకి ఈ మంచి మాటే నాకు చాలుననిపించింది.

కాని, నా ఊహ మళ్ళీ తలక్రిందులయింది. ఆవిడ గుర్తింపు నిజంకాదు. ఆవిడ నిజాన్ని గుర్తించలేదు. అందుకనే అరవింద వెళ్ళిపోయాక అనసూయ అన్న మాట లనగలిగింది :

“....ఒంట్లో డాగు లేదా అంటే ఆవిడలా నవ్వి ఊర్కొంటుండేమిటండీ! మాట వరస కయినా మనస్సులోని మాట చెప్పొచ్చుగా....! అసలింతకీ నేనిలా సామాను కొనుక్కోవటం ఆవిడకు నచ్చలేదనుకుంటాను. కావాలంటే తనూ కొనుక్కోవచ్చుగా! అలా ముఖం....”

ఇక నిగ్రహించుకోలేకపోయాను. “ప్లీజ్ : లేనిపోనివలా ఎందుకనుకుంటారు? మిమ్మల్నేమీ అనలేదుగా! మీ పనికి అడ్డు రాలేదుగా! ఒకవేళ నచ్చలేదన్నా మీరు కొనుక్కోవటం మానేస్తారా....? లేకపోతే, ఆమె ఇచ్చిన అప్పు తీర్చేస్తారా? ఎందుకండీ ఈ మాటలు! జరగని వాటిని గురించి ఎందుకనుకుంటారు?” అన్నాను.

మనిషి కొంచెం ‘షాక్’ తిన్నట్టే కనిపించింది.

“మీరు కూడా ఇలా అంటారనుకోలేదు!” అని ఎలాగో అనగలిగింది ఆవిడ.

“అన్నదేమన్నా నేనే అన్నాను - అరవింద ఏమీ అనలేదు. అసలామెకు ఇలాంటి మాటలు చేత కానూ కావు. నేనయినా మీరామె సంగతి ఎత్తబట్టే అనవల్సి వచ్చింది....”

“ఇన్ని డొంక తరుగుడు మాటలెందుకు? అప్పు తీర్చండి అంటే అరుస్తానా-కరుస్తానా? అప్పు ఎగ్గొట్టే మనిషిననుకుంటున్నారా! అలాంటి పాడు పనులు మా యింటా ఒంటా లేవు. గతిలేక ఆ వేళ దేబిరించాను కాని ఇలాంటి మనుషులని తెలిస్తే పుచ్చుకోకనే పోమను....”

నిర్ధాంతపోయాను.

“ఆవేళ పెద్ద దాతృత్వం వెలగపెడుతు నట్లు అడిగిందాని కంటే ఎక్కువచ్చిందిగా :

వీలున్నప్పుడే ఇవ్వమని వెనక్కి పిల్చి మరీ చెప్పిందిగా! ఇప్పుడీ సన్నాయి నొక్కులెందుకు? ఆవిడ ఇలాంటి మనిషిని ఎప్పుడూ అనుకో లేదు....”

నాకు కళ్ళ నీళ్ళు తిరిగాయి. అసహ్యకరంగా ఆవిడ చేసిన అభియోగాన్ని ఒండించబోయి - అనాలోచితంగా సంభాషణనింతదూరం తీసుకు వచ్చాను : అరవింద మంచి మనసుని కొనియాడ బోయి-ఆవిడ దృష్టిలో ఆమె వ్యక్తిత్వానికింకా మచ్చ తెచ్చిపెట్టాను.

ఆమె అమృత హృదయంలో ఏ మనిషి మీద ఎప్పుడూ చెడ్డ అభిప్రాయమంటూ రాదని నేని ప్పడు చెపితే అనసూయ నమ్ముతుందా? మూడు నెలల క్రితం ఆ వి డ డబ్బు తీసుకున్నప్పటి పరిస్థితికి ఇప్పటికి చాల వ్యత్యాసం ఉందంటే ఆవిడ కర్ణమవుతుందా? చేతిలో సరిపడ డబ్బు లేక పుచ్చుకోవాల్సిన మందులనయినా వాయిదా వేస్తోందే కాని-ఎవ్వరినీ నోరు తెరిచి అడగడం లేదంటే - అసలు నిజం భర్తకయినా చెప్పడంటే ఆవిడ ‘అయ్యో, పాపం’ అని కూడా అనదు. పైగా ‘అదంతా అబద్ధం’ అని అన్నా ఆశ్చర్యం లేదు.

‘డబ్బు లేకపోవటం’ అన్నది ఆవిడ నిఘంటువులో లేదు : ‘అందుకనే, చెప్పాలను కున్నవన్నీ నోట్లోనే నొక్కిపెట్టాను ఆవిడ నోటివెంట వచ్చే కూడని మాటలన్నిటినీ అలాగే భరించి ఉరుకున్నాను.

*

“ఈ రోజో కుభవార్తో నీకు!” అంటూ వచ్చారు శ్రీవారు.

అరవింద గురించి మనస్సులో బాధపడుతున్న నేను-ఎటువంటి కుభవార్త కయినా సంతోషించే స్థితిలో లేను :

“ఏమిటని అడగవే?” అని ఆయన రెట్టించాడు.

“చెప్పండి,” అని లేని నవ్వు తెచ్చిపెట్టు కున్నాను.

‘రమ చెవులకి రింగులు చేయించాలంటూ ఇదయిపోయేవుగా....! ఇదిగో ఎరియర్స్ డబ్బులు. ఇప్పుడు మీఅమ్మాయి కోరిక తీరుతుంది. మిగిలిన డబ్బుతో నీకేమయినా కోరికుంటే....అదీ తీర్చు కోవచ్చు!’

నిజంగానే నాకావార్త ఎంతో ఆనందం కలిగించింది. రమకి రింగులు వస్తున్నందుకు కాదు. మరో రెండు మూడు చీరలు కొనుక్కోగలుతున్నందుకు కాదు.... నేహమయి - అరవిందకు నేనేమీ చేయలేకపోతున్నానే అన్న నా బాధ ఇప్పుడు తీరుతున్నందుకు.... సమయానికి శ్రీవాడు సొమ్ము తేగలిగినందుకు:

ఆ ఆనందంలో అనుకోని పిచ్చిపని కూడా చేసేశాను. ఆయన ఆనందాశ్చర్యాలతో ఉక్కిరిబిక్కిరి అవుతూ, “....అబ్బ, అదక్కముందే ఎన్నాళ్ళకీ వరం ప్రసాదించావు?” అన్నారు.

సిగ్గు పడటం కూడా వాయిదావేసి, “ఇంకో వరం కావాలి. ఇస్తారా?” అన్నాను.

“చెప్పు.... నువ్వడిగేవే తక్కువ: కనీసం, అడిగినవయినా ఇవ్వనా?”

“అదేం కాదు. రమ రింగుల కన్న ముఖ్యమయిన పనొకటైంది. దానికి ఖర్చు పెట్టాలని..”

ఆయన ఆశ్చర్యపోయారు. “ఏమిటబ్బా నాకు తెలియని అంత ఖర్చు?”

“అరవింద వాళ్ళింట్లో పరిస్థితి ఏం బాగోలేదు. ఒక్కనెల్లోనే అన్ని ఖర్చుబా ముంచు కొచ్చాయి. ఆమె మరిదికి ద్యాంకుతో ఉద్యోగం వచ్చింది కదా: దానికేదో డిపాజిట్టు కట్టాల్సివచ్చిందట. ఈ లోగా అరవింద ఆడవడుచు భర్తతో సహా చుట్టపు చూపు వచ్చింది. వాళ్ళకి బట్టలూ అవీ పెట్టాల్సి వచ్చింది. ఆయన సంగతి మీకు తెల్పిందే కదా: జీతం వచ్చిన రోజునే ఎవరో అత్యవసరంగా కావాలంటే వంద ఇచ్చాడట. ఆ టైముకు ఆయనకు ఇంట్లో పరిస్థితి కూడా గుర్తు రాలేదు. పాపం, అరవింద జీతమంతా ఇంటి ఖర్చులకే సరిపోయింది. చేతిలో ఇంకేం మిగలక తన మందుల ఖర్చు వాయిదా వేసింది....”

“చిత్రంగా ఉందే....!”

నాకు నవ్వు వచ్చింది. “భలేవారే.... అవన్నీ తను చెప్పిందనుకుంటున్నారా? అలా చెప్పకొనే మనిషియే ఎప్పుడో భాగుండిపోయేది. ఆవిడ దంతా గుట్టేకదా....!”

“అంటే కబుర్లలో పెట్టి గుట్టు రాబట్టావన్న మాట....!”

“అంతక్కర్లేదు. ఇంట్లో ఏవేం జరుగుతున్నాయో తెలుసుకుంటే చాలదూ: అయినా నేనంతా గ్రహించినట్లు ఆమె కేం తెలియదు రెండి: అందుకనే....”

వి స తి

‘వనిత’కు కథలు, వ్యాసాలూ మొదలైనవి పంపేవారు గుర్తు పెట్టుకోవలసినవి కొన్ని ఉన్నాయి. ఏమిటంటే—కథలు మరీ పెద్దవి కాకుండా వుండాలి. తావునైజు కాగితం మీద ఆరు. ఏడు పేజీల కథ అయితే బావుంటుంది. మరీ తప్పదనకుంటే—పది పేజీలకు మించకుండా వుండాలి. వ్యాసాలయితే అదే నైజు కాగితంలో రెండు పేజీలు. తప్పితే మరో అరపేజీ వరకూ వున్నా పర్వాలేదు. పంపిన రచనతో తమ అడ్రసు గల కవరు జతచేస్తేనే, సమాధానం ఇవ్వడానికి సాధ్యం అవుతుంది. ప్రతి రచన మీదా, తమ పేరు, పూర్తి చిరునామా వుండాలి. అది తమ సొంత రచన అన్నట్టుగా విడి కాగితం మీద ‘హామీ’ కూడా రాసి, సంతకం చెయ్యాలి. ఇహ—పేజీకి ఒక పక్కనే రాయాలనీ, అదీ శుభ్రంగా, విడివిడిగా కలంతోనే రాయాలనీ వేరే రాయనవసరం లేదనుకుంటాము.

—వ. పం.

“ఈ డబ్బు అలా ఇచ్చివస్తానంటావ్: అని నవ్వారాయన.

“రమ రింగులకి కొన్నాళ్ళాగవచ్చు.”

“అంతేకాదు. నువ్వు కొనుక్కోవాలనుకున్న చీరలనూ వాయిదా వేయవచ్చు.”

“మీరు నా మీద సి. ఐ. డి. పని చేస్తున్నట్టున్నారే!”

“అప్పుడే కదా మంచి మనస్సుల్లో దాగి రగులుతున్న బాధలు తెలిసేడి!”

అప్పుడు కనిపించినంత అందంగా ఆయన నాకెప్పుడూ కనిపించలేదు: కళ్ళ నుంచి వెన్నెల కురియటం కన్న మించిన అందం మరెక్కడుంది:

“ఏడి? డాక్టరుగారిచ్చిన ప్రిస్క్రిప్షన్ ఏది?”

“రావటమే సుడిగాలిలా వచ్చావు. మరేమయినా కమ్మని కబుర్లు చెప్పక—డాక్టర్లు, మందులు వీటి గురించి మొదలెడతావే?” అంది అరవింద నవ్వుతూ.

“అమ్మాయ్: సువ్వీపూట నేనేం చెప్పినా వినాలి: తెల్పిందా?” అన్నాను చిరుకోపంతో.

“సరే. తిట్టకు.” అని అది తెచ్చి నాచేత బెట్టింది.

“ఇది జాగ్రత్తగా పట్టుకువెళ్ళి....మందులు వెంటనే తీసుకురా!” అని వాసుకి పురమాయించి వాడి చేతిలో డబ్బు పెట్టాను.

అరవింద ముఖం ఎర్రనయింది. నేనది లెక్క

చేయలేదు. “ఇంకా అలా నిలబడ్డా వేంరా? వెంటనే వెళ్ళిరా!” అన్నాను వాడితో.

“అమ్మా! వెళ్ళనా?”

నాకు శక్తి సన్నగిల్లిపోతోంది. “నేను చెప్తే ఒకటి, అమ్మ చెప్పితే ఒకటినా? వెళ్ళిరారా!” అని మళ్ళీ వాడిని హెచ్చరించాను.

నా మాటకి విలువివ్వాలా—అమ్మ చూపులకి గౌరవమివ్వాలా అన్న సందిగ్ధంలో కొట్టుకులాడు తున్నాడు వాను.

“వాడి నెందుకలా నిరేస్తావు? వెళ్ళనీ అరవిందా!” అన్నాను.

“అలాగే: ముందీ డబ్బెక్కడిదో చెప్పు.”

“ఎక్కడి దేమిటి? నీ డబ్బే: అనసూయ గారిచ్చింది. నేను తెచ్చాను....” అన్నాను ఆమె చూపుల్నించి తప్పించుకుంటూ.

ఓ షణం మా మధ్య మౌనం. అరవింద పక్కన నవ్వింది.

నేనులిక్కిపడ్డాను.

“అబ్బా! వసూకి అబద్ధాలాడడం కూడా వచ్చన్న మాట!”

“ఉహూ! నిజం....”

“....నిజం నిశ్చలంగా ఉంటుంది. నీ కళ్ళల్లో బెదురు చూస్తుంటే తెలియటంలా! పైగా, అనసూయగారెటువంటిదో నేను గ్రహించలేననుకున్నావా?”

నాకోపం వచ్చింది. “అందుకనేనా—మరో ఏభయి అనకోదని ధారాదత్తం చేసావ్!”

అరవింద నవ్వింది. “పిచ్చిదానా! అలాంటి వాళ్ళ మీద కోపం తెచ్చుకొని నువ్వు సాదించే చేముంది? వాళ్ళ తృప్తిపంటూ తెలియని బలహీనులు! వాళ్ళు అప్పుసొప్పచేసి అన్నీ అమర్చుకొని నువ్వు వదుతున్నారనుకుంటున్నావా? అందిన వాటితో ఆనందం అనుభవించలేక అందని వాటికోసం అర్రులు చాస్తున్నారు. అన్నీ కావాలని అల మటించి పోతున్నారు. ఎన్నున్నా అలాంటి వాళ్ళ కింకా కావాలనే ఉంటుంది. వాళ్ళు నిజంగా—లేని వాళ్ళకన్న దురదృష్టవంతులు. వాళ్ళని చూసి మనం జాలి పడాలి! ఎప్పటికైనా వాళ్ళా భ్రమ నుంచి తప్పించుకోవాలని దేవతల్ని ప్రార్థించాలి. చేతనయినంత కృషి మనమూ చేయాలి.”

“ఆవిడ మారుతుందని నా కాశలేదు.”

“అందుకని మనం మారకూడదు!”

ఇటువంటి ఉన్నత వ్యక్తి గురించి ఎంత హీనంగా మాట్లాడుతోంది అనసూయ! ఆవిడ అన్న ఒక్కమాట కూడ ఈమెకు నేను చెప్పలేదే! ఎంతలా ఆ మనిషిని అర్థం చేసుకోగలిగింది!

“ఇప్పుడు చెప్పు...నువ్వుడబ్బు ఎక్కడించి తెచ్చావు? ఈ అబద్ధం ఆడటానికి నా కోసం ఎవరినడిగి తెచ్చావు?” అని నన్ను నిలదీసింది అరవింద.

“ఎవర్ని అడగలేదు. నాదే! ఇది నిజం.... ఇక నేనేం చెప్పినా నమ్మవనుకుంటాను!” అన్నాను ఉక్రోశంగా.

చటుక్కున నా చేతులు తనలోకి తీసుకుంది ఆమె. “సరే. నమ్ముతాను. ఇంత డబ్బు ఒక్క సారిగా ఎలా వచ్చిందో అదయినా చెప్పవా?” అని అడిగింది.

“అంటే, అన్నీ చెపితే కాని నానుంచి నువ్వు డబ్బు పుచ్చుకోవన్నమాట! నేను నీకిలా ఇవ్వతగిన దాన్ని కాదన్నమాట!”

“ఛ! ఎందుకంత బాధపడతావ్! నువ్వు ఇబ్బందుల్లో చిక్కుకోకూడదనే కాని....నిన్ను చిన్నబుచ్చాలని కాదు వనూ! నా దగ్గర కొంత దాచిపెడుతున్నావంటే నువ్వు నీ బాధని కప్పి పెట్టుకుంటున్నావని అర్థంకాదా!”

“నీతో నేను వేగలేను తల్లీ! నేనేం దాచి పెట్టటంలేదు. మీ అన్నయ్యకి అరియర్స్ వచ్చాయి. నేనిలా తెచ్చాను. ఆయన అనుమతి తీసుకొనే తెచ్చాను. ఇకనయినా నమ్ముతావా? లేక వాళ్ళాఫీసులో కేషియర్ని తీసుకువచ్చి సాక్షిగా నిలబెట్టాలా?”

గేయం:

ఏదో చెయ్యాలి! ఎన్నో సాధించాలి!

ఈ విషాద ప్రపంచంలో ఆహ్లాదం కోసం అన్వేషించాలి

బాధ నిండిన బ్రతుకుల్లో అమృతం కురిపించాలి

అవశుతులు సలికే బ్రతుకు వీణపై రాగాలాపన చెయ్యాలి

చెమ్మగిల్లిన కన్నులలో ఆనంద జ్యోతులు వెలిగించాలి

ఇంకా ఎన్నో చెయ్యాలి! ఎన్నో సాధించాలి!

కానీ—

నీ జీవిత ప్రాంగణంలో పెరిగిన ఆకాలతలు

హృదయంలో దాగిన తియ్యని తలపులు

కళ్ళల్లో మెదిలే మధురానుభూతులు

భవిష్యత్తు కోసం నీవు కన్న కలలు

కాంతి వీడి కళా విహీనం అవుతున్నాయి.

అధైర్య పడకు!—

జీవితమంటే సుందర నందన వనం కాదని

పరవశించే మంజుల మురళీ నాదం కాదని

నీకు తెలుసు, అందుకే—

జీవితంలో అలముకున్న చీకటిని కబళించే వెలుగు కోసం

గుండెల్లో రగిలే మంటను చల్లార్చే పన్నీటి జల్లు కోసం

అన్వేషించు!!

వి.యస్. కుమారి.

అరవింద గలగలా నవ్వింది. అంతలోనే నా వైపు సూటిగా చూసింది.....“పిల్లకి రింగులు చేయించాలనుకున్నావు ఆ మధ్య! మరి....”

“ఇప్పుడర్థంబుగా రింగులు కావాలమ్మా—అని అదేం అడగటం లేదు. మరి కొన్నాళ్ళు అగితే మునిగిపోయిందేమీలేదు కాని, నీ వైద్యానికి—మందులకి మాత్రం వాయిదా వేయటం నేనొక్క ఊణం కూడ భరించలేను....”

“వనూ....!” అరవింద కళ్ళల్లో నీళ్ళు నిలిచాయి. ఆమె పెదవులు వణికాయి. ఏదో మాటాడాలనుకుంటోంది. నాకవేవీ వినాలనిలేదు.

“నీ కథ్యంతరం ఆచ్యంగా ఈ డబ్బు నీకిచ్చేస్తానేమోననేగా! ఆ భయమేం పడనక్కర్లేదు. ఎప్పటికైనా నువ్వు అనసూయగారిని అడగటం. కనీసం అసలయినా ఆవిడ నీ కివ్వటం అంటూ ఉంటుందో లేదో కాని....నేను మాత్రం

నిన్ను నిలదీసి వడ్డీతో సహా పుచ్చుకుంటాను. సరేనా?”

అరవింద బలహీనమైన చేతులు నా ముఖాన్ని ఆమె గుండెల దరి చేర్చాయి.

ఆమె మాట్లాడలేదు. ఆమె గుండెల్లో ఏదో వెల్లువ పొంగుతున్నట్లు నాకనుభూతి కలిగింది.

నా హృదయంలో నిండిన వాత్సల్యం నానోట ఏదో పలికిస్తూనే ఉంది. “....నీ కోసం నేనేం చేయటం లేదు అరవిందా! నా కోసం నేను చేసుకుంటున్నాను. అనారోగ్యంతో నీకు ఏమయి పోతుందోనని నా భయం. ఆ తర్వాత నేనేమై పోతానో అని నా భయం. నువ్వెప్పుడూ నా కన్నులలో నిలవాలి. అందుకు నాకింకా ఎంతో చేయాలని ఉంది!....నాకున్నదంతా ఇవ్వాలని ఉంది....!”

*

అంచేత వున్నవాళ్ళు నైతం కట్నాలివ్వడం మానుకోవాలి. అబ్బాయి అమ్మాయి ఒకరికొకరు సచ్చిత పెద్దల ఆశీర్వాదంతో వివాహం చేసుకొంటే బాగుంటుంది. అంతేగాని సంతలో గొడ్డును బేరం చేసినట్లు బేరం చేసి-మొగుణ్ణి తెస్తే ఆ అమ్మాయి ఏం సుఖపడుతుంది? కట్నం అశించేవారికి డబ్బే సర్వస్వం. డబ్బున్నంత మాత్రాన మనుషులు సుఖపడలేరు. 'మీకు డబ్బున్నదీ లేనిదీ మాకనవసరం, మాక్కావల్సింది కట్నం' అంటున్నారు ఈనాటి పెళ్ళికొడుకులు, వాళ్ళ తల్లితండ్రులు.

ఇక కట్నాలు యివ్వలేనివారి యింట్లో పుట్టిన ఆడపిల్లల సంగతి చూద్దాం. వాళ్ళు వీలైనంతవరకు విద్యావంతులు కావాలి. నాకు సినిమాలో హీరోలాంటి మగవాడు, మంచి హోదాగలవాడు కావాలని వట్టుబట్టి కూర్చోక, పరిస్థితులను గ్రహించి - చేసుకుంటానన్న వాడొచ్చినప్పుడు వివాహం చేసుకోవడం సముచితమైన పని. వాళ్ళు తమ కాళ్ళమీద నిలబడి తల్లితండ్రులకు భారం కాకుండా ప్రయత్నించాలి. ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యం లేనిదే అబల ధైర్యంగా ఏమీ చేయలేదు. పెళ్ళికాని పిల్లలను కాకుల్లా పొడుచుకు తినే ఈ సంఘంలో ధైర్యంగా తల ఎత్తుకొని "పెళ్ళికాక పోయినా పర్వాలేదు గాని, కట్నం తీసుకొనేవాణ్ణి చేసుకోము" అనే రోజు రావాలి. ఒక పట్టుదల, ఆశయం దృఢంగా ఉన్నప్పుడు అందుకు నలుగురూ సహకరించం జరుగుతుంది. పెళ్ళికాని పిల్లలు మనో నిగ్రహం అలవర్చుకొని నిశ్చలంగా వుండాలి. పెళ్ళి కాలేదనే భయంతోనే, కాలేదు కదా పర్వాలేదు అని జీవితంలో తప్పటదుగు వేయరాదు. ఆదా, మగ తేడా లేకుండా సమానంగా విద్యార్హతలు, ఉద్యోగాలు, స్వేచ్ఛ యీనాడు స్త్రీకి లభిస్తున్నాయి. స్త్రీ జీవితం ఎంతో మారింది. కానీ కట్నాల ధోరణి మార లేదు. మార్చగలిగే సమర్థత ఆడవారికి ఉంది. కానీ కావలసింది వారిలో ఐక్యమత్యం.

ఒక సత్కార్యం చేసేముందు ఎన్నో అడ్డంకులు అంకురిస్తాయి. కానీ ఆశయసిద్ధి కోసం వాటినెదుర్కొనే ఆత్మ విశ్వాసం, కార్యదీక్ష, మనోబలం, దృఢసంకల్పం అవసరం. అందరూ ఒకేమాట మీద నిలబడి కట్నం ఇవ్వటం మానుకొంటే ఈ వరకట్న పితాచం వెనక్కి తిరిగి చూడకుండా పరుగెత్తుతుంది, అంతేగాని తీసుకొనే వాళ్ళను ఒకవైపు దుయ్యబడుతూ, మరోవైపు తల తాకట్టుపెట్టి కట్నాలు ఇచ్చి పెళ్ళిళ్ళుచేసే పెద్దలు ఉన్నంత వరకు ఈ వ్యవస్థ మారదు. ఆడపిల్లలు నిస్సంకోచంగా కట్నం తీసుకునే వారిని చేసుకోమని ప్రతిజ్ఞపూని మాట నిలబెట్టుకోవాలి. అలాంటప్పుడు స్త్రీ అంతస్తు పెరుగుతుంది, తల్లితండ్రుల బాధలు తప్పుతాయి. అసలు కట్నాలిచ్చేవారే లేకుంటే కట్నం తీసుకోవటమనే ప్రసక్తే వుండదు గదా! ఆ మంచిరోజు వస్తుందని, రావాలని అందరూ ఆశించుదాం!

గోళ్ళ విజయశ్రీ గుప్త, విజయవాడ

["వరకట్నం ఎందుకివ్వాలి? " అనే ఈ పాఠకుల శీర్షికను ఈ సంచికతో నిలిపి వేస్తున్నాము. త్వరలోనే మరొక శీర్షిక ప్రారంభం కాగలదు. వివరాలు వచ్చే సంచికలో వుంటాయి. —వ.నం]

ఇప్పుడు హాండ్ బాగ్స్ అందరి అభిరుచులకు అనుగుణంగా వుండేలా, రకరకాల నైజుల్లో, ఆకారాల్లో లభిస్తున్నాయి. మీరో 'హాండ్ బాగ్' కొనాలనుకుంటే - అది ఎలాంటి నైజుల్లో వుండాలన్న విషయాన్ని ముందుగా మీరు నిర్ణయించుకోవాలి. మీరు పొడుగ్గా వున్నారనుకోండి. 'హాండ్ బాగ్' పెద్ద నైజుల్లో ఉన్నది ఎన్నుకున్నా పరవాలేదు. కానీ పొట్టిగా వుంటే మాత్రం - చిన్న ముచ్చటైన 'హాండ్ బాగ్'ను - ఎన్నుకుంటే బావుంటుంది. ఆ తర్వాత మీరు కొనే 'హాండ్ బాగ్స్' ఏయే సందర్భాలలో ఉపయోగించాలనుకుంటున్నారో - ఆ విషయం కూడా ముందే ఆలోచించుకుంటే మంచిది.

సాధారణమైన సందర్భాలలో ఉపయోగించడానికి అనువైన హాండ్ బాగ్స్ - తోలు, ప్లాస్టిక్, చేనేత, చర్మం మొదలైన రకాల్లో లభిస్తాయి. ఇప్పుడు స్లింగ్ బాగ్స్ అందర్నీ - ముఖ్యంగా కాలేజీ విద్యార్థులను బాగా ఆకర్షిస్తున్నాయి. ఇందులోని విశేషం ఏమిటంటే - ఈ బాగ్ కు వున్న 'స్ట్రాప్' సరిచేసి, దాన్ని చిన్నదిగా కూడా చేసుకోవచ్చును!

సాయంకాలం ఏ కార్యక్రమానికైనా వెళ్ళేటప్పుడైతే చేతికి చిన్న హాండ్ బాగ్ వుంటేనే చూడ్డానికి బావుంటుంది. ఇటువంటివి సిల్కులోను, జరీబుటాలోనూ, వివిధ చర్మాలలోను - ఆకర్షణీయమైనవి లభ్యమవుతున్నాయి. మీరు కట్టుకున్న చీరకు 'ఎంట్రాయిడరీ' అలంకరణ ఎక్కువగా వున్నప్పుడు మీ హాండ్ బాగ్ ఒకే రంగులో సాదాగా వున్నదైతేనే బావుంటుంది. అదే మీరు 'సింపుల్' గా ఒకే రంగులో వున్న చీర కట్టుకున్నారనుకోండి. అప్పుడు హాండ్ బాగ్ బంగారు లేదా వెండి రంగుల 'హాండిల్' తోనో, లేదా ఆ రంగుల డిజైన్స్ తో ఉన్నదైతేనో అయితే ముచ్చటగా వుంటుంది. ఒక వేళ మీరు ఎంట్రాయిడరీ చీర కట్టుకునివుంటే - అటువంటి డిజైన్ లో వున్నది లేదా ఆ చీరకు అనుగుణంగా వున్న అల్లికగల హాండ్ బాగ్ అయినా చూడ్డానికి బావుంటుంది.

మీ హాండ్ బాగ్, సాదరక్షల రంగు ఒకేలావుంటే మీ వస్త్రాలంకరణ లోని అందానికి అవి మరింతగా దోహదం చేస్తాయి. అంచేత మీపద్ద ఎక్కువగా వున్న చీరలకు, దుస్తుల అలంకరణకు చక్కని 'మాచ్' వుండాలంటే, మీ హాండ్ బాగ్, సాదరక్షలు - నలుపు, తెలుపు, పూదా వంటి మధ్యస్థపు రంగుల్లో వుంటేనే బావుంటాయి. ఒకవేళ మీకు ఒకే రంగులో వున్న దుస్తులే ఎక్కువగా వున్నాయనుకోండి - అందుకు అనుగుణంగా వుండే రంగులోని హాండ్ బాగ్ ను ఎన్నుకున్నా చక్కగానే వుంటుంది!

—చాయ్ ఆర్య

హాండ్ బాగ్స్: 'సాంబీనా' (బొంబాయి) సౌజన్యంతో

మాడల్స్: రోమా, పెరిజాడ్

వర్ణచిత్రాలు: షిరీన్ కరీమ్

అరికవేళల్లా

‘జోకర్’ బొమ్మ

కొర్రలో ముందు నీటు ముందు మధ్య కొందరు బొమ్మలు వేలాడగడుతూ ఉంటారు. ఇంటిని ఆకర్షణీయంగా ఉంచుకోవాలన్న ఆసక్తి గలవారు కూడా ఇలాంటి బొమ్మలు చేసి ఇంటి హాలులోనో, డ్రాయింగ్ రూములోనో ఉంచి అలంకరిస్తూ ఉంటారు. అయితే ఇలాంటి బొమ్మలు కొనాలంటే బోలెడంత ఖర్చవుతుంది కదా అనుకునేవాళ్ళు తమ తీరిక వేళల్లో చెయ్యడానికి అనువుగా ‘జోకర్’ బొమ్మ ఒకటి చేసే పద్ధతిని ఇక్కడ వివరిస్తున్నాము.

ఈ జోకర్ బొమ్మ చెయ్యడానికి - రెండు విభిన్నమైన రంగులలో ఉన్న పదేసి అపున్నల ఊలు; చిన్ననైజు మువ్వలాంటి గంటలు, చిన్న ప్లాస్టిక్ పూసలు ఇరవై; మరో విభిన్నమైన రంగులో ఉండే పెల్లు (ఉన్ని) ముక్క ఒకటి; ఇంకో రంగులో ఉండే రబ్బరుబంతి ఒకటి (టేబుల్ టెన్నిస్ బంతి నైజులో ఉంటే సరిపోతుంది.) చిన్నవిగా వున్న నలుపు, ఎరుపు రంగుల పెల్లు ముక్కలు కొన్ని; గట్టిగా ఉండే దారం, నూది; మీడియం నైజు ఫ్లవర్ లూమ్ ఒకటి (ఇది ఎంబ్రాయిడరీ సరంజామా అమ్మే షాపుల్లో దొరుకుతుంది.) పెవికార్ జిగురు అవసరం.

ఈ సరంజామా అంతా నిద్దం చేసుకున్న తర్వాత-మొదట ఫ్లవర్ లూమ్ ను ఉపయోగించి ఒకరంగు ఊలును తీసుకొని పది పువ్వులు తయారు చెయ్యాలి. తర్వాత మరో రంగు ఊలును ఉపయోగించి ఇంకో పది పువ్వులు తయారు చెయ్యాలి. ఫ్లవర్ లూమ్ (దాదాపు రెండు రూపాయల ధర ఉంటుంది) ఉపయోగించి పువ్వులు తయారు చేయడం తేలికే.

జోకర్ బొమ్మకు కాళ్ళు, చేతులు, కడుపు, కళ్ళు అన్నీ కావాలికదా? మొదట కాళ్ళు ఎలా చెయ్యాలి తెలుసుకుందాము.

ముందు ఒక మువ్వలాంటి చిన్న గంటను తీసుకుని దాన్ని దారానికి కట్టాలి. తర్వాత ఒక

రంగు ఊలుపువ్వుతీసి దానికి అమర్చాలి. ఒక ప్లాస్టిక్ పూస తీసుకుని దానికి గుచ్చాలి. ఆ తర్వాత మొదట ఉపయోగించిన రంగులోని ఊలుపువ్వుకు కాంట్రాస్టు రంగులోని ఊలుపువ్వు గుచ్చాలి. ఇలా రంగులు మార్చి మార్చి నాలుగు పువ్వులు అమర్చాలి. పువ్వుల మధ్య ఒక్కోపూస అమర్చుకోవాలి. ఇలా చేస్తే ఒక కాలు పూర్తవుతుంది. ఇలాగే రెండో కాలు కూడా పూర్తిచేసుకోవాలి.

కాళ్ళు చెయ్యడానికి నాలుగు పువ్వులు ఉపయోగించాము. ఆ పద్ధతిలోనే - ప్రతి చెయ్యికి మూడు పువ్వులూ, రెండు పూసలూ వచ్చేలా అమర్చుకోవాలి.

ఇక కాళ్ళనూ, చేతులనూ అతకడానికి బొమ్మ కడుపు అవసరం. కనుక రెండు కాళ్ళ మీది భాగాల నుంచి వస్తున్న రెండుదారాల ముక్కలను తీసుకుని వాటిని నూదిలోనికి ఎక్కించాలి. నూది గుండా ఒకపూస ఎక్కించాలి. ఆ తర్వాత ఒక రంగు ఊలుపువ్వు గుచ్చి-ఆ తర్వాత ఒక పూస గుచ్చాలి. పూసను గుచ్చాక ఇంకో రంగులోవున్న పువ్వును గుచ్చాలి. ఇలా నాలుగు పువ్వులూ, వాటిమధ్య పూసలూ గుచ్చాలి.

తర్వాత చేతుల కొనలనుండి వస్తున్న రెండు దారం ముక్కలను తీసుకొని దాన్ని కడుపు భాగంలోని దారంతో కలపాలి. దానికి కాంట్రాస్టు రంగుల్లోని మరి రెండు పువ్వులను గుచ్చాలి. ఈ దారాలను రబ్బరు బంతి ద్వారా పోనిచ్చి, పైన కట్టాలి.

3 అంగుళాల పొడవు, 9 అంగుళాల వెడల్పు ఉన్న పెల్లు ముక్కను తీసుకోవాలి. దాన్ని రెండు కొనలవద్ద మడవాలి. ఆ రెండు కొనలను కలిపి కట్టడం ద్వారా బొమ్మ బోపీ తయారు చెయ్యాలి. నల్లరంగు పెల్లునుంచి 11 అంగుళం పొడవు, 1/2 అంగుళం వెడల్పు ఉండేలా ఒకముక్కను కత్తెర సాయంతో కత్తిరించి తీసుకోవాలి. ఆ ముక్క ఒక వైపు పొడవు వెంబడి కత్తెర సాయంతో జుట్టు ఆకారంలో వచ్చేలా కత్తిరించుకోవాలి. పెవికార్ ఉపయోగించి ఈ నల్ల పెల్లు

ముక్కను బోపీ కింది భాగాన అతకాలి. నన్నని లేసుముక్క తీసుకుని దాన్ని బోపీ వెలుపలి అంచుమీద అతకాలి. ఇలా చేశాక బోపీని రబ్బరు బంతిమీద అతకాలి.

ఇక జోకర్ ముఖం అమర్చాలి. నల్లరంగు పెల్లునుంచి రెండు గుండ్రని ముక్కలు కత్తిరించి తియ్యాలి. ఇవి కళ్ళుగా కనిపిస్తాయి. ముక్కుగా అమర్చడానికి ఒక త్రిభుజాకారపు ముక్క, పెదవుల ఆకారంలో రావడానికి అనువుగా ఒక ముక్క-ఎర్రరంగు పెల్లునుంచి కత్తిరించి తియ్యాలి. వీటినన్నిటిని పెవికార్ జిగురు సాయంతో రబ్బరు బంతి మీద అతికితే బొమ్మ ముఖం తయారవుతుంది.

బొమ్మ బోపీలోంచి వేలాడుతున్న దారం బొమ్మను వేలాడదీయడానికి ఉపయోగపడుతుంది.

ఇలా ‘జోకర్’ బొమ్మ చేసి దాన్ని ఇంటి లోనో, కారులోనో అలంకరించడానికి ఉపయోగించినప్పుడు చూడ్డానికి బావుంటుంది. చేసినందుకు ఎంతో తృప్తికలుగుతుంది.

రంగుల ఇల్లు

ప్రపంచం వుండే ఇల్లు చిన్నదైనా, పెద్దదైనా అభిరుచి అంటూవుంటే ఉన్నంతలో ఆ ఇంటిని చక్కని అలంకరణలతో శోభాయమానంగా రూపొందించవచ్చును. అలంకరణలు-అంటే భారీ ఎత్తున ఏమీ ఖర్చు పెట్టాల్సిన అవసరం లేదు. వస్తువులను చక్కగా అమర్చుకోవడం-ఎక్కడైనా ఒకచోట భాగీగా వుంటే అక్కడ అందమైన బొమ్మలు, పూల కుండీలు వంటివి అమర్చడం-అన్నమాట. ఆ విధంగా బొమ్మలను రూపొందించి, వాటికి అలంకరణలు చేయడంలో ఆసక్తి వున్న వారు ఈ రంగుల ఇంటిని రూపొందించి-ఒకచోట అమర్చితే - చాలా బావుంటుంది.

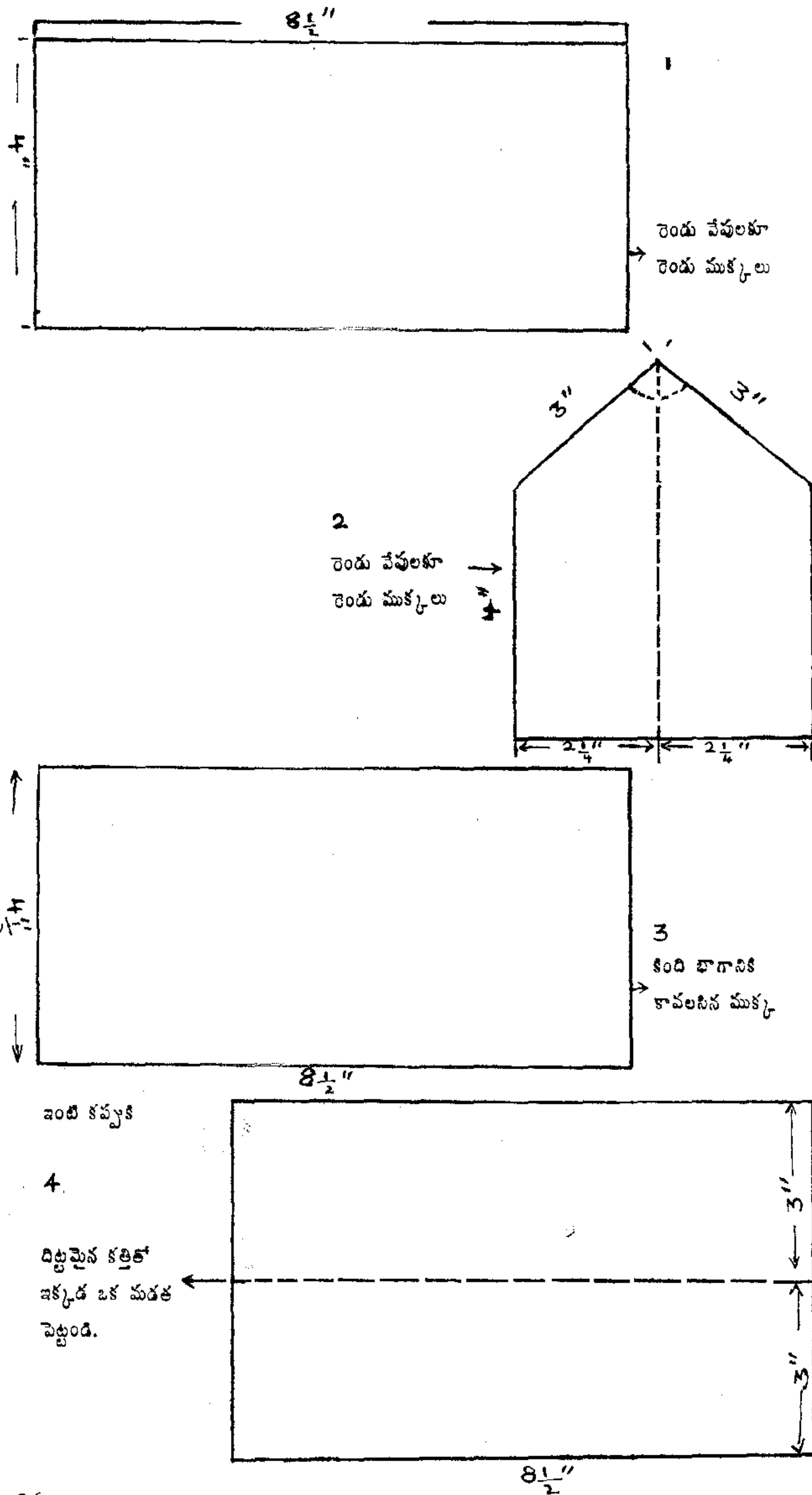
ఈ ఇంటిని రూపొందించడానికి మనకు కావలసినవి: ఒక అడుగు పొడవు, ఒక అడుగు వెడల్పు గల కార్డుబోర్డు, 12 అంగుళాల పొడవు, 12 అంగుళాల వెడల్పు ఉండే లేత నీలరంగు పెల్లు (ఉన్ని) ముక్క; 12 అంగుళాల పొడవు, 9 అంగుళాల వెడల్పుగల ముదురు నీలరంగు పెల్లు ముక్క; 18 అంగుళాల పొడవు, 12 అంగుళాల వెడల్పు గల ఊదారంగు పెల్లు ముక్క; ఆకుపచ్చ, పసుపు పచ్చ, ఎరుపు రంగుల్లో కొన్ని చిన్న చిన్న పెల్లు ముక్కలు; పావుమీటరు నీలం రంగు నూలు గుడ్డ; 1 మీటరు

సన్నపాటి నల్లని నీల్కు దారం; రెడీమెడ్ మొఖమల్ పువ్వులు. ఆకులు; ఒక పాకెట్ ఊదా రంగు రపియా (ఇది తేలిగ్గా నారలా వుంటుంది); పావు మీటరు పల్చని పొరలున్న స్పాంజి; ఒక ఫెవికాల్ జిగురు గొట్టం; 1 పెద్ద నీలరంగు ప్లాస్టిక్ బటన్; సూడీ - దారం; ఒక కత్తెర.

వీటిని సమకూర్చుకున్న తర్వాత ఇక 'గృహ నిర్మాణం' ప్రారంభిద్దాం.

ముందు కార్డు బోర్డును - ఈ పేజీలలోని చిత్రాలలో (1,2,3,4) చూపబడిన విధంగానే - అంగుళాల్లో తెలుపబడిన కొలతల ప్రకారం కత్తిరించాలి. ఆ తర్వాత 'ఇంటి' కి రోపలి భాగంలో అన్నివైపులా స్పాంజితో అతకాలి. అప్పుడే గట్టి తనం వస్తుంది. ఇప్పుడు స్పాంజిని చిన్న చిన్న ముక్కలుగాచేసి-వాటిపైన నూలు గుడ్డను తొడిగి, కార్డు బోర్డు వెలుపలి భాగపు అంచులవద్ద - ఫెవికాల్ జిగురుతో అంటించాలి. (ఒకవేళ

‘స్పాండి’ లభించకపోతే — దూదిని కూడా అందుకు బదులుగా ఉపయోగించవచ్చును.) ‘ఇంటి’ నాలుగు వైపులా వున్న నాలుగు జాయింటులను—దారంతో కుట్టాలి.

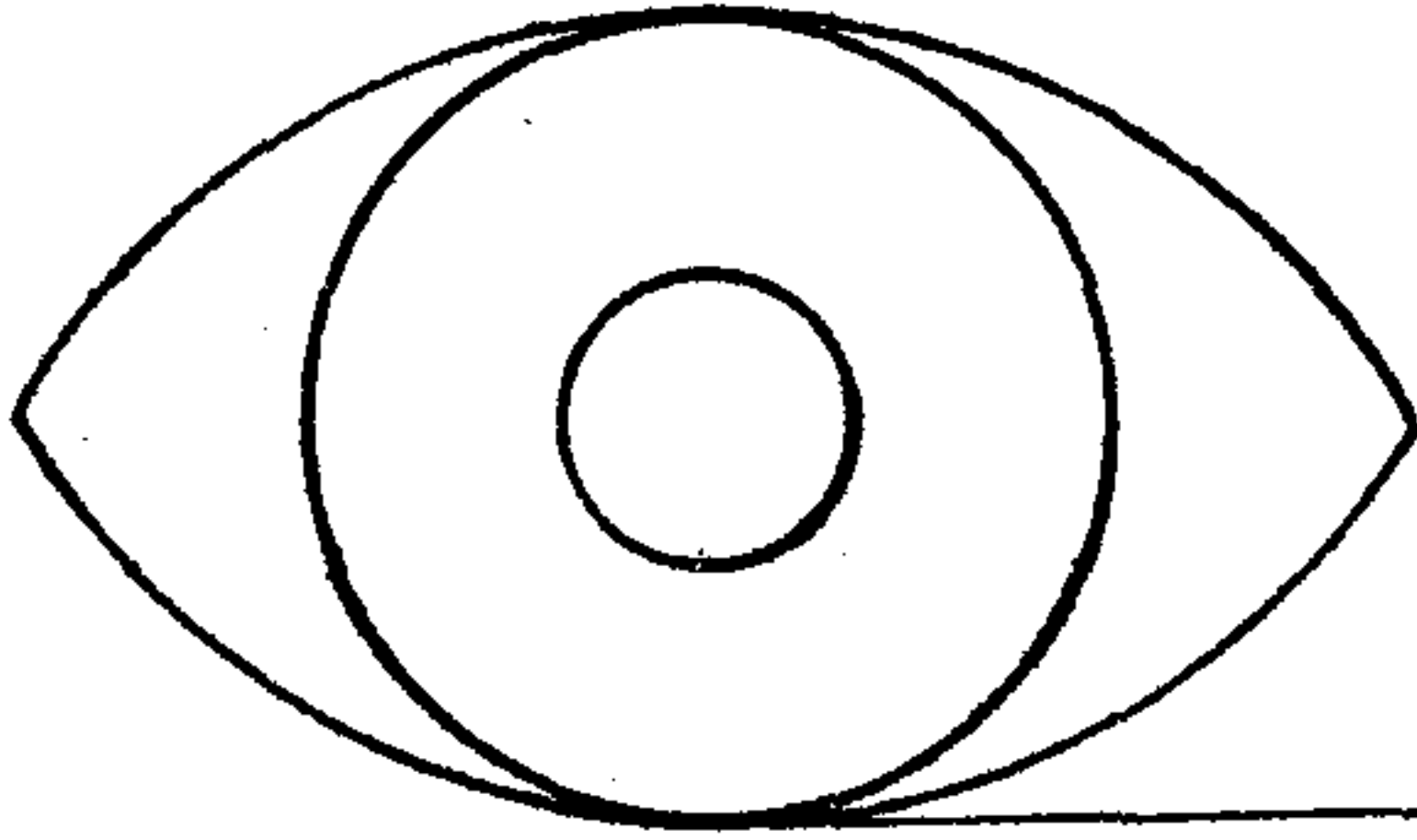
ఇప్పుడు ఇంటి ఆకారం అన్నది ఏర్పడింది కాబట్టి ఇక అలంకరణ కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించాలి. ఇంతకు ముందు కార్డుబోర్డును ఎలా కత్తిరించారో, ఫెల్టును కూడా ఆ కొలతల ప్రకారమే కత్తిరించాలి. అలా మొదటి చిత్రంలో చూపిన కొలతల ప్రకారం—‘ఇంటి’ బయటి వైపు - లేత నీలం రంగు ఫెల్టును అతికించాలి. రెండవ చిత్రంలో వున్నట్లుగా ఇంటి మడివైపున కత్తిరింపబడిన భాగంలో - బయటి నుంచి ముదురు నీలం రంగు ఫెల్టును అతికించాలి. ఇప్పుడు ‘ఇల్లు’ తయారయింది. కానీ దీనికి తలుపులు, కిటికీలు - పువ్వులూ, ఆకులూ లేవు మరి :

కాబట్టి $1\frac{3}{4}$ అంగుళాల పొడవు, $1\frac{1}{4}$ అంగుళాల వెడల్పుగల ఆకారాలలో ఊదా ఫెల్టు నుంచి 4 కిటికీలను, ఆకుపచ్చ ఫెల్టు నుంచి రెండు కిటికీలను కత్తిరించండి. ఆ ప్రకారంగానే $4\frac{1}{2}$ అంగుళాల పొడవు, $1\frac{1}{2}$ అంగుళాల వెడల్పుగల పరిమాణంలో ఊదా రంగు ఫెల్టు నుంచి రెండు తలుపులను కత్తిరించాలి. ఇప్పుడు మధ్యభాగానికి సమకోణంగా వున్న వైపు ఈ రెండు తలుపులనూ అంటించాలి. ఆ తర్వాత తలుపుకు సమాన దూరంలో వుండేలా - రెండు వైపులా రెండు ఊదా రంగు కిటికీలను అంటించాలి. మరోవైపుగా వున్న రెండు చోట్లా - రెండు ఆకుపచ్చని కిటికీలను అంటించాలి.

కిటికీలు, తలుపులు మరింత చక్కగా కనిపించాలని అనుకుంటే ఒక అంగుళం మందంలో పసుపు పచ్చని ఫెల్టు నుంచి—చిన్న మడతలా ఛేసి (ప్రెసింగ్) కుట్టితే బావుంటుంది.

ఇప్పుడు పువ్వులు, ఆకులూ అమర్చాలి. అందుకు ఫెల్టులో నుంచి చిన్న పీలికను తీసుకుని—దాంతో సమకోణంగా వున్న వైపు ఆరు పువ్వులను అంటించండి. అలాగే అవతలి భాగాలలో ఒక్కో వైపున రెండు పువ్వుల చొప్పున అతికించండి. అలా, ఆకులూ—పువ్వులను ఉపయోగిస్తూ, ఇంటి చుట్టూ పూల మొక్కల్లా కూడా అతికించవచ్చును. ఇంటి కొనలు కనిపించకుండా ఉండడానికి—నల్లని సిల్కు దారంతో కుట్టండి.

[45వ పేజీ చూడండి]

యామర్రి
పద్మవతి

ఆరావ్యమైన కళ్ళకు పన్నెండు సూత్రాలు

చాలా మంది తెల్లబడటానికి చిట్కాలు ఉపయోగిస్తూ వుంటారు. ముఖానికి మంచి మేకప్ చేస్తూ వుంటారు. కానీ కళ్ళ విషయం మర్చిపోతూ వుంటారు. కళ్ళకి మేకప్ అవసరమే. కళ్ళు స్వచ్ఛంగా అందంగా వుంచుకొంటేనే మనం అందంగా కనిపిస్తాం. జ్వరంపడి లేచినపుడు కళ్ళు లోతుకుపోయి నీరసంగా కనిపిస్తూ వుంటాయి. మానసికంగా ఆలోచనలు యెక్కువైనపుడు కళ్ళచుట్టూ వలయాలు ఏర్పడతాయి. అవి నల్లగా వుండి కళ్ళ అందాన్ని పోగొడతాయి. కళ్ళు స్వచ్ఛంగా అందంగా వుంచుకోడానికి కొన్ని చిట్కాలు వున్నాయి:

1. ప్రార్థన లేవగానే చల్లని నీళ్ళతో కళ్ళని కడగాలి. (ఐస్ వాటర్ తోకాదు. కూజాలో నీరుగాని, రాగి చెంబులో నీరుగానీ అయితే మంచిది.)

2. నెలకోసారి కళ్ళని ఇలా శుభ్రం చేసుకోవాలి: శుభ్రమైన గాజు గ్లాసునిండా మంచి నీళ్ళు తీసుకొని రెండంటే రెండు నిమ్మ చుక్కల్ని పిండి కళ్ళని కడగాలి. ముందు ఒక కంటిని గ్లాస్ లో ముంచి కనుగ్రుడ్డుని అటూ ఇటూ తిప్పాలి. తర్వాత రెండో కంటిని కూడా అలాగే చేయాలి.

3. కళ్ళచుట్టూ నల్ల వలయాలు పోవటం ఎలా? వచ్చి పాలను చిన్న పాత్ర నిండా తీసుకొని దూదిని పాలలో ముంచి నల్లని బాగం అంకా రాయాలి. గట్టిగా పుద్దకూడదు. అలా కొంతకాలం చేస్తూ వుంటే నల్లటి వలయాలు పోతాయి.

4. కళ్ళు యెర్రబడితే పండిన దోసకాయ గుజ్జని కాసేపు కనురెప్పల మీద పెడితే కళ్ళయెరుపు తగ్గుతుంది.

5. కళ్ళకి జబ్బు చేసిన తర్వాత తగ్గించుకోవటం కంటే అసలు కళ్ళకు జబ్బులు రాకుండా కాపాడుకోవటం యెంతో అవసరం. అరటి పళ్ళు, బత్తాయిలు, బొప్పాన పళ్ళు, ద్రాక్ష, అపిల్స్, కారెట్స్, ముల్లంగి, పుల్లిపాయలు, జామపళ్ళు, దోర వుసిరికాయలు-ఇవి తరచు తింటూవుంటే కళ్ళకి జబ్బులురావు.

6. చాలా మందికి రేచీకటి వుంటుంది. కారెట్స్ యెక్కువగా వాడితే రేచీకటి తగ్గుతుంది. త్వరగా గుణం కనిపించాలంటే ఒక కారెట్ ని

నన్నగా తరిగి గాజు పాత్రలోవేసి అది మునిగేవరకూ నిమ్మ రసం పిండాలి. ఒక రాత్రంతా అలా నిమ్మరసంతో నానిన కారెట్ ముక్కల్ని తెల్లవారి వరగడుపున తినాలి. అలా రెండు నెలలు చేస్తే రేచీకటి పోతుంది.

7. దృష్టిలోపం వున్నవాళ్ళు కళ్ళజోడు వాడతారు. రోజులు గడుస్తున్న కొద్దీ వాళ్ళకి దృష్టి తగ్గిపోతూ వుంటుంది. రాత్రి పడుకోబోయే ముందు ఏడు సీమ బాదం పప్పులను రాతి వుసిరికాయంత పటిక బెల్లంతో కలిపి తినాలి. అలా కొంతకాలం తింటే దృష్టి బాగుంటుంది.

8. ఆకు కూరల్లో పొన్నగంటికూర కళ్ళకి చాలామంచిది. తరచుగా ఈ ఆకు కూర వండుకు తింటే దృష్టి బావుంటుంది. పుల్లిపాయలు, పొన్నగంటికూర కలిపి సూప్ చేసుకొని ప్రతిరోజూ ప్రార్థన తాగితే మంచి దానికీలా పనిచేసి దృష్టి బాగుంటుంది.

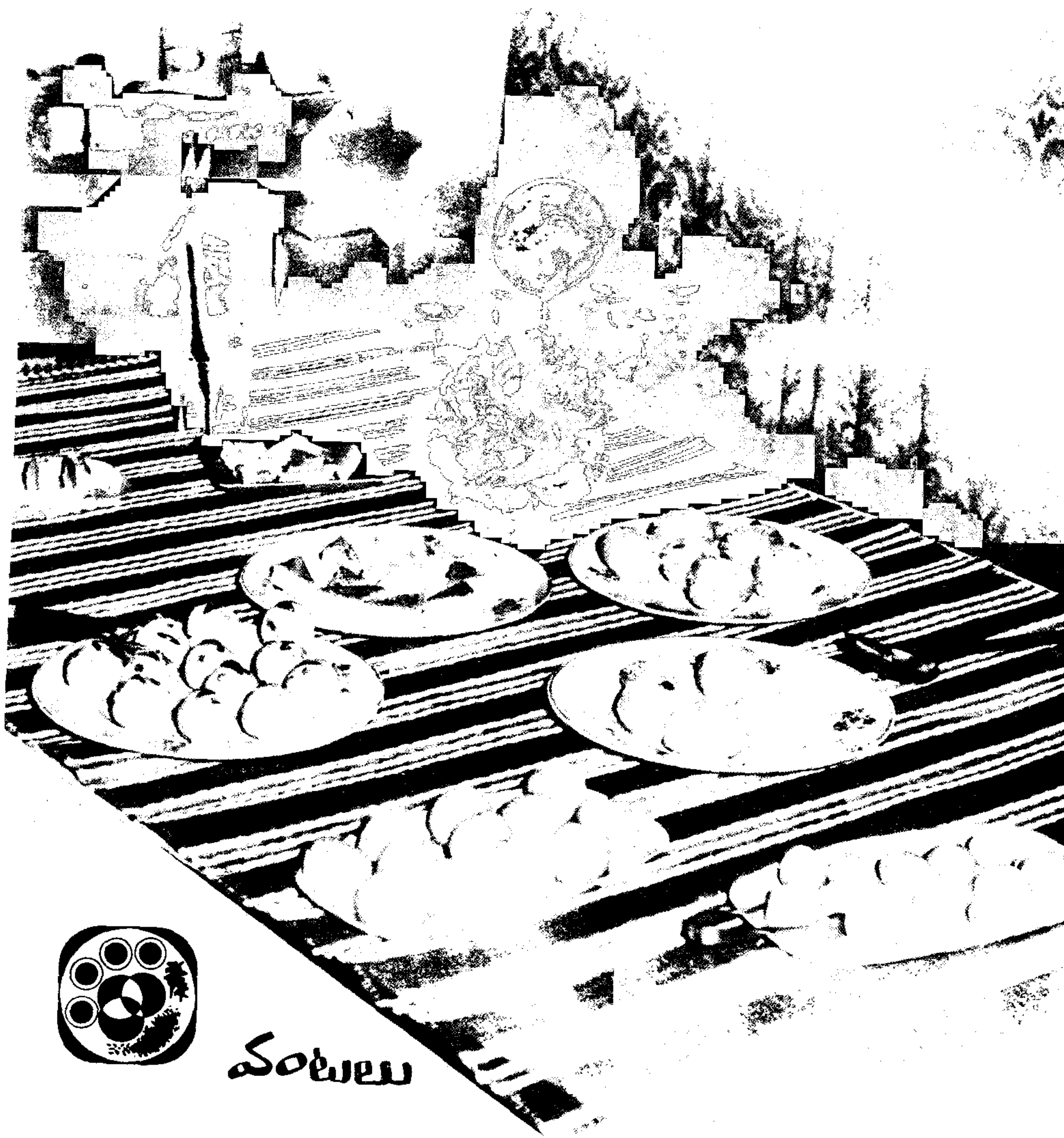
9. సూర్యోదయం అవుతూ వుండగా సూర్యుని ఎదురుగా నిలబడితే మంచిది అలాగే సూర్యాస్తమయం అయే సమయంలో కూడా సూర్యుని ఎదురు నిలబడాలి. ఓపిగ్గా ఇలా కొంతకాలం చేస్తే చిన్న చిన్న కళ్ళ జబ్బులు పోవటమే కాకుండా దృష్టి నవ్వంగా వుంటుంది.

10. అప్పుడప్పుడు కళ్ళల్లో పుల్లిపాయలరసం పడుతూ వుండడం కూడా మంచిదే.

11. గంటల తరబడి చదవకూడదు. మధ్యమధ్యలో కళ్ళకి రెస్ట్ అవసరం. కాసేపు కళ్ళు మూసుకొంటూ వుండాలి. కదులుతున్న రైళ్ళలోనూ, బస్సులలోనూ చదవకూడదు. పనిలేనప్పుడూ పూరికినే కూర్చుని వున్నప్పుడూ కళ్ళు మూసుకొంటే మంచిది.

12. కళ్ళకి ఏకాటకబడితే ఆ కాటక వాడకూడదు. మంచి గంధంతో చేసిన కాటకగానీ తమలపాకులతో చేసిన కాటకగానీ, వేపాకులతో చేసిన కాటకగానీ వాడాలి. కళ్ళ జబ్బులున్నవాళ్ళు - గుంటగలగరాకుతో తయారు చేసిన కాటక వాడాలి.

మంటలు

'వనిత'లో భారతదేశంలోని వివిధ రాష్ట్రాలకు చెందిన వారి వంటల గురించి ఆసక్తితో చదువుతున్న వారికి ఈ మారు సందేశ్, రసగుల్లాలను పరిచయం చేస్తున్నాము. ఈ రెండూ బెంగాలీవారు ఎంతో ప్రీతితో తినే తీపి వంటకాలు.

సందేశ్

ఇది చెయ్యడానికి $\frac{1}{2}$ లీటరు పాలు, దాదాపు రెండు టీ కప్పుల పెరుగు (పెరుగుకు మారుగా రెండు టీ స్పూనుల నిమ్మరసం కూడా ఉపయోగించవచ్చు) 113 గ్రాములు జల్లించిన చక్కెర పొడి (దాదాపు 1 టీ కప్పు), $\frac{1}{4}$ టీ స్పూను ఏలకులపొడి అవసరం.

మొదట, పాలు ఒక పాత్రలోకి తీసుకుని బాగా కావాలి. పాలు సలసలా మరుగుతున్నప్పుడు అందులో పెరుగు కానీ నిమ్మరసం కానీ వెయ్యాలి. ఇలా వెయ్యగానే పాలు విరిగి పోతాయి. ఇలా విరిగిన పాలనే 'చన్నా' అంటారు. ఆ చన్నాను తీసుకుని దాన్ని మెత్తగా పొడిచేసి, దానికి ఇదివరకే పొడిచేసి ఉంచుకున్న చక్కెరను కలపాలి. తర్వాత ఆ రెండింటినీ అట్టే లోతులేని బాణిలోకానీ, పళ్ళెంలోకానీ వేసి స్టవ్ మీద ఉంచి తక్కువ నెగ తగలనిచ్చి వెచ్చబెట్టాలి. ఆ చక్కెర, చన్నా మిశ్రమాన్ని కలియబెడుతూ ఉండాలి. మొదట ఆ మిశ్రమం ద్రవంలా అవుతుంది. తర్వాత కొద్ది కొద్దిగా చిక్కబడుతుంది. అలా అది పాత్ర అంచులకు అంటుకుండా చిక్కగా ముద్దలా ఉండగా, అందులో ఏలకుల పొడి వెయ్యాలి.

6 అంగుళాల వ్యాసం గల పళ్ళెం ఒకటి తీసుకుని దానిమీద నెయ్యి పూసి సిద్ధంగా ఉంచుకోవాలి. ఆ పళ్ళెం మీద ఏలకుల పొడి కలిపిన సందేశ్ మిశ్రమాన్ని పోసి పళ్ళెమంతా నింపాలి. తర్వాత అది చల్లారాక ఆ మిశ్రమాన్ని ముక్కలుగా కోస్తే 'సందేశ్' సిద్ధం! ఇక్కడ చెప్పిన కొలతల ప్రకారం దాదాపు 12 నుంచి 16 ముక్కలదాకా వస్తాయి. 'సందేశ్'ను చిన్న బంతుల ఆకారంలోను, చదరపు బిళ్ళల ఆకారంలోనూ వచ్చేలా కూడా చేసుకోవచ్చు!

రసగుల్లాలు

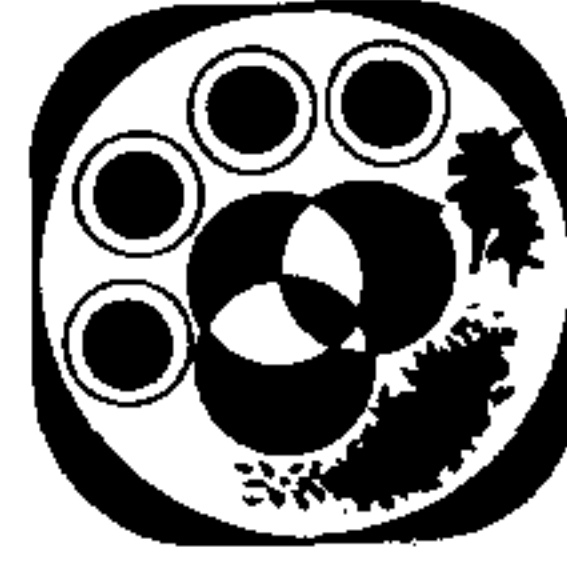
ఏవైనా పద్యాలు చాలా దావుంటే అవి 'రసగుళిక'లలా ఉన్నాయి అనిదం ఒక ఆనవాయితీ.

రసగుళికలు అన్న మాటకూ రసగుల్లాలకూ చాలా దగ్గరి సంబంధం ఉందని కొందరి అభిప్రాయం. ఒకసారి రసగుల్లాలను రుచి చూసిన వారు ఆ మాట నిజమే అంటారు.

ఇంతకూ రసగుల్లాలు చెయ్యడం ఎలా?

కల్తీలేని అవుపాలు ఒకలీటరు, 4 టీ కప్పుల నిండా చక్కెర, నిమ్మపండు ఒకటి (లేకుంటే $1\frac{1}{4}$ టేబుల్ స్పూనుల నిమ్మరసం—ఈ నిమ్మరసం అప్పుడే పిండినదై ఉండాలి) 2 టీ స్పూనుల పన్నీరు, 1 టీ స్పూను గోధుమపిండి (లేకుంటే-1 టీ స్పూను రవ) సిద్ధం చేసుకుంటే దాదాపు 17 రసగుల్లాలు చేసుకోవచ్చు.

మొదట నిమ్మపండునుపిండి ఆ రసాన్ని ఒక కప్పులో పట్టాలి. అందులోంచి గింజలు తీసేయ్యాలి. పాలను స్టవ్ మీద ఉంచి బాగా సలసలా కావాలి. కాగుతున్నప్పుడు ఒక టేబుల్ స్పూను నిమ్మరసాన్ని దాని మీద త్వరగా ఒలికించాలి. వెంటనే ఒకసారి వేగంగా ఒక గరిటెడు పాలను కలియబెట్టాలి. ఆ వెంటనే దాన్ని స్టవ్ మీద నుంచి దించేయ్యాలి. పాలు విరిగి అందులో గట్టిగా ఉన్న భాగమూ, ద్రవభాగంలో ఉన్న భాగమూ విడిపోయేదాకా ఆ పాలను కలియబెడుతూ ఉండాలి. పాలు సరిగా విడిపోకపోతే మరో $\frac{1}{4}$ టేబుల్ స్పూను నిమ్మరసం అందులో కలిపి బాగా కలియబెట్టాలి. బలంగా, కుత్రంగా ఉన్న ఒక గుడ్డ తీసుకుని తడిపి, దాన్ని ఒక పెద్ద పాత్రమీద ఉంచి దాని ద్వారా ఆ వేడిపాలను వడగట్టాలి. గుడ్డ అంచులను దగ్గరగా కలిపి, ఒక సంచిలా వచ్చేలా అమర్చాలి. అలా దాన్ని ఒక పది నిమిషాలు ఒక ప్రక్క వేలాడదీయాలి. ఆ తర్వాత ఆ సంచిని అలాగే ఒక పాత్రలోని చన్నీళ్ళలో ముంచి చల్లబరచాలి. పది నిమిషాలు ఆయ్యాక ఆ సంచిని తీసి దాన్ని బాగా పిండి అందులోని ద్రవమంతా ఒలికిపోయేలా చెయ్యాలి. అందులో ద్రవం పాలులా బొట్లు బొట్లుగా పడడం ప్రారంభించిన తర్వాతగానీ, ద్రవం ఒలకడం ఆగిపోయిన తర్వాతగానీ పిండడం మానేయ్యాలి. ఇప్పుడు గుడ్డలో మిగిలిఉన్న పిండిలాంటి పదార్థం—చన్నా. ఆ చన్నాను తడిలేకుండా పొడిగాఉన్న పళ్ళెంలోకి తీసుకోవాలి. తర్వాత దాన్ని పది నిమిషాల పాటు గట్టిగా పిసికే మెత్తని పిండిలా చేసి, ఉంచుకోవాలి. లేకుంటే అది జిడ్డుగా మెత్తగా ఉన్న పిండిలా తయారయ్యేదాకా పిసకాలి.

ఆ తర్వాత దానిమీద కొద్దిగా గోధుమ పిండినిగానీ, రవనుగానీ చల్లాలి. అవి కూడా చన్నాలో పూర్తిగా కలిసిపోయేలా పిసకాలి. ఆ తర్వాత చన్నాను $\frac{1}{2}$ అంగుళం వ్యాసంగల గుండ్రని బంతుల ఆకారంలో సిద్ధం చేసుకోవాలి.

రసగుల్లాలకు రెండు విడి పాకాలు అవసరం. ఒక పాకం నిలవపాకంగా ఉంచుకొని అందులో వండిన రసగుల్లాలు వెయ్యాలి. రెండవ పాకంలో రసగుల్లాలను వండాలి. నిలవపాకం చెయ్యడం సులభమే. ఒక పాత్రలోకి రెండు కప్పులనీరు, రెండు కప్పులనిండుగా చెక్కెర తీసుకోవాలి. ఆ పాత్రను స్టవ్ మీద ఉంచి చెక్కెర కరిగేంత దాకా వేడి చెయ్యాలి. పాకం సలసలా కాగుతూ వుండగా దాంట్లో 4 టేబుల్ స్పూనుల పాలు కలపాలి. ఇలా చెయ్యడం వల్ల చక్కెరలో ఏదైనా చెత్తా చెదారం ఉంటే అది నురగలా మీద తేలుతుంది. దాన్ని తీసేయ్యాలి. అప్పుడప్పుడు పాకాన్ని కొద్దిగాతీసి బొటనవేయికి, చూపుడు వేలికి మధ్య ఉంచి నొక్కి చూడాలి. పాకం చేతికి అంటుకుంటే వెంటనే దాన్ని స్టవ్ మీద నుంచి దించేయ్యాలి. కొద్దిగా నెగ తగలనివ్వడం ద్వారా గాని, స్టవ్ ప్రక్కన ఉంచడం ద్వారా గాని వేడిగా ఉండాలి.

నిలవపాకం తయారు చేశాక, వంటపాకం తయారు చేసుకోవాలి. 2 కప్పుల చక్కెరనూ, $1\frac{1}{3}$ కప్పుల నీటినీ, ఒక పాత్రలో తీసుకుని నిలవపాకం తయారు చేసినట్టే తయారుచేసుకోవాలి. పాకం చేతికి అంటుకునే స్థాయికి చేరుకోగానే ముందుగా సిద్ధం చేసి ఉంచుకున్న చన్నా బంతులు ఒకదాని తర్వాత ఒకటిగా అందులో వేసి దాదాపు 12 నిమిషాలపాటు ఉడకనివ్వాలి. పాకం చిక్కగా, తెల్లగా మారితే

పూలకుండీ ముగ్గు

ఆ పాత్రలో ఒకటో రెండో టీ స్పూనుల నీరు పోయ్యాలి. ఈ నీరు పాకం అంచులచుట్టూ నాలుగు నిమిషాల కొకసారి పోయ్యాలి. అయితే ఈ నీరు మాత్రం పాత్రలోని చన్నా బంతులకు తగలకూడదు. పాత్రను అప్పుడప్పుడు కదపడం వల్లగానీ, తిప్పడం వల్లగానీ చన్నా బంతులమీద పాకం పూర్తిగా పడేలా చేయాలి. అయితే రసగుల్లలు ఉడుకుతున్నంత నేపూ పాకం సల సలా కాగుతూ ఉండాలి. అందుకు తగ్గట్టు ఆ పాత్ర కింద మంట ఎక్కువగా ఉండాలి.

రసగుల్లలు 12 నిమిషాలలో చక్కగా ఉడుకుతాయి. అలా ఉడకగానే వాటిని పాత్రలో నుంచి తీసి నిలవపాకంలో వెయ్యాలి. నిలవపాకం నులివెచ్చగా ఉంటే, దాన్ని మళ్ళీ వెచ్చబెట్టాలి. నిలవపాకంలోని రసగుల్లలు చల్లబడ్డాక, అందులో రెండు టీ స్పూనుల పన్నీరు కలపాలి.

దీంతో రసగుల్లలు చెయ్యడం పూర్తయిందన్నమాట :

రసగుల్లలు చేపేటప్పుడు కొన్ని చిన్న సూచనలు పాటించాలి. ఏమిటంటే—

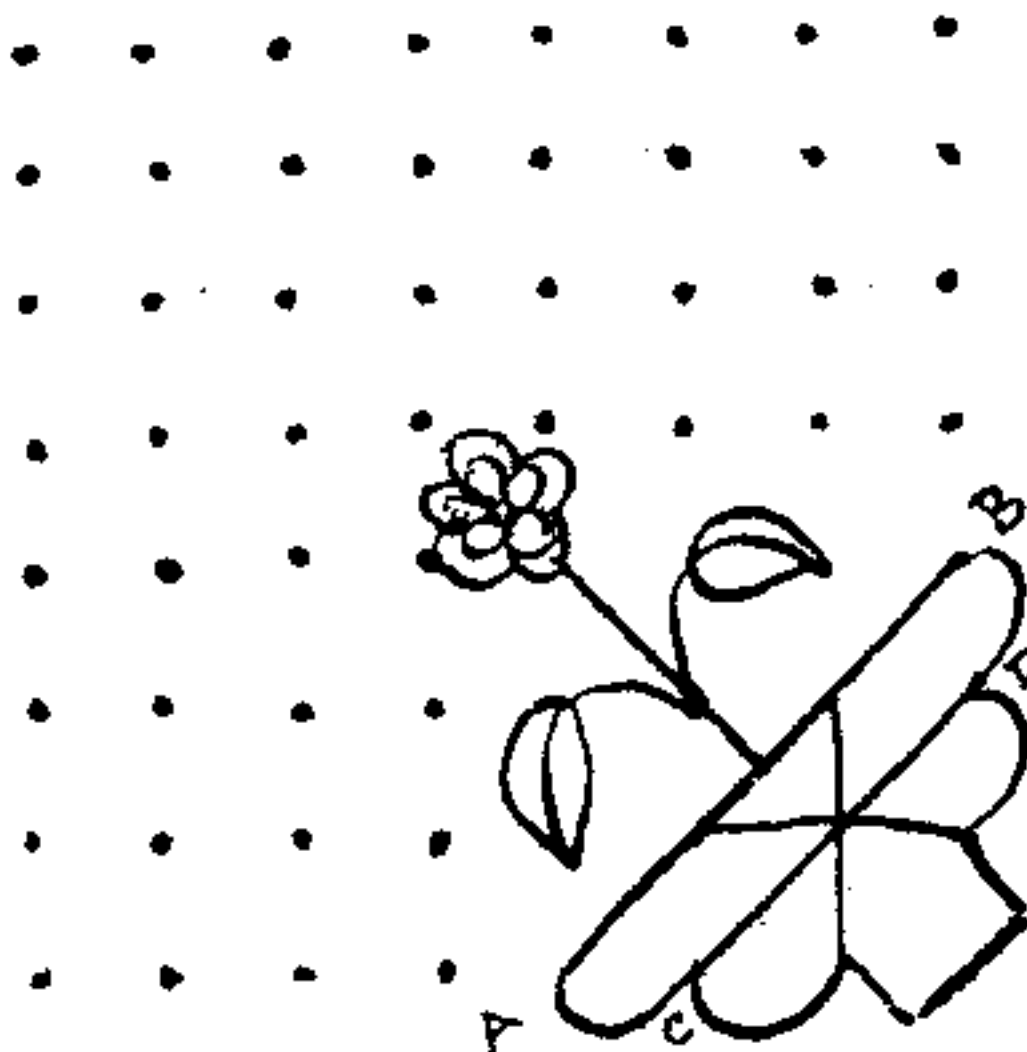
ఎప్పటికప్పుడు తయారు చేసుకున్న చన్నాను వాడడమే మంచిది. నిలవ ఉంచిన చన్నా పులిసి పోతుంది.

రసగుల్లలు సరిగా పాకాన ఉడికాయో లేదో తెలుసుకోవడానికి ఒక చిన్న పద్ధతి ఉంది. రసగుల్లలను చల్లగా ఉన్న నిలవపాకంలో వేసినప్పుడు దాని ఆకారంలో ఎటువంటి మార్పు రాకూడదు. మార్పు గనక వస్తే రసగుల్లా సరిగా ఉడకనట్టు లెక్క.

పాలు విరగడానికి ఎక్కువ నిమ్మరసాన్ని వాడకూడదు. అలా చేస్తే చన్నా పుల్లగా ఉంటుంది. అందువల్ల పాలకు కొద్దికొద్దిగా నిమ్మ రసం కలుపుతూ అది విరగగానే నిమ్మరసం కలపడం మానెయ్యాలి. [నిమ్మరసానికి బదులు సిట్రిక్ ఆసిడ్ కూడా వాడవచ్చు. ఒక లీటరు పాలకు 18 గ్రెయిన్ల (అంటే దాదాపు 1 గ్రాము) సిట్రిక్ ఆసిడ్ కలిపితే పాలు విరిగిపోతాయి.]

రసగుల్లలను పైన చెప్పిన ప్రకారం చేసి, ఆ రోజే ఉపయోగించదలచుకున్నప్పుడు మళ్ళీ ప్రత్యేకంగా నిలవపాకం తయారు చెయ్యనక్కర లేదు. నండిన పాకంతోనే వాటిని వడ్డిస్తేచాలు.

ఈ ముగ్గు వెయ్యడానికి ఎనిమిది వరసలలో ఎనిమిదేసి చుక్కలు వుంచాలి. ఒక చివరి వరస లోని నాలుగో చుక్కను ఇంకో చివరి వరసలోని

నాలుగో చుక్కతో 'క్రాస్'గా కలపాలి. అలాగే మూడో చుక్కను మూడో చుక్కతో క్రాస్గా కలపాలి. (అంటే A ని B తోనూ; C ని D తోనూ— బొమ్మలో చూడండి) తర్వాత బొమ్మలో వున్నట్టుగానే కుండీ ఆకారం తీసుకురావాలి— చుక్కల్ని కలుపుతూ. అలాగే బొమ్మలో చూసి, చుక్కల్ని లెక్క బెట్టుకుని అకుల్నీ పువ్వుని వెయ్యాలి. ఎక్కువస్థలం వుంటే — ఎనిమిదేసి వరసల ఎనిమిదేసి చుక్కల్ని నాలుగు భాగాలుగా వేసి—పెద్ద ముగ్గుగా వేసుకోవచ్చు (బొమ్మ చూడండి) ఓపిక, వీలూ వున్నవారు రంగులు వేస్తే ఇంకా ఆకర్షణీయంగా వుంటుంది.

కె. రాజ్యలక్ష్మి జనార్దనం

అ....

భోజనం ఎలా చెయ్యాలి? ఏమిటీ — అని పోయినసారి చెప్పాను; ఈసారి మరికొన్ని విషయాలు చెబుతానన్నాను. కదూ—

మరి—

భోజనం ఎందులో చెయ్యాలి? ఎందుకు చెయ్యాలి?—మన పెద్దవాళ్ళు ఆరోగ్య సూత్రాలు తీసుకునే, కొన్ని నిర్ణయాలు చేశారు. పూర్వం రోజుల్లోట — మహారాజులు బంగారు పళ్ళాల్లో భోజనాలు చేసేవారట. “వాళ్ళకేం మహారాజులు! బంగారు పళ్ళాల్లో తింటారు” అని అనుకునేవాళ్ళు. అయితే, వాళ్ళ దగ్గర కేవలం బంగారం వుంది కాబట్టి—‘గొప్ప’ కోసం తింటున్నారని అనుకోడం తప్పే. బంగారపు కంచంలో తినడం వల్ల—సర్వదోషాలూ నాశనం అవుతాయిట. అన్ని లోహాలకంటే బంగారంతో చెయ్యబడిన పాత్రలో తినడం ఆరోగ్యానికి చాలా మంచిదన్నారు. మరి ఆందరికీ అది వీలా?...అయ్యో....అందులో ఈ కాలంలో! అయితే, కొందరు ఏం చేసే వారంటే—వెండి పళ్ళెంలో తిన్నా మధ్యలో చిన్న బంగారపు మేకులాంటిది బిగించేవారు. అలాగైతే, బంగారం భోజనానికి తగులుతుందిగా అని. కొందరు బంగారపు పళ్ళు కట్టించుకోడం కూడా అందుకే!

వెండి పళ్ళాల్లో తినడం వల్ల కళ్ళకి చాలా మేలు అన్నారు. పైత్యానికి కూడా విరుగుడు అన్నారు. కాని, వెండి ‘చల్లనిది’ కాబట్టి, కఫం, వాయువులూ ఎక్కువవుతాయి. ఈ విధంగా నష్టాలు కూడా వున్నాయన్నారు. కంచు పాత్రలో తింటే — భోజనానికి రుచి ఎక్కువవుతుందిట. మెదడుకు శక్తి కలిగి, బుద్ధి ఎక్కువవుతుందిట.

అలాగే—అకుల్లో భోజనం చేసినా కూడా భోజనానికి ‘రుచి’ ఎక్కువవుతుందిట. అందుకే కాబోలు కొందరు అకుల్లో భోజనం చేస్తే—మామూలుగా తినేదానికంటే—కాస్త ఎక్కువగా తింటూ వుంటారు! మరి, ఇత్తడి పాత్రలోనూ ఉక్కు పాత్రలోనూ కూడా తినవచ్చునన్నారు. ఉక్కు (ఇవాళ చాలామంది స్టీలు కంచాల్లోనేగా తినడం!) పాత్రలో తినడం వల్ల గుండెకు బలం అన్నారు; రక్త వృద్ధి అవుతుందన్నారు. ఇత్తడి పాత్రలో తింటే కఫ సంబంధమైన రోగాలకు మంచిదే అయినా—ఆ పాత్రకు ‘వేడి’ చేసే శక్తి వుండడం వల్ల శరీరానికి వేడి చేస్తుందన్నారు. మట్టి పాత్రల్లోనూ, రాతి గిన్నెల్లోనూ

తినడం వల్ల మంచి లేదు—చెడూ లేదు కాబట్టి—చాలామంది వాటిల్లోనే తింటూ వుంటారు.

నీళ్ళు కూడా బంగారం, వెండి పాత్రల్లో వుండడం ఉత్తమం అన్నారు. ఈ రెండింటి తర్వాత—రాగి పాత్ర మేలు అన్నారు. రాగి పాత్రలో నీరు పోసి వుంచితే, పరిశుద్ధం అవుతుంది. లేకపోతే మట్టి పాత్ర అయినా మంచిదే.

భోజనం చేసేటప్పుడు చాలా నిర్మలమైన మనసుతో కూచుని చెయ్యమన్నారు. రోజూ భోజనం ప్రారంభానికి ముందు, కాస్త అల్లం ఉప్పు కలిపి తినడం శ్రేష్ఠం అన్నారు. ఎంచేతంటే—అల్లం జీతరాగ్నిని పెంపుజేస్తుంది. పైగా దానికి ఉప్పు కలవడం వల్ల—జిహ్వాలోనూ, కంఠం లోనూ వున్న మలినం పోయి—ఆహారనాళిక శుద్ధమవుతుందిట!

ఇంక
గా
చే

భోజనం చెయ్యడంలో కూడా ఒక క్రమం వుంది. ముందు మజ్జిగ అన్నం, తర్వాత పులుసు అన్నం, తర్వాత చారు, తర్వాత కూర, అలా ఎందుకని తినం? — దానికో విధానం అంటూ పెట్టారు మరి! గట్టిగా వున్న పదార్థాలను ముందుగా తినమన్నారు. తర్వాత మెత్తనివి, ఆ తర్వాత ద్రవ పదార్థాలూ తినమన్నారు. ఆ వరస వల్ల — జీర్ణానికి అనుకూలంగా వుంటుంది. టిఫిన్లు తిన్నప్పుడు, అన్నం తిన్నప్పుడూ ముందుగా తీసి పదార్థం తినడం ఎందుకూ? ముందు తీసి, తర్వాత ఉప్పు, పులుపు, తర్వాత కారం, వగరు ఆ క్రమంలో తినాలన్నారు. భోజనంతోపాటు కొబ్బరి తిన వలసి వస్తే ముందే తినమన్నారు. ఏమీ తిన కుండా పరగడుపున మామిడికాయ, చింతపండు, తాటిపండు, నారింజ, ఆరటిపండు, ఉసిరికాయ, రేగుపండు మొదలైనవి తిన కూడదు. కడు పులో ఏదైనా పదార్థం పడిన తర్వాతనే, వీటిని తినాలి. అందుకనే కాబోలు—అన్నం తిన్న తర్వాతనే మామిడిపండు, ఆరటిపండు తింటూ వుంటాం. ఏమైనాసరే, అన్నిరుచులూ ఆహారంలో వుండేలా తినాలి. ఎంచేతంటే — తీసి రక్తాన్ని, పులుపురసం మెదడునీ, లవణం ఎముకలనీ, కారం కొవ్వునీ, చేదు మాంసాన్ని వృద్ధి చేస్తాయి. వగరయితే, శరీరంలో వున్న రసాలన్నింటినీ అది వృద్ధి చేస్తుంది. ‘షడ్రసోపేత మైన భోజనం’ అంటే ఇలాటిదే. అన్నిరుచులూ భోజనంలో వుండాలి. సంవత్సరం ప్రారంభంలో ‘ఉగాది’ రోజున ఉగాది పచ్చడి తినడం అలాటిదే. దాంట్లో అన్నిరుచులూ వున్నాయి గనకనే సంవత్సరం పొడుగునా అలాటి రుచుల భోజనం చెయ్యాలని — గుర్తు చెయ్యడం అన్నమాట!

భోజనం చేస్తున్నప్పుడు కొందరు అదేపనిగా నీళ్ళు తాగుతూ వుంటారు. అది మంచిది కాదు. ఒక్కొక్క పదార్థంతో కలుపుకున్న అన్నం కాగానే, కొద్దిగా నీళ్ళు తాగాలి. అలా కొద్దికొద్దిగా నీళ్ళు పుచ్చుకోవాలే గాని — ఎక్కువగా తాగ కూడదు. భోజనం పూర్తయిన తర్వాత, కాస్త పాగి, ఆ తర్వాత ఒక గ్లాసుడు నీళ్ళు తాగడం మంచిది. భోజనానికి ముందు మాత్రం—నీరు తాగనే కూడదు! అన్నట్టు—భోజనం తర్వాత తాంబూలం ఎందుకు వేసుకోవాలి? అన్న విషయం చెబుతానన్నాను కదూ—అన్నీ ఒక్కసారే చెబుతే మొహం మొత్తుకుందేమో లెండి! అంచేత ఆ విషయం వచ్చేసారి చెబుతాను.

33

34

35

చెల్లెలు రజని సినిమా రంగంలో నటిగా ప్రవేశించడానికి అవకాశాన్ని కల్పించమని తనను కోరడం నరహరికి అగ్రహాన్ని కలిగించింది. అటువంటి ఉద్దేశాలతో తనదగ్గరకు రావద్దని చెప్పి ఆమెను వంపించాడు. బాస్కర్ పాతను మీరా విమర్శించిన తీరు, ఆమె సంగీత పరిజ్ఞానం నరహరికి సంతోషాన్ని కలిగించాయి. కాంతా రావును బాగుచేయడానికి గట్టిగా ప్రయత్నిస్తానని కాత్యాయనికి వాగ్దానం చేశాడు నరహరి.

ప్రియారితి

ఆంధ్రప్రదేశ్ (కాడపర్) కౌన్సిల్ డివి

“బైను మొన్న చూడండి. సంజీవరావు గారితో అనవసరంగా తర్కించానేమోనని నా మనసు ఇంకా మధనపడుతూనే వున్నది. చూడగా నా వయస్సెంత, నా జ్ఞానమెంత - అంత పెద్దవారితో వాచోపవాదాలు చేయటానికి?”

“అందులో బాధ పడాల్సినదేంలేదు. ఆ విషయంలో నీకు ప్రవేశమున్నది. తగిన జ్ఞానమున్నది - అందువల్ల మాట్లాడావు. నిజానికి నీ గానమే నాకు బాగున్నది.”

“అదుగో మళ్ళీ అదేమాట!”

“బైను మీరా! జ్ఞానానికి వయస్సుతో ప్రమేయం లేదు. కొంత నలుగురిలో తిరిగితే నీకు దైర్యం వస్తుంది. ఎలాగైనా నీ పాటలు నా చిత్రాలలో వుండాలని నాకు కోరికగా వున్నది.

“మీకు కోరిక వుంటే నేను వినిస్తాను. దయచేసి ఆ ప్రయత్నానికి దూతగా వుండనీ యండి నన్ను ప్రశంసలే నాకిష్టం.... మరోమాట - మీ చిత్రాలకు బంధమైన విషయాలనీ మీ ఆసక్తులనీ చెప్పండి. ఈ గాన సభలూ నాట్యం లెక్కా యింటికి వద్దా!”

“కానీయ్! నీ మున్నగుమరి.”

36

నరహరి లేని ఒంటరితనం మీరాను ఏలువిధాల బాధింపసాగింది. మానసికంగా ఆమె చాలా అలజడికి గురి బొతున్నది. సంజీవరావు మేనల్లుడి నంటూ వచ్చిన ఈ భాస్కర్ ఆమె మనో నైర్మల్యాన్ని కొరవడజేశాడు. స్వార్థం కోసం ఎంత ఘాతుకమైనా తలపెట్టగల భాస్కర్ ఇక్కడ ఏమీ అనర్థం లేవదీయదు కదా! నిజంగా అతడు నీనిమాలలో పాడవలెననే ఉద్దేశంతోనే వచ్చాడా? లేక తనను వెన్నాడి వెతుక్కుంటూ వచ్చాడా? నరహరి, ఇతరులూ సమక్షంలో వున్నారనే జ్ఞానమైనా లేకుండా

అనాదెంత లాలసగా, అసూయతో చూచాడు తన వైపు!

అతడి గానం బాగుండలేదని తాను అనాలోచితంగా మాట్లాడింది. మరలా ఈ కోపం అతడు మనసున పెట్టుకోడు కదా?

“అబ్బా. నిత్య మానసిక వేదనకు గురయ్యే జీవితం ఎంత దుర్భరం!” తన స్థితిపై తనకే సానుభూతితో కనులు చమరించాయి.

“వారికి అంతా వివరంగా చెప్పివేయనా? కానీ ఎలాగ?”

“బాబయ్యగారికి ఉత్తరం వ్రాయనా? ఏమని?”

“కానీయ్. కానున్నదేదో కాక మానదు. భగవంతునిపై భారంవేయడంకంటే నేను చేయగలది లేదు. నేనే తప్పు చేసిన దానను కాను. భయపడవలసిన ఆగత్యం నాకు లేదు.”

ఎంత సరిపెట్టుకున్నా నిత్యం గుండెలలో ఏదో గుబులు. మనసులో మణుగుల కొలదీ భారం.

నరహరి పొరుగుూరు వెళ్ళి అప్పుడే మూడవ రోజు! మూడు యుగాలలా ఉంది మీరకు.

“హల్లో!”

అలోచనలకు భంగం కలిగించింది ఈ స్వరం. తల త్రిప్పి చూస్తూనే మేను జలదరించింది.

“ఏం మీరా! వీడు లోపలికెలా వచ్చాడని అశ్చర్యమా? ఇదిగో - మీ ముద్దుల ఆడపడచు దయవల్ల లోనికి నిరాటంకంగా ప్రవేశం కలిగిందా!” వెనుకనున్న రజనీని చూపుతూ, వక్రహాసంతో వచ్చి మీర కెదురుగా ఆసీను డయ్యాడు భాస్కర్.

“అయిన లేరు. ఉన్నప్పుడు రండి.” లేని రైర్యాన్ని కొనితెచ్చుకుని అన్నది మీర.

భాస్కర్ నవ్వులో వికటం! “నీతో పనుందే వచ్చాం. అతగాడికి ఆంతరంగిక సలహాదారిణివి కదూ?”

రజనీ ఏదో విజయ గర్వంతో, వికటహాసంతో చూస్తూ మునిపంటితో పెదవులు కొరుక్కుంటూ నిలబడి వున్నది.

మీరకు అసహ్యంతో కూడిన ఆగ్రహం కలిగింది. ఆయినా తమాయించుకుంటూ తీవ్రస్వరాన అన్నది: “నీ వంటి వాళ్ళకు ఒంటరి ఆడవారితో ఏం పనో నాకు బాగా తెల్పు. కబుర్లు కట్టిపెట్టి బయటికి నడు. లేదా

జలవంతంగా గెంటించవలసి వస్తుంది.”

రజనీ తమాషాగా తనువూ కనులూ వంకరలు త్రిప్పుతూ అన్నది: “అశ్చర్యంగా వున్నది భాస్కర్. నిన్ను చూస్తూనే మా వదిన కేదో వైరమున్నట్లుగా అగ్గి-గుగ్గిలమౌతోన్నది! నువ్వేమో ‘ఇద్దరం ఒకే గురువుగారి శిష్యులమనీ మంచి పరిచయమున్న’దనీ అన్నావ్? ఇదేమీ ప్రణయ కలహం కాదు కదా?”

“రజనీ!!!” పిడుగులు వర్షించినట్లే వున్నది మీర స్వరం. తన స్వరం తనకే అశ్చర్యం కలిగించుతూండగా ఆవేశంతో వూగి పోతూ అన్నది ఆమె: “హద్దుపడ్డలెదుగని నీకు నీ అన్న వద్ద ఎటువంటి గౌరవం వున్నదో మొన్న నా కళ్ళారా చూచాను. ఇంకా సిగ్గులేక ఎలా ఈ గడప త్రొక్కావో అశ్చర్యంగా వుంది.”

“ఎందుకు సిగ్గు? నేనేం లేచిపోయిన దాని కూతుర్ని కానే?”

వదిన ఆడపడచుల సంవాదాన్ని సంభ్రమంగా చూడసాగాడు భాస్కర్.

“రజనీ! పరాయివాడితో విచ్చలవిడిగా తిరిగే నీకు ఇతరులను వేలెత్తి చూపెట్టగల అర్హత లేదు. హంతకురాలి కుమార్తెవని లోకం నిన్ను పరిహసీస్తూన్నది. కానీ నేను అలా అనడానికి సాహసించలేదు. కారణం, నాకు నా హద్దులు తెలుసు గనుక.... వెళ్ళ-ఈ యింటి ఆడబిడ్డగా ఎప్పుడైనా రావచ్చు కానీ, ఇటువంటి కాల సర్పాలను వెంట తెస్తే నీకూ ప్రవేశముండదు....దర్వాన్!”

“దర్వానూ, మూర్కా అక్కరలేదు, వెళ్ళు న్నాం,” అంటూ లేచాడు భాస్కర్. ప్యాంటు జేబులలో చేతులుంచుకుని తీవిగా చూస్తూ అన్నాడు: “ఒక్క మాట మీరా. చాలా సుఖంగా వున్నానని విప్రవీగుతున్నావ్. ఇదంతా నేలమట్టం చేయటం నా చేతిలో పని. అలోచించుకో - తెలివైన ఏ ప్రీ కూడా యింత హాయిగా ఉన్న సంసారాన్ని చేజేతులారా కూలద్రోసుకోదు....వివరంగా చెప్పు రజనీ, పాపం మీ వదినకు అర్థం కారేదేమో!”

రజనీ అన్నది: అన్నయ్యకు చెప్పి “నాకూ భాస్కర్కూ వివాహం జరిపించే వూచీ నీది. ఆ పైన చెల్లెలి భర్తను తనే పైకి తెచ్చుకుంటాడు. వివాహమయ్యేవరకూ ఇలాగే వస్తుంటాం యిక్కడ కలుసుకోవటానికి. నువ్వు కిక్కురుమనకుండా,

రహస్యం బయటికి పోక్కకుండా చూడాలి. దై : పద ధాస్కర్ :

అంతవరకూ ధైర్యం నటించి మాట్లాడిన మీర ఆ యిరువురూ నిష్క్రమించగానే వేదనా సముద్రంలో మునిగిపోయింది.

‘భగవాన్ : ఈ మోర సత్యం బయల్పడిన నాడు వారి ప్రేమాదరణలు నా యెడల ఎలా మారతాయి? నేనేమోతాను? ధాస్కర్ సీమిడిని తెలిసీ నే నతడి గురించి ఆయనకు ఎలా మంచిగా చెప్పగలను? ’

37

డ్రైయర్ డియర్ డియర్ మీరా :

వెంట రమ్మంటే వచ్చావ్ కాదు. ఇప్పుడు మా పని మరో వారం రోజులుండేటట్లుగా వున్న దిక్కడ. నీవు లేక నాకు ఎంత చీకాకుగా వుందో ఎలా వ్రాయను? నీకూ అలాగే వుండి ఉంటుంది కదూ? ఏం చేస్తాం? సరిగా భోజనం చేస్తున్నావా లేదా? నిద్ర ఎటూ రాదని తెలుసులే. ఇక్కడ నా సంగతి అలాగే వున్నదిగా మరి : ఒంటరిగా వుండలేకపోతే కాత్యాయని అక్కకు కబురంపి మనింట్లోనే వుండమను నేనొచ్చేవరకూ. పాపం ఆమె విచారం కూడ కొంత మరచిపోతుంది నీ దగ్గరుంటే. ప్రతిరోజూ ట్రంక్ కార్ ట్రై చేస్తున్నాను కానీ దొరకడం లేదు. మరి ఒంటరిగా అనిపిస్తే కొంచెం అలా ఎరైనా వెళ్ళి వస్తాండు. మరి ఇంట్లో కూర్చోకు. మరి....ప్రస్తుతానికి నెలవు తీసుకోనా : నీ

నరహరి

భర్త నుండి మొదటిసారిగా అందుకున్న ఆ లేఖ మీరాను ఎంతో మురిపింప జేసింది. అనిర్వచనీయమైన ఆనందానుభూతి కలుగగా పదే పదే ఆ లేఖను చదువుకుంటూ ఎంతకాలం గడిపిందో కూడ తెలియలేదు.

కాత్యాయని ప్రవేశంతో ఆ పరవశావస్థ నుండి జాగ్రదావస్థను పొందిన మీర భోకదేవతవలె ఉన్న కాత్యాయనిని చూస్తూనే అలజడి చెందింది.

“ఏమైందక్కా? మీరు అలా ఎందుకున్నారు?” అందోళనగా అడిగింది.

“తమ్ముడెప్పుడొస్తాడో ఏమైనా ఉత్తరం వచ్చిందా?” అతి నీరసంగావున్నది కాత్యాయని గొంతు.

అడిగినదానికి సమాధానం చెప్పి. “జ్వరం వచ్చిందాక్కా?” అని అడిగింది మీర.

“లేదమ్మా. నా మొత్తం బ్రతుక్కే చీడరోగం పట్టింది!” విరక్తిగా పలికింది.

“భోజనం చేసినట్లులేదు. రండి. తిన్నాక మాట్లాడుకుందాం.”

“వద్దమ్మా. నాకిప్పుడేం వద్దు. ఎందుకో హఠాత్తుగా నిన్ను చూడాలని వచ్చాను. ఆంతే.”

“నేనూ తినలేదు. రండి ఇద్దరం తిందాం. లేకుంటే నేనూ తిననంతే!”

“సరే వడ.”

ఏదో భరింపరాని వేదనతో సతమతమౌతున్నట్లున్న కాత్యాయనిని పరీక్షగా చూచింది మీర.

అన్నం ఏదో బలవంతంగా తింటోంది కాని ఏమీ ఆసక్తి వున్నట్లు లేదు.

భోజనానంతరం యిద్దరూ కూర్చున్నారు.

ఎన్నో అడగాలని వున్నా, మీరాకు సంభాషణ ఎలా ప్రారంభించాలో తెలియలేదు.

“మిమ్మల్ని.....ఆయన ఇక్కడే వుండి పొమ్మని రాకారక్కా!” అన్నది కడతెలాగో.

నిర్జీవంగా నవ్వింది కాత్యాయని, “అతడికి నామీదగల ప్రేమ అంతటిది, ఏ జన్మ అను బంధమో ఇది!”

అంతలో మీరాకు గుర్తువచ్చింది : కాత్యాయనికి నరహరి డబ్బు యిస్తుంటాడని, అందుకు వచ్చి సందేహిస్తున్నదేమో :

“అక్కా. డబ్బేమైనా కావలిస్తే నాదగ్గరుంది. వెళ్ళేటప్పుడు యిస్తాను.”

కాత్యాయని కనులు బాష్పాకులితమైనాయి. “వద్దమ్మా. ఇక నాకు డబ్బు అవసరంలేదు. ఇప్పటికే చాలా ఋణపడి వున్నాను.”

“అక్కా.” నెమ్మదిగా సందేహంగా అడిగింది మీరా. “ఈ మధ్య మీరెందుకలా వుంటున్నారు? ఏమైంది?”

కాత్యాయని అదొక మాదిరిగా చూచింది.

“తప్పైతే తమించండి!” తల వాల్చుకున్నది మీర. “మీ బాధ చూడలేక అడిగాను. ఒకటి రెండు సార్లు మీ తమ్ముడిగార్నడిగినా చెప్పలేదు.”

“నరహరి నీకేమీ చెప్పలేదా?” అమితాశ్చర్యంతో అడిగింది కాత్యాయని.

“ఊహా..”

“అతడిది చాలా గొప్ప మనసు. నన్ను చిన్నపుచ్చే విషయాలు నీకు చెప్పడం దేనికని సందేహించి వుంటాడు....ఇక యంతవరకూ వచ్చాక నీ దగ్గర దాపరికమెందుకు మీరా? ఆయన మళ్ళీ పెళ్ళి చేసుకున్నారు!”

కాత్యాయని ఎంత నిశ్చలంగా చెప్పిందో అంత ఉలికిపాటుజెందింది మీర.

“ఏ....ఏమిటి?” వివర్ణ వదనంతో అడిగింది.

ఏద్యటానికి కూడా ఇక కనులలో నీరు లేనట్లుగా రాయిలా కూర్చున్నది కాత్యాయని: “పెళ్ళి మాట ఇంకా ఎవరికీ తెలియదు. నాకు మాత్రమే తెలుసు. నిన్ననే జరిగిందట రిజిస్ట్రారు ఆఫీసులో! మిగిలిన విషయాలన్నీ నరహరి ఎరుగును.”

“ఇదంతా ఏమిటక్కా? కాంతారావుగారు....” ఏమీ మాట్లాడాలో కూడా అర్థం కావడం లేదు మీరాకు.

“ఇదంతా నా కర్మ అనేకంటే. నా తెలివి తక్కువ అనడం బాగుంటుంది మీరా. ఆయన నన్ను మనస్ఫూర్తిగా ప్రేమించి అందర్నీ ఎదిరించి వివాహమాడారన్న గ్రుడ్డి నమ్మకంతో వున్నాను కానీ ఆయన చుట్టూ వున్న గ్రహాల గురించి జాగ్రత్తపడలేక పోయాను....కవిత్వం నేర్పమనీ, పాటలు నేర్పమనీ, వాళ్ళ కాలేజీలో సభలకు హాజరవ్వమనీ అవీ యివీ వ్రాసిమ్మనీ ఎందరో ఆదపిల్లలు వస్తూండేవారు. వాళ్ళల్లో ఒక్కొక్కరిని చూస్తే అసలు యిది ఆడదేనా-అయినంట పుట్టినదేనా అనిపించేది. అలాంటి వేషాలూ వెకిలితనాలూ....”

ఊపిరి బిగబట్టి వింటూన్నది మీర.

“లావణ్య అనీ ఎవడో పెద్ద ధనవంతుడి కూతురట....” గుండెల బరువును అణచుకుంటున్నట్లుగా ఒక్కసారి ఆగింది బలంగా నిశ్చనిస్తూ. “కారులో వచ్చేది ఒక్కొక్కప్పుడు ఒంటరిగా. ఒక్కొక్కప్పుడు గూండాల్లా కనిపించే ఇద్దరు ముగ్గురు కాలేజీ కుర్రాళ్ళతో వచ్చేది! ఒకటే వకపకలు! వికవికలు! ఆయనను కారులో తీసుకుపోవడం, లేదా ఒంటరిగా ఆయన గదిలో పడుండటం....కథలూ కావ్యాలూ వంకన నెమ్మదిగా దాని స్నేహంలోనే త్రాగుడు అలవాటైంది ఆయనకు...వెర్రి మొద్దును-అప్పటికే గ్రహించలేకపోయాను. ఒకనాడు నరహరే హెచ్చరిం

చాడు—అందరూ తలోవిధంగా అనుకుంటున్నారని అప్పటికే చేతులు దాటిపోయింది పరిస్థితి.”

భార హృదయంతో తల వాల్చుకున్నది మీర కాత్యాయని ముఖం చూడలేక.

“అయినా ఆడది సిగ్గుగల్గేకుండా మీద పడి వస్తోంటే మగవాడికేం : విశ్వామిత్రుడినే జయించిన జాతి మనది : కానీయే? ఈ నాడు కులుకుతుంది. రేపింకొకతే వచ్చి దాని మదం అణచిన్నాడు తెలిసి వస్తుంది నా బాధ : పోయి సముద్రంలో దూకుతుంది.” కక్షగా అన్నది కాత్యాయని.

అంతలోనే ఆమె స్వరం జాలిగా మారిపోయింది. “దిక్కులేని దాన్నని ఆయన భరోసా, నా కెవళ్ళూ అడిగే వాళ్ళు లేరనేగా?”

“విలిపించండి మీ అన్నదమ్ములను. ఊరు కుంటే ఎలాగ?” అన్నది మీర.

“ఎవరోస్తారు మీరా? అంతా నా పెళ్ళితోనే వదులుకున్నారుగా? వాళ్ళ దృష్టిలో నేను లేచి పోయిన దాన్ని?”

ఆ పదం వింటూనే ఉలికిపడింది మీర. ‘లేచి పోయినది : కాత్యాయని వంటి ఉత్తమురాలికా ఇటువంటి పదంతో సత్కారం?’ అనుకుంది ఆమె.

“మా అక్కను అయిదుగురు పిల్లలున్న రెండో పెళ్ళి వాడికిచ్చి చేశారు. ఒక అప్రయోజకుడిని యిద్దరు భార్యలు వదిలేస్తే వాడికి మా చెల్లెల్ని కట్టారు నోరునొక్కి.....చావలేక బ్రతకలేక బ్రతుకుతున్నారు వాళ్ళు. వాళ్ళ పెత్తనానికి వదిలేస్తే నా కర్మా అలాగే కాలి వుండేది. నా బ్రతుకును నేను నిర్ణయించుకోవడం లేచి పోవడమన్న మాట : నోటికొచ్చినట్టు వదలే ఈ జనంలో నూటికి ఒక్కరైనా ఆలోచిస్తారంటావా ఎంతటి దీన పరిస్థితుల్లో. బలవత్తర కారణాలవల్ల ఆడది యిల్లు వదలుతుందో? నిజంగా ఒళ్ళు కొవ్వెక్కి లేచిపోయినదాన్ని ఎవ్వళ్ళూ ఆ మాట అననే అనరు. ఈనాడు అలా కొంచెం బయటికి వెళ్ళి చూస్తే నిముషానికి నలుగురు కన్పిస్తున్నారు శ్రీ జాతికే తల వంపులు తెచ్చే వాళ్ళూ, కొంపలు కూల్చే వాళ్ళూను...ఈ కొంపలు కూల్చే చీడపురుగుల్ని ఏరి పారేయరేం మహా మహులైన సంఘోధారకులంతా?”

తలవాల్చుకుని పడేపడే కనులు తుచుచుకుంటూన్న మీరను చూచి, పశ్చాత్తాపపడుతూ అన్నది

కాత్యాయని : “బాధపడకు మీరా : పాపిష్టిదాన్ని, అభం కుభం తెలియని నీ మనసును పాడుజేశాను. ఏం చేయను? సంసారమే పోయిన ఆడదానికి ఇంకేం మిగులుతుంది మనసులో దావానలం తప్ప : కష్టం చెప్పుకుని భారం తీరా ఏడవటానికి నా కెవరూలేరు.”

“ఊహ తెలిసిన నాటినుంచీ నా ఎదను దొలిచి వేస్తూన్న ఆరని కార్చిచ్చు. నీ దావానలాన్ని చూచి బెదరిపోలేదక్కా. నేనూ ఎవ్వరూ లేని దాన్నే : అందుకే బాధపడ్తున్నాను ఏదో గుర్తుకు వచ్చి....”

“వద్దమ్మా. వద్దు. పచ్చగా వున్న నీ కంట తడివద్దు. ఇలాగే నువ్వు కలకాలం పచ్చగా బ్రతకాలి. నరహరిని అడిగానని చెప్పు.”

“అదేమిటి? ఎక్కడికి వెళ్తారు? ఆయనను అడిగారని నేను చెప్పడమేమిటి? మీరు మరల రారా?” అయోమయంగా అడిగింది.

తడబడింది కాత్యాయని. “అదే. నరహరికి రానే ఉత్తరంలో—అడిగానని చెప్పు!” అంటూ సర్దుకుంది.

మీర ఎంత బ్రతిమాలినా కాత్యాయని అక్కడ వుండలేదు. “వెళ్ళనీ నన్ను. ఏదో ఓరోజు ఏదో ఓ వేళకు ఆయన యింటికి రాకపోరు. విడిపోయే ముందు ఒక్కసారి—ఒకేసారి కళ్ళారా చూచుకుంటాను. నేను చేసిన పాపం ఏమిటని అడుగుతాను నిలదీసి. బహుశః ప్రాణ సమంగా ప్రేమించటమే నేనుచేసిన నేరమేమో?”

ఇరువురి నేత్రాలూ వానాకాలపు నదులైనాయి.

“మీరా : నీ మనసు పాడు చేయాలని నా ఉద్దేశం కాదు, నీ కంట పెద్దదాననుగా ఒక మాట చెప్తున్నాను....భర్త ఎంత ప్రేమించినా ఒక కంట కనిపెట్టే వుండాలి. మనసారా ప్రేమించటం. శక్తికొలదీ నేవ చేయడమే కాదు; అతడి మనసు భ్రమించకుండా జాగ్రత్త పడ్తుండాలి. ఇది నా అనుభవం నాకు నేర్పిన గుణపాఠం.”

మౌనంగా వింటూన్నది మీర.

“ఇంట సుఖశాంతులు కరువైనవాళ్ళు చాలా మంది వాటిని వెదుక్కుంటూ పరశ్రీల యిళ్ళు పట్టుకు తిరగడం, మత్తుపానీయాలకు అలవడటం జరుగుతాయి. నరహరి ఎంతో ఉత్తముడు కావటాన అతడి యింట విషయాలు ఎంత

[తీరిక వేళ్లలో : 36వ పేజీ నుంచి]
ఇక ‘ఇంటి’ పైకప్పును రూపొందించాలి. దీన్ని ఒక మూతలా అప్పుడప్పుడు మూసివేయడం, తెరవడం జరుగుతుంది కాబట్టి. ఈ పైకప్పును తయారు చేయడంలో కొంత ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకోవాలి.

నాలుగవ చిత్రంలో చూపించినట్లు పైకప్పుగా చేసిన కార్డుబోర్డు మధ్యలో చిన్న కత్తితో మడిచి ఆ ముక్క క్రింద అంటే లోపలి భాగంలో స్పాంజి అతికించి పైన నూలు గుడ్డను తొడగాలి. ఆ తర్వాత రఫియాను 3 అంగుళాల పొడవుకు ముక్కలుగా చేయాలి. ఇప్పుడు రఫియా ముక్కలను- $\frac{1}{2}$ అంగుళం చొప్పున పైనుంచి వ్రేలాడేలా, తక్కినవి పైకప్పులోనే వుండేలా చేయాలి. పైకప్పున వున్న నూలు గుడ్డ కనిపించకుండా వుండడానికి—చాలినన్ని రఫియా ముక్కలను తీసుకోవచ్చును. ఇంతకు ముందు కిటికీలకు, తలుపులకు కుట్టినట్లుగానే $\frac{1}{4}$ అంగుళం నూలు గుడ్డ, 9 అంగుళాల పొడవుకు ‘పైపింగ్’ చేసి అవతలి అంచులపైన అతికించాలి. ఆ విధంగానే మరో పైపొరను ఆ పైకప్పు వైపునే చేస్తే—రఫియా మొదటి పైపొరను ఇది కప్పడానికి వీలవుతుంది. ఆ విధంగా ఇల్లు గడ్డితో కప్పబడిన కుటీరంలా వుంటుంది.

పైకప్పు—అవతలి భాగాన్ని కూడా ఈవిధంగానే రఫియాతో రూపొందించాలి. పైకప్పు మధ్యలో-1 అంగుళం వెడల్పు, 9 అంగుళాల పొడవుగల ఎర్రని ఫెల్టు తీసుకుని అతికించాలి. ఇది పైకప్పు మధ్య భాగాన్ని కప్పతూ, ఇల్లు ఆకర్షణీయంగా కనిపించేలా చేస్తుంది. ఇప్పుడు ఇంటికి ఒకవైపున ఉన్న—మూడు అంచులనూ దారంతో కుట్టాలి. పైకప్పులో ఒక వైపు మాత్రం అలాగే వదిలి పెట్టాలి.

పైకప్పు తెరచినట్లుగా వదిలిపెట్టిన చోటునుంచి ఇంటికి మధ్యగా వున్న భాగంలో నీలం రంగు బటన్లు కుట్టాలి. ఇప్పుడు - బటన్లకు అనుగుణంగా నల్లని నీల్కు దారంతోంచి. సన్నని పోగులు తీసుకుని (లేదా మరో సన్నని దారంతోనైనా) వాటిని పైకప్పుకు కలపాలి. అవసరమైతేనే తప్ప—మాటిమాటికీ పైకప్పు తెరవకూడదు.

ఇప్పుడు అందమైన రంగుల ఇల్లు తయారైంది.

ఇలా ఇంటి బొమ్మను కుట్టిన తర్వాత, ఇంట్లో ఓ అందమైన చోట అమర్చితే - చూడ్డానికి ఆకర్షణీయంగా వుంటుంది : *

చికాకు పరచినా ఎన్నడూ తప్పుడు దారులు త్రొక్కలేదు. అతడి స్థితిలో ఉన్న మరెవరైనా అయితే నా వంటి అక్కయిల్లు కాదు. ఏ నాట్య గత్తెనో వన్నెల వగలాడినో వెదుక్కొని వుండేవాడు. మరి అతడి బొన్నత్యాన్ని నిలుపు కొనవలసిన భారం నీ పైన వున్నది!”

కాత్యాయని వెళ్ళిపోయింది.

ఒంటరిగా మిగిలిన మీర ఆలోచనలు అనంతం.

‘ఎంతటి దీన పరిస్థితుల్లో, బలవత్తర కారణాల వల్ల అదది యిల్లు వదలుతుందో ఈ రోకులు ఆలోచిస్తారంటావా? రోకుల దృష్టిలో, స్వజనుల దృష్టిలో నేను లేచిపోయినదాన్ని!’

పదేపదే కాత్యాయని మాటలు మీర చెవులలో హోరెత్త సాగాయి.

ఒక్కసారిగా తన బాల్యదశ గుర్తుకు వచ్చింది ఆమెకు.

‘లేచిపోయిన దాని కూతురు!’

‘ఎంత అందంగా వుంది! ఈ అందమే అదదానికి శత్రువు! ఇదీ తల్లి త్రొక్కిన దారే త్రొక్కడంటావా?’

‘దీనమ్మ లేచిపోతే ఈ శని మా నెత్తిన పడింది.’

‘కన్న బిడ్డే అడ్డమైపోయిందా ఆ సిగ్గు మాలిన దానికి! అవ్వ!’

‘ఏ తలకి మాసినాడో రావాలి కానీ సరైన వాడెవడు కట్టుకుంటాడు దీన్ని?’

నిత్యం ఈ నీచపు మాటలు వింటూ, అరము రాలిగా హీనాతిహీనంగా చూడబడడం వల్ల తనపై తనకే అసహ్యం పెరిగింది. ఈ నీచత్వానికి విందలకూ మూలకారణమైన తల్లిపై ఏవగింపు, జాగుప్పు, ద్వేషం అనాటికానాడు పెరిగిపోయి మనసును బండబారేట్లుజేశాయి.

దెబ్బతగిలితే, బాధకలిగితే ‘అమ్మా’, అని ఏడుస్తారు ఎవరైనా. ఆ చల్లని అమ్మ ఒడిలో తలదాచుకుని బాధను విస్మరిస్తారు ఆ మమతలో. ఆ స్పర్శలో! కానీ తాను? తానెంత నిర్భాగ్యురాలు! ఆ ఒడికి దూరం కావటమే కాదు! ఆ పేరునే తలచుకోకపోగా మోరంగా ద్వేషించింది; ద్వేషించుతున్నది!

తండ్రి కూడా తనను త్యజించడంతో శిల అయి పోయింది తను. రామదాసూ పార్వతులు ఎంత ప్రేమించినా, ఆదరించినా ఆ శిలను మాత్రం కరిగించలేకపోయారు. ఆ భయంకర ప్రణపు మచ్చను తుడిచి వేయలేకపోయారు.

అందుకే ఆనాడు.....వివాహానికి ముందు తల్లి హెచ్చరించటానికి వచ్చి తనను క్షమాపణ వేడినా మన్నించలేకపోయింది; కన్నెత్తి చూడ లేకపోయింది.

‘ఎంత నిస్సహాయస్థితిలో నిన్ను వదిలానో నీకు తెలియదమ్మా మీరా!’ అని ఆమె కన్నీళ్ళతో వేడుకున్నా తన హృదయం కరగలేదు.

‘ఆమె కష్టమేమిటో, ఆమె సమస్యలేమిటో తెలియకనే విమర్శించే హక్కు తన కెక్కడిది?’

ఈనాడు కాత్యాయని చరిత్ర విని, ఆమెతో సంభాషణ జరపడం వలన తనకు తెలియని ఎన్నో విషయాలు యింకా వున్నాయనే గ్రహింపు కలగడమేగాక, తన లౌకికజ్ఞానం కొంత పెరిగినట్లు భావించింది మీర.

ఏనాడూ కలనైనా ప్రేమగా తలపోయని తల్లిని గూర్చి నేడు తర్క మీంమాస చెలరేగింది.

38

ఫోన్ మోగుతున్నది.

చేతిలో పని వదలి ఆనందంగా పరుగున వచ్చింది మీర. సరహరి ట్రంక్ కార్ కావచ్చు.

“హల్లో?” అపరిచిత స్త్రీ కంఠం. “మీరా గారితో మాట్లాడాలి, పిలవండి.”

“నేనే మీరను. మీరెవరు?” చికాకుగా అడిగింది మీర. కస్తూరివంటి యువతులెవరో అనే ఉద్దేశంతో.

“నేను....నీ తల్లిని మీరా, చికాకుపడకుండా కొద్దిగా నా మాట వినగలవా?”

హఠాత్తుగా కట్టెదుట ఏ వన్యమృగాన్నో చూచినట్లు ఉలికిపాటు చెందిన మీర కొన్నిక్షణాలు కొయ్యబొమ్మలా నిలచిపోయింది.

“హల్లో మీరా! ఒక్కమాట ఓపికగా విను తల్లీ.”

రిసీవర్ చేతి నుండి జారిపోతుండేమోననే భయంతో గట్టిగా పట్టుకున్నది. “ఏమిటిది? మీరీ పూళ్ళో ఎందుకున్నారు?” అసహనంగా అడిగింది మీర.

“నేనెప్పుడూ ఈ ఊళ్ళోనే వుంటున్నాను మీరా. సరే ఆ సంగతికేం....? మీరా, చాలా జబ్బుపడ్డాను. డాక్టర్లు బ్రతకనంటున్నారు. ఇక రోజుల మీద వున్నాను.....”

ఒక్కసారి తొట్రుపడిన మీరా తిరిగి తనను సంబోధించుకుని వినసాగింది.

“మాట్లాడవేం మీరా? ఈ విషయం విని నీకు బాధగా లేదా తల్లీ?”

“వింటున్నాను.” ముక్తసరిగా అన్నది మీర.

అటునుండి నీరసహాసం వినవచ్చింది.

“నీకేం బాధగా లేదుకదా? పోనీయ్. అదీ ఒకందుకు మంచిదే. మీరా! చచ్చే ముందు ఒక్కసారి నిన్ను కళ్ళారా చూచుకోవాలనుంది తల్లీ. ఇక రోజుల మీద వున్నాను! ఈ నిర్భాగ్యపు తల్లి అఖిరి కోరిక తీర్చి మనశ్శాంతితో చావనీ. ఒక్కసారి....ఒకే ఒక్కసారి వచ్చి కనిపించి వెళ్ళు!” దుఃఖిస్తూన్నట్లు వినవస్తోంది కంఠస్వరం.

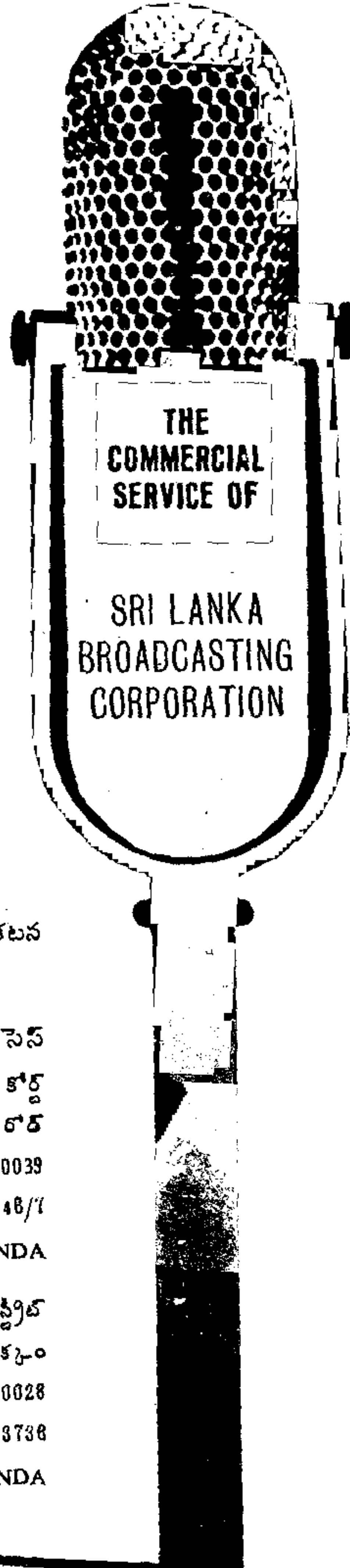
“మాట్లాడవేం మీరా? నేను నీ వసుకునేంత నికృష్టపుదానను కాదు తల్లీ! ఈ పాపిష్టి సంఘమూ, నీ తండ్రి కలిసి నా బ్రతుకును ఇలా చేశారు. పోనీలే. ఆ గొడవ దేనికి? ఒక్కసారి రావూ?”

మీర మనసు కొంత చలించింది. తానెరుగని ఆ విషయాలేమిటో తెలుసుకొనవలెననే ఆశ్రుత, తల్లి దుఃఖమూ ఆమె మనసును ఉద్వేగ పరచినాయి.

“ఎక్కడికి రావాలి? ఎక్కడున్నారు మీరు?” “వస్తావా మీరా?” పెన్నిది ఏదో దొరికినంత ఆనందోద్వేగం వినిపిస్తూన్నది ఆ కంఠంలో. “అడ్రస్ వ్రాసుకో. హాస్పిటల్ లో వున్నాను.”

‘వెళ్ళాలా వద్దా? హాస్పిటల్ లో ఎవరైనా తెలిసిన వారు కనిపించితే?’ అడ్రస్ వ్రాసిన కాగితాన్ని తిరగా బోర్లా త్రిప్పుతూ ఆలోచనలో పడింది!

‘తల్లి తనను కన్నతల్లి మరణించ నున్నది....అఖిరిచూపు దక్కనిస్తే ఏం పోయింది? కాత్యాయని జీవితం అలా కావటానికి ఆమె కారణం కాదు. శంకర్ భార్య పుట్టింట పడి వుండడం ఆమె అవరాధం కాదు; ఆ త్రమామల అత్యాశ నైచ్యాలు కారణాలు. అలాగే.... ఏ స్త్రీ జీవితం చుట్టూ ఏమి ముళ్ళకంపలు వున్నాయో ఎలా తెలుస్తాయి? వెడతాను. అమ్మతో మాట్లాడతాను. నిజం తెలుసుకుంటాను!’ అనుకుంది మీర. [నశేషం]

కావాలి అనుకుంటే కావలసినంత వినోదం!

రేడియో సిలోన్

రేడియో కార్యక్రమాల్లో ఇంటిల్లిపాదికి అనందం కలిగించాలంటే - 'రేడియో సిలోన్' కు మించినది లేదు! ఇంగ్లీషు, హిందీ, తెలుగు, తమిళం, కన్నడ, మలయాళ భాషల కార్యక్రమాల్లో స్పష్టత, స్వచ్ఛత కావాలంటే 'రేడియో సిలోన్' వినవలసిందే! రేడియోలో అన్ని స్టేషన్లూ త్రిప్పి చూడండి - ఏ స్టేషన్ విస్పష్టంగా విన వస్తుందో అది, కచ్చితంగా 'రేడియో సిలోన్'.

ఇంగ్లీషు-ప్రతిదినం

0600 to 1000 hrs	15525 KHZ (19 మీ)
	9720 KHZ (31 మీ)
	6075 KHZ (49 మీ)
1800 to 2300 hrs	15425 KHZ (19 మీ)
	9720 KHZ (31 మీ)
	7190 KHZ (41 మీ)

హిందీ-సోమవారం నుండి శనివారం వరకు	
0600 to 1000 hrs	11800 KHZ (25 మీ)
1200 to 1400 hrs	7190 KHZ (41 మీ)
1900 to 2300 hrs	11800 KHZ (25 మీ)
	6075 KHZ (49 మీ)

హిందీ-ఆదివారాలు మాత్రం

0600 to 1400 hrs	11800 KHZ (25 మీ)
	7190 KHZ (41 మీ)
1900 to 2300 hrs	11800 KHZ (25 మీ)
	6075 KHZ (49 మీ)

తమిళం-ప్రతిదినం

1630 to 1900 hrs	11800 KHZ (25 మీ)
	6075 KHZ (49 మీ)

మలయాళం-ప్రతిదినం

1530 to 1630 hrs	11800 KHZ (25 మీ)
	7190 KHZ (41 మీ)
	6075 KHZ (49 మీ)

తెలుగు-ప్రతిదినం

1430 to 1530 hrs	11800 KHZ (25 మీ)
	7190 KHZ (41 మీ)

కన్నడం-ప్రతిదినం

1400 to 1430 hrs	11800 KHZ (25 మీ)
	7190 KHZ (41 మీ)

విదేశాలలో వ్యాపారాభివృద్ధి కోరుకునే ప్రకటన దారులు ఈ విలాసాన్ని సంప్రదించండి.

రేడియో అడ్వర్టైసింగ్ సర్వీసెస్

సినిమా కోర్డ్

లాండ్స్ డౌన్ కోర్డ్

బొంబాయి 400039

తెలిఫోన్ : 213048/7

గ్రామ్స్ : RADONDA

30, ఏప్రిల్ బ్రస్క్రూస్ స్క్వేర్

మండవల్లి పాక్

మదరాసు 800028

తెలిఫోన్ : 73738

గ్రామ్స్ : RADONDA

ప్రేమబంధం

దర్శకత్వం:
కె.విశ్వనాథ్

సమర్థులు:
సత్యనారాయణం
సూర్యనారాయణం

కె.విశ్వనాథ్

LAKSHMI

సాంస్కృతిక బృందం
లక్ష్మీకంఠేన్

విడుదల
లక్ష్మీ ఫిలింస్